

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА ПЕРИОД 2024-2030. ГОДИНА

Бијељина, мај 2024. године

Садржај

1. Увод	3
1.1 Осврт на имплементацију претходне стратегије и остварени напредак у реализацији Циљева одрживог развоја	5
2. Стратешка платформа	8
2.1. Ситуациона анализа	8
а) Кључне историјске чињенице	8
б) Географске, просторне, природне и климатске одлике	8
в) Демографске карактеристике и кретања	9
г) Стање и кретање на тржишту рада	14
д) Стање привреде и економска кретања	18
ђ) Преглед стања у области друштвеног развоја	28
е) Стање просторно-планске документације, инфраструктуре и комуналних услуга	54
ж) Стање животне средине	63
з) Стање и кретање јавних прихода и расхода, укључујући пројекцију финансијских средстава потребних за имплементацију стратегије	70
2.2. SWOT анализа	73
2.3. Стратешки фокуси	77
2.4. Визија и стратешки циљеви развоја Бијељине	80
а) Визија развоја	80
б) Стратешки циљеви развоја	80
3. ПРИОРИТЕТИ И МЈЕРЕ	83
3.1. ПРЕГЛЕД ПРИОРИТЕТА И ПРИПАДАЈУЋИХ МЈЕРА СА ИНДИКАТОРИМА	84
4. КЉУЧНИ СТРАТЕШКИ ПРОЈЕКТИ	89
5. ОКВИРНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН	95
6. МЕЋУСОБНА УСКЛАЂЕНОСТ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА	100
7. ОКВИР ЗА СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА	105
8. ПРИЛОЗИ	109
8.1. Сажети приказ стратегије развоја	109
8.2. Детаљан преглед мјера	127

1. Увод

Стратегија развоја града Бијељина за период 2024 – 2030. година (Стратегија развоја) представља кључни стратешко-плански документ који треба да трасира развој града у наредном седмогодишњем периоду. Документ је припремљен у складу са методологијом и приступом који је дефинисан новим нормативним оквиром за израду стратешких и спроведбених докумената у Републици Српској. Између осталог, методолошки приступ прописао је и редослијед основних корака у процесу израде Стратегије развоја, уз поштовање задате структуре као обавезног дијела сваког стратешког документа у Републици Српској.

Одлуком о покретању процеса стратешког планирања формално је започет посао на изради стратешке платформе као прве фазе у припреми нове Стратегије. Сходно предвиђеној динамици, преднацрт стратешке платформе урађен је у периоду јули – септембар 2023. године од стране Радне групе за израду стратешког документа која је формирана од стране Градоначелника и уз екстерну консултантску подршку. Као подлога за израду стратешке платформе кориштени су релевантни плански документи који усмјеравају будући развој града Бијељина, прије свега Просторни план града Бијељина за период 2019. – 2038. година, доступни подаци надлежних служби Градске управе, као и релевантни подаци из различитих статистичких извора. Посебна пажња приликом израде стратешке платформе посвећена је налазима из Извјештаја о спроведеном поступку вредновања (евалуације) претходне Стратегије развоја града Бијељина (за период 2014 – 2023. година) као и резултатима оствареног напретка у реализацији Циљева одрживог развоја током претходног периода.

На бази поменутих подлога, прикупљених и ажурираних података, утврђен је Нацрт стратешке платформе и спроведен поступак јавних консултација у којима су учешће узели социо-економски партнери, одборници, представници цивилног сектора, пословне заједнице, као и задужени службеници локалне управе. У циљу разматрања почетних налаза ситуационе анализе, идентификовања стратешких фокуса, дефинисања визије и стратешких циљева са индикаторима, одржане су посебнетематске фокус групе и радно-консултативни састанци укључујући и консултације путем *online* платформи.

Након израде стратешке платформе приступило се наредним корацима у припреми стратешког документа. На основу дефинисаних стратешких циљева утврђени су приоритети, мјере и кључни стратешки пројекти. Финална фаза израде стратешког документа подразумијевала је израду индикативног финансијског плана за спровођење предложених мјера и пројеката те преглед основних активности и носилаца одговорности за имплементацију, праћење и вредновање стратешког документа. Важно је напоменути како се током дефинисања стратешких циљева, приоритета и мјера посебно водило рачуна о усклађености са стратешким и планским документима вишег реда, прије свега са процесом европских интеграција и Глобалним циљевима одрживог развоја (енг. *Sustainable Development Goals - SDG*) дефинисаним у Оквиру за реализацију Циљева одрживог развоја (енг. *Agenda 2030*)

Босне и Херцеговине, као и са другим релевантним стратешким и планским документима.

Техничку подршку у изради Стратешког документа пружио је Развојни Програм Уједињених нација (UNDP) кроз Програм „Оквир за реализацију Циљева одрживог развоја као темељ за одржив и инклузиван раст у Босни и Херцеговини“ (SDG2BiH), финансиран од стране Владе Шведске и имплементиран од UNDP-а у партнерству са UNICEF-ом и UNWOMEN и БиХ, уз координацију Уреда резидентне координаторке Уједињених Нација. Мишљења изнесена у овој Стратегији развоја, не одржавају обавезно мишљења UNDP-а у БиХ и Шведске Владе.

Градоначелник града Бијељина утврдио је СТРАТЕГИЈУ РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА ПЕРИОД 2024 – 2030. ГОДИНА те је прослеђује Скупштини Града Бијељина на претрес и усвајање.

ОБРАЋИВАЧ

Одсјек за локални економски развој и
европске интеграције

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Анкица Тодоровић
Шеф Одсјека

Љубиша Петровић

1.1 Осврт на имплементацију претходне стратегије и остварени напредак у реализацији Циљева одрживог развоја

Осврт на имплементацију претходне стратегије

Како је у уводном тексту наведено, важан улазни елемент за припрему ове Стратегије представљају стечена искуства и научене лекције кроз имплементацију претходног стратешког документа. Сходно томе, приликом израде Стратегије узети су у разматрање кључни резултати и налази Извјештаја о вредновању Стратегије локалног развоја града Бијељина за период 2014-2023. година (даље у тексту: Извјештај о евалуацији). Ради се, дакле, о налазима о имплементацији претходног стратешког документа који је обухватио период од десет година и који је реализован у двије фазе, од 2014. до 2018. године (прва фаза) и након 2018. године када је извршено ревидирање и додатно усклађивање претходне стратегије локалног развоја (друга фаза).

Основни налази Извјештаја о евалуацији говоре о томе да су, у односу на постављене индикаторе и планиране резултате, два од три стратешка циља у потпуности остварена док је један стратешки циљ остварен дјелимично. Тачније, стратешки циљеви везани за економски и друштвени развој су остварени када се узму у обзир достигнуте вриједности дефинисаних индикатора, као и реализовани пројекти и мјере, док је трећи стратешки циљ који се односио на *"успостављање интегрисаног приступа заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије и унапријеђену енергетску ефикасност"* тек дјелимично остварен.

Поред напретка у реализацији претходно дефинисаних стратешких циљева за поступак припреме нове Стратегије од посебног значаја било је и сагледавање степена реализације појединачних пројеката и финансијског плана. Вредновање изводљивости/прогреса реализације финансијског плана претходног стратешког документа, укључујући динамику потрошњеи стварно потрошени буџет, извршено је кроз поређење броја планираних и реализованих пројеката, као и поређење планираних и утрошених средстава за имплементацију стратешких интервенција у периоду који је евалуиран, а то је 2014-2022. година. Треба напоменути да је овај укупан период посматрану двије временске фазе, прву петогодишњу фазу прије ревизије претходне стратегије локалног развоја (2014-2018. година) и другу фазу после ревизије претходне стратегије локалног развоја (2019-2022. година).

У првој фази, анализирајући омјер планираних и реализованих средстава за пројекте и мјере из претходне стратегије локалног развоја, односно из секторских планова и планова имплементације у периоду 2014-2018. година, од укупно 363,9 милиона КМ планираних за реализацију свих пројеката, реализовано је 41,92%, односно 152,6 милиона КМ.

У другој фази, у складу са ревидираном верзијом стратегије локалног развоја за период од 2018. до 2023. године, планирана финансијска средства за реализацију пројеката у том посматраном периоду износила су 146,1 милион КМ. Од овог укупног износа реализовано је 91,9 милиона КМ или 50,79%.

Када се посматра ефикасности реализације финансијских средстава, може се закључити да је планирање ресурса, посебно из екстерних извора, било нереално. Такође, буџетски капацитет није реално процијењен у већини година посматраног периода, због чега је неопходно да се финансијске пројекције у наредном планском периоду поставе на реалнијим основама водећи рачуна о реалним могућностима финансирања из буџетских средстава, али и трендовима из претходног периода, нивоу припремљених пројектних апликација те капацитетима за привлачење екстерних извора средстава за финансирање стратешких интервенција.

Поред наведеног, Извјештај о евалуацији даје корисне смјернице за планирање будућих стратешких интервенција, полазећи од уочених развојних потреба и актуелних трендова.

У вези с тим, у сфери економског развоја, неопходно је уврстити сегменте и приоритете који се односе на **дигитализацију и зелену економију** која може бити основа јачања конкурентности привреде Бијељине, али и како би се приближило актуелним трендовима на нивоу ЕУ. У области пољопривреде, кроз стратешке интервенције би требало подржавати **дигитализацију пољопривредне производње и примјену принципа циркуларне економије**. Такође, **развој предузетничке инфраструктуре** је релевантна потреба у наредном планском периоду, а како би се, између осталог подржао и даљи развој индустрије Бијељине. Исто тако, у области туризма потребне су интервенције на **развоју нових туристичких производа, промоцији туризма, јачању конкурентности предузећа у области туризма** и сл., како би се туристи дуже задржали на подручју Бијељине и како би њихов број растао, те тиме био остварен и већи приходи.

У сфери друштвеног развоја на основу Извјештаја о евалуацији треба наставити са подршком развоју образовања, посебно **осавремењивања наставних планова и програма** у сарадњи са вишим нивоом власти. Неопходно је планирати и подршку **садржајима из области културе и спорта, али и слободног времена** за грађане Бијељине **уз јачање капацитета организација и институција** из наведене области.

С обзиром да значајан број интервенција из области здравства није реализован у претходном периоду, потребно је адекватније планирати **интервенције у области здравства**, ослањајући се више на интервенције **које може спровести локални ниво власти**. Активности из области социјалне заштите, **подршка младима али и свим осталим рањивим групама, укључујући жене жртве насиља, ОСИ** и друге требало би да буду садржане у оквиру приоритета и/или мјера у области друштвеног развоја. Даље **јачање капацитета за пружање и унапређење јавних услуга** неопходно је задржати и у наредном планском периоду, како би се унаприједио квалитет живота на подручју ове локалне заједнице.

У сфери заштите животне средине у наредном периоду неопходно је задржати стратешке интервенције у области јавне инфраструктуре уз уважавање принципа енергетске ефикасности гдје год је то могуће и изводљиво. Поред тога, фокус дјеловања треба и даље да буде на **заштити од поплава и других елементарних непогода**, док би и додатне активности из области **сигурности грађана** било пожељно уврстити у наредном планском периоду (нпр. сигурност у саобраћају, малољетничка делинквенција и сл.) а што је у складу са надлежностима Градске управе.

Уважавајући чињенично стање и присутно високо загађење ваздуха, посебно зими, **стратешке интервенције из области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергија** би требало посебно дефинисати и интензивирати, уз примјену савремених принципа озелењавања и екологаације.

Остварени напредак у реализацији Циљева одрживог развоја

Град Бијељина је препознао значај Агенде 2030 у процесу достизања одрживог развоја још 2017. године и кроз “*bottom-up*” приступ већ 6 година активно промовише и локализује Циљеве одрживог развоја (ЦОР), са акцентом на кључни принцип Агенде 2030 који говори о томе да “Нико не смије бити искључен”. С тим у везиважно је истаћи да је Бијељина, као прва ЈЛС у БиХ, увела систематски приступ у усклађивању Стратегије развоја града у 2018. години кроз процес ревизије, као и релевантних стратешких документата са ЦОР¹. Такође је успостављен и систем праћења реализације путем матрица локализованих глобалних индикатора који су у складу са Оквиром за реализацију Циљева одрживог развоја у БиХ.

Своју стратешку определијељеност за локализацију ЦОР у партнерству са свим секторима, не искључујући никога, као платформу за будући рад и достизање одрживог развоја Бијељина је демонстрирала бројним активностима и интервенцијама у претходном периоду. Између осталог, Од 2017. до данас обучено је више од 400 представника наведених сектора о значају Циљева одрживог развоја, са фокусом на конкретне практичне примјере и приједлоге за њихово укључивање у процес локализације ЦОР. Такође, један од конкретних примјера добре праксе представља креирање и успостављање Иновационог центра за одрживи развој (ИнЦОР), који је настао на основу резултата истраживања младих и приватног сектора. ИнЦОР пружа конкретну подршку привреди кроз јачање њихових дигиталних капацитета и конкурентности на тржишту, подршку младима кроз обезбјеђивање радног и креативног простора, као и додатних вјештина и умрежавање, а све са циљем смањења стопе незапослености и одласка младих из земље. ИнЦОР је успостављен из буџета Града и све услуге које пружа су бесплатне.

Како је већ наведено, Град Бијељина је, као прва ЈЛС у БиХ, ускладила своју Стратегију развоја Града са циљевима одрживог развоја у 2018. години, током процеса ревизије Стратегије. Имајући у виду да у то вријеме није постојао примјер ЈЛС у држави, а ни у региону, која је повезала/ускладила своју Стратегију развоја са ЦОР, **Град Бијељина је, чврсто определијељен за одрживи развој, локализовао укупно 14 глобалних индикатора, садржаних у 8 ЦОР**, а који су дефинисани на основу потреба грађана, анализе стања и стратешких праваца развоја Града Бијељина. Треба рећи да од укупно 14 локализованих ЦОР индикатора у претходној Стратегији развоја, **9 индикатора се поклапа са индикаторима дефинисаним у БиХ Оквиру за реализацију ЦОР**. У међувремену усвојен је и **План одрживе урбане мобилности**, те је тако кроз оба стратешка документа осигурана усклађеност **11 ЦОР и 24 индикатора**.

¹Како је међу градовима/општинама у БиХ, Град Бијељина најдаље отишао у процесу локализације, нашао је своје мјесто као најбољи примјер и у првом Добровољном националном извјештају БиХ (VNR) о имплементацији Циљева одрживог развоја, који је представљен Скупштини Уједињених Нација у Њујорку 16. јула 2019. године

Своју стратешку определијељеност за локализацију ЦОРГрад Бијељина ће задржати и у наредном периоду стављајући фокус на економски, друштвени и еколошки развој, уз стварање једнаких могућности за све (LNOB принцип).

2. Стратешка платформа

2.1. Ситуациона анализа

а) Кључне историјске чињенице

Име насељеног мјеста Бијељина са сигурношћу се прати преко пет и по вијекова, први пут 1446. године у историјским изворима (Дубровачки архив, Ламентадефорис - том 20, стр.71). Као што је познато, најдужи историјски период у овом крају односио се на период турске владавине (1521-1878) са паузама 1688-1690. и 1716-1739. године. Наиме, од почетка турске управе Бијељина је била нивоа нахије, а званично од 1585.године има статус касабе (мањег града) у којој се налазио и центар кадилука (судска власт). Ове статусе Бијељина је имала и у вријеме Аустро-Угарске Монархије када је, током окупације, добила и статус котарског мјеста. Одмах на почетку Аустро-Угарске окупације Бијељина је имала статус општине, а први Статут општине је одобрен већ у марту 1879. године. У то вријеме Бијељина је имала 1.602 стамбена објекта и 6.090 становника и по величини је била на петом мјесту у БиХ.

У Краљевини Југославији, Бијељина има статус среског мјеста са 8 мањих општина у свом саставу. Овај статус Бијељина је изгубила 1955. године са увођењем новог комуналног система. У догађајима на крају 20. вијека Бијељина се показала као изузетно значајна општина, чији је центар - Град Бијељина добио бројно новонасељено становништво и постао географско средиште Републике Српске.

б) Географске, просторне, природне и климатске одлике

Град Бијељина налази се на сјевероисточном дијелу Републике Српске и БиХ и обухвата равничарско географско подручје Семберије и блага побрђа Мајевице. Територија Града захвата 734 квадратна километра претежно равничарске и равничарско-брежуљкасте семберске низије, просјечне надморске висине око 90 метара. Семберија овај крај чини најплоднијим регионом у Републици Српској и БиХ.

Клима је умјерено-континентална са средњом годишњом температуром од око 12°C, уз 90 до 100 дана са падавинама годишње. Поред ријека Дрина и Сава, значајнији водни ресурси су рјечице Јања, Гњица и Лукавац.

Семберија лежи на огромном подземном језеру термалне воде која се користи за бањско лијечење. Поред коришћења геотермалне воде за бањско лијечење, постоје велике могућности и за њено коришћење за загријавање стамбених, индустријских и пољопривредних затворених простора. На југозападном дијелу од градског подручја Бијељине налазе се знатне резерве квалитетне глине која се користи за производњу опекарских производа.

По величини површине, Град Бијељина је десета локална заједница, међу 64 општина и градова у Републици Српској, а 18. у цијелој Босни и Херцеговини од укупно 143 јединице локалне самоуправе. Бијељина је, по броју становника, други по величини град у Републици Српској, док је на нивоу Босне и Херцеговине шести. Посебан

географски положај, економски и људски потенцијали су допринијели да Бијељина постане регионални центар на који се ослањају општине мајевичког и бирчанског региона. У Бијељини је сједиште неколико институција Републике Српске као и више организационих јединица појединих органа државне управе, те сједиште окружних правосудних органа. Бијељина је и универзитетски центар у коме студира око четири хиљада студената на више универзитета.

Савремени асфалтирани путеви у дужини од 144 километра омогућавају добру повезаност са свим дијеловима Републике Српске и Босне и Херцеговине, као и са Србијом од чије границе је удаљена 12 km и Републиком Хрватском до које удаљеност износи 45 km. Бијељина је повезана са Србијом и жељезничком пругом Бијељина-Шид², код које се укључује на жељезнички правац Београд - Загреб.

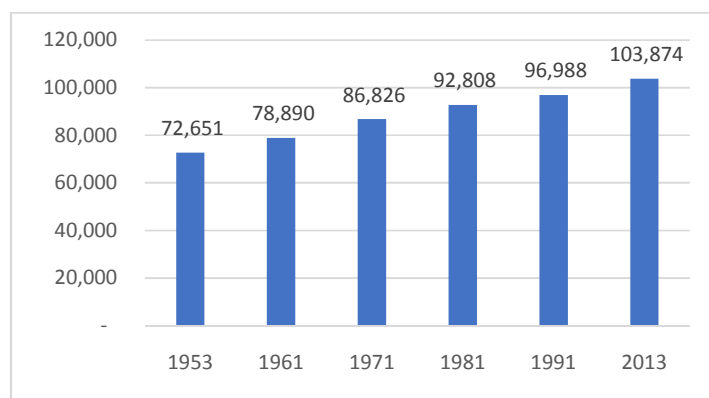
Бијељина се налази на раскршћу путева између важних регионалних центара - од Београда је удаљена око 130, од Новог Сада око 120, од Бањалуке око 230, од Тузле 70, а од Сарајева око 200 километара. На територији града Бијељина постоје два друмска гранична прелаза према Србији, на ријеци Дрини и ријеци Сави, као и по један скелски прелаз на овим ријекама, према Србији. На око педесет километара од Бијељине је прикључење на Паневропски коридор 10, односно ауто-пут Е-70 Београд-Загреб. Ријека Сава је пловна цијелим током уз сјеверну границу територије Града, а Бијељини су најближе ријечне луке у Брчком и у Сремској Митровици (на 40, односно 67 километара од Бијељине).

в) Демографске карактеристике и кретања

Према посљедњем званичном попису становништва из 2013. године, на подручју Бијељине је евидентирано укупно 103.874 становника (од тога 53.114 жена и 50.760 мушкараца) што је за око 10% више у односу на претходни попис из 1991. године када је евидентирано 96.925 становника. У том контексту треба напоменути да је Бијељина једна од ријетких локалних заједница у Републици Српској која је имала константан тренд раста укупног броја становника у посљедњих неколико деценија укључујући ратни и поратни период. Кретање укупног броја становника Бијељине у периоду од 1953. до 2013. године приказано је на наредном графикону.

Графикон 1: Укупан број становника Бијељине према резултатима пописа за период 1953 – 2013. година

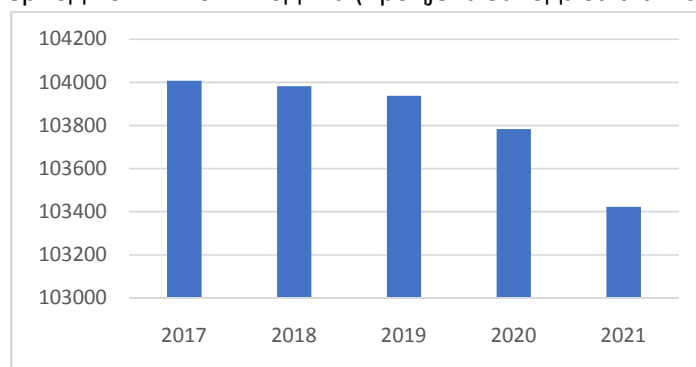
² Пруга Бијељина-Шид од 2005. године није функцији.

Извор: Републички завод за статистику РС

Ипак, позитиван тренд демографских кретања је заустављен након пописа из 2013. године, а укупан број становника се у посљедњих неколико година смањује.

Графикон 2: Укупан број становника на подручју града Бијељине за период 2017 – 2021. година (процјена Завода за статистику)

Извор: Републички завод за статистику РС

У прилог томе говоре и подаци о природном прираштају, који је негативан у претходних неколико година, односно број умрлих је константно већи од броја рођених.

Табела 1. Број живорођених и умрлих на подручју Бијељине у периоду 2020 – 2022. година

Година	Број рођених			Број умрлих			Природни прираштај
	М	Ж	С	М	Ж	С	
2020.	637	542	1.179	721	638	1.359	-180
2021.	675	648	1.323	767	703	1.470	-147
2022.	638	582	1.220	650	604	1.254	-34

Извор: Матична служба Градске управе

Управо ради заустављања ових негативних демографских трендова, из буџета Града Бијељина у претходне двије године издвојено је 25.000 КМ на име подршке повећању породице и помоћи у лијечењу стерилитета, уз напомену да је за ове намјене планирано да се издвоји иста количина новца и у наредним годинама.

Промјене демографских кретања у претходном периоду оставиле су свакако траг и на старосну структуру становништва. Бијељина је са просјечном старошћу становника од 42,71 године још увијек нешто боља од просјека за Републику Српску (43,54 године) али је удио појединих старосних категорија знатно измијењен у односу на ранији период. На основу података приказаних у наредној табели може се уочити да најбројнији дио популације чине грађани старосне (радне) доби од 16 до 65 година старости (око 66% укупног броја становника), с тим да се у односу на попис 1991. године повећао удио становништва старијег од 65 година, а знатно смањило учешће дјеце и омладине. Удио старијих од 65 година је према подацима пописа из 2013. године био око 20%, док је удио млађих од 15 година износио свега 14%.

Табела 2. Старосна структура становништва града Бијељина и Републике Српске према резултатима пописа из 2013. године

Подручје	Укупн о	Групестарости						Просјечнаста рост	Индексстар ења
		0-14		15-64		65+			
		број	%	број	%	број	%		
Република Српска	1.128.309	150.053	13,30	739.139	65,51	239.117	21,19	43,54	158,75
ГрадБијељ ина	103.423	14.471	13,99	68.247	65,99	20.705	20,02	42,71	143,39

Извор: Републички завод за статистику РС

Поред података о природном прираштају, за сагледавање демографских трендова потребно је узети у разматрање и податке о миграционим кретањима. У вези с тим у наредној табели су представљени подаци о унутрашњим миграцијама. Из наведене табеле је видљиво да постоји позитиван миграциони салдо што значи да се више становника у Бијељину усељава него што се из ње исељава у друге ЈЛС у Републици Српској и Федерацији БиХ, односно у Дистрикт Брчко. Позитивна кретања по питању унутрашњих миграција су и очекивана имајући у виду чињеницу да је Бијељина регионални центар и други највећи град у Републици Српској и као такав привлачи значајан број становника сусједних општина из Семберије и шире регије.

Табела 3. Преглед унутрашњих миграција за град Бијељину у периоду 2017 – 2021. година

Град / година	Број досељених у Бијељину				Број одсељених из Бијељине				Миграциони салдо
	Укупно	из БиХ	из БД	из других ЈЛС у РС	Укупно	у БиХ	у БД	у друге ЈЛС у РС	

		1	2	3	4	5	6	7	8	9 =1-5
Град Бијељина	2017	829	203	71	555	341	100	48	193	488
	2018	753	173	67	513	382	94	65	223	371
	2019	727	182	72	473	361	98	55	208	366
	2020	636	139	98	399	356	72	51	233	280
	2021	729	170	72	487	357	94	40	223	372

Извор: Републички завод за статистику РС

Приликом сагледавања миграционих кретања важно је напоменути да преглед унутрашњих миграција не садржи податке о вањским миграцијама и броју одсељених у иностранство као и о броју досељених из иностранства. Иако не постоје званични подаци само за град Бијељину, процјене на основу збирних података за Босну и Херцеговину и Републику Српску говоре да је тренд вањских миграција изразито неповољан и да је годинама уназад значајно већи број оних који из Бијељине одлазе у иностранство (нарочито младих) него оних који из иностранства досељавају у Бијељину.

Уколико се посматра просторни распоред становништва, од укупног броја становника око 60% популације живи у руралним подручјима док је 40% насељено у градском језгру. Оно што се може примијетити јесте да просторна дистрибуција становништва није уравнотежена те да је појачана концентрација становништва у појединим просторним цјелинама градског подручја. Ако се посматра број становника по насељеним мјестима, а према попису из 2013. године, утрђује се да је највећа концентрација становништва у Бијељини, као центру градског подручја и насељеним мјестима у непосредној близини. Исто тако, сјеверни и јужни дио градског подручја насељенији је у односу на западни дио. Такође се јасно може уочити да је у већини насељених мјеста дошло до пада броја становника, док је до изразитог повећања броја дошло у Бијељини и околним мјестима, односно насељима са избјеглим и досељеним становништвом.

Закључак

Као кључни изазови будућег демографског развоја Бијељине могу се издвојити:

- негативан природни прираштај проузрокован ниском стопом наталитета
- неповољна старосна структура
- депопулација насељених мјеста западног дијела градског подручја услед неуравнотеженог инфраструктурног развоја града и проблема који у тим дијеловима града постоје са водоснабдијевањем, електро-енергетском мрежом, градским превозом и другим областима уређења комуналне инфраструктуре.

Сходно томе, у наредном периоду потребно је смањење негативних тенденција у кретању броја становника и успостављање пронаталитетне демографске политике која ће омогућити подизање нивоа природне обнове становништва и успоравање депопулације, те њено свођење на ефекат природног прираштаја како би се, у складу са пројекцијама из Просторног плана Града Бијељина, укупан број становника до 2033. године повећао на 108.000.

г) Стање и кретање на тржишту рада

Запослени

Када је у питању запошљавање, на основу података Републичког завода за статистику за 2022. годину, на подручју града Бијељина било је запослено укупно 24.674 лица. Ако се тај податак упореди са подацима из 2018. године, добијених од исте институције, када је на евиденцији било 22.005 запослених лица, видљиво је да је дошло до повећања запослених за 2.669 лица, односно за 12,13%.

Табела 4. Укупан број запослених на подручју Бијељине
за период 2018 – 2022. година

	Мушкарци	Жене	Укупно
2018. година	12.142	9.863	22.005
2019. година	12.548	10.248	22.796
2020. година	12.629	11.212	23.841
2021. година	12.892	10.978	23.870
2022. година	13.019	11.655	24.674

Извор: Републички завод за статистику РС

Повећање броја запослених је евидентирано током читавог посматраног периода, чак и у годинама (2020. и 2021. година) када је локално тржиште рада било суочено са негативним посљедицама кризе изазване короном. Оно што додатно охрабрује је израженији тренд запошљавања жена и њихово активније учешће на тржишту рада у односу на ранији период. Наиме, у посматраних пет година запослено је двоструко више жена (1.792 жене) него мушкараца (877 мушкараца) што свакако доприноси успостављању равномјерније полне структуре запослених.

Незапослени

Када се посматрају подаци о незапосленим лицима, у 2022. години на евиденцији Бироа за запошљавање РС – филијала Бијељина било је пријављено укупно 6.258 незапослених лица. Поредећи кретање регистроване незапослености од 2018. године, може се уочити значајно смањење броја пријављених лица.

Табела 5. Укупан број незапослених на подручју Бијељине
за период 2018 – 2022. година

Године	Мушкарци	Жене	Укупно
2018. (Активни + пасивни)	8.925	10.872	19.797
Активни	4.590	5.725	10.315
2019. (Активни + пасивни)	7.963	9.973	17.936
Активни	4.237	5.394	9.631
2020.	4.002	5.265	9.267
2021.	2.870	4.047	6.917
2022.	2.543	3.715	6.258

Извор: ЗЗЗРС, филијала Бијељина, Биро Бијељина

Поређења ради, ако се посматра број незапослених у 2022. години. у односу на број активних тражиоца посла из 2018. године то је за 4.057 лица мање. Такође, евидентан је и пад незапослених жена у односу на 2018. годину. Наиме, наведене године се на евиденцији налазило 5.725 жена, а 2022. године било их је 3.715, што одговара претходно изнесеним подацима о значајном запошљавању жена у претходном петогодишњем периоду. Ипак, оно што не кореспондира су подаци о укупном броју запослених са подацима о смањеној незапослености. Наиме, како је већ наведено у посматраном периоду смањен је број незапослених за више од 4.000 особа, док је повећан укупан број запослених за 2.669 лица. То значи да је у протеклих пет година значајан број незапослених лица са подручја Бијељине брисан са евиденције незапослених по основу запослења на другим тржиштима рада, укључујући и одлазак у иностранство. Ово потврђује раније изнесену претпоставку о радним миграцијама и израженом тренду одласка радне снаге са локалног тржишта рада.

Такође, један од разлога за смањење броја незапослених лица на евиденцији Завода за запошљавање представља и ступање на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о посредовању у запошљавању (01.01.2020. године), када је брисан већи број лица која нису активно тражила посао, а била су пријављена ради остваривања других права (права по основу здравственог осигурања, дјечијег додатка и слично.

Поред тога, иако се број незапослених лица константно смањивао у посматраном петогодишњем периоду, укупан број незапослених лица је још увијек релативно висок. Посматрано из перспективе старосне структуре незапослених, на евиденцији Завода за запошљавање је највише оних у доби од 50 до 65 година старости. Такође, значајан је и број младих до 35 година старости (више од 1.750 лица) што истовремено може представљати и значајан развојни потенцијал и основ за додатну динамику на локалном тржишту рада.

Табела 6. Старосна структура незапослених

Старосна структура	Године				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
15-17	0	0	0	0	1
18-23	80	226	359	351	351
24-29	1.036	932	980	768	743
30-34	1.169	1.074	1.038	771	664
35-39	1.223	1.101	1.077	768	734
40-44	1.130	1.055	977	701	634
45-49	1.159	1.081	1.005	711	663
50-54	1.264	1.127	1.073	794	735
55-59	1.387	1.349	1.271	985	885
60+	1.885	1.686	1.487	1.068	848
Укупно	10.315	9.631	9.267	6.917	6.258

Извор: ЗЗЗРС, филијала Бијељина, Биро Бијељина

Када се посматра образовна структура незапослених, међу лицима која траже запослење највеће је учешће особа са средњом стручном спремом (2018 лица) и са ниским степеном квалификација – КВ (1802 лица). Ипак, треба примијетити и

релативно висок удио особа са високом стручном спремом у укупном броју незапослених, њих 978, при чему је доминантно учешће жена. Од укупног броја незапослених лица са високом стручном спремом чак је 750 жена или 76%.

Иако се у посматраном периоду највеће смањење незапослености десило у категорији незапослених жена са средњом стручном спремом, на евиденцији Завода за запошљавање је још увијек више од 1438 жена из те категорије, док је највећи број незапослених мушкараца у категорији квалификованих радника – КВ, њих 1076. Детаљни подаци о образовној структури незапослених лица приказани су у наредној табели.

Табела 7. Број незапослених према образовној структури

Образовна структура	2018.			2019.			2020.			2021.			2022.		
	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С
НК	934	1.016	1.950	879	952	1.831	773	799	1.572	489	501	990	449	492	941
ПК/НСС – (нижа стручна спрема)	179	292	471	164	269	433	161	256	417	117	195	312	112	168	280
КВ – квалификовани	1.944	1.304	3.248	1.842	1.198	3.040	1.707	1.134	2.841	1.212	849	2.061	1.076	726	1.802
ВКВ – висококвалификован	98	13	111	78	10	88	67	10	77	52	7	59	41	3	44
ССС – средња стручна спрема	953	1.976	2.929	848	1.867	2.715	883	1.901	2.784	959	1.497	2.156	580	1.438	2.018
ВШС – виша стручна спрема	60	95	155	51	85	136	48	87	135	39	73	112	38	73	111
ВСС – висока стручна спрема	387	939	1.326	349	941	1.290	331	999	1.330	282	852	1.134	228	750	978
Магистри и мастери	33	88	121	25	70	95	30	79	109	18	73	91	18	64	82
Докторинаука	2	2	4	1	2	3	2	0	2	2	0	2	1	1	2
Укупно	4.590	5.725	10.315	4.237	5.394	9.631	4.002	5.265	9.267	2.870	4.047	6.917	2.543	3.715	6.258

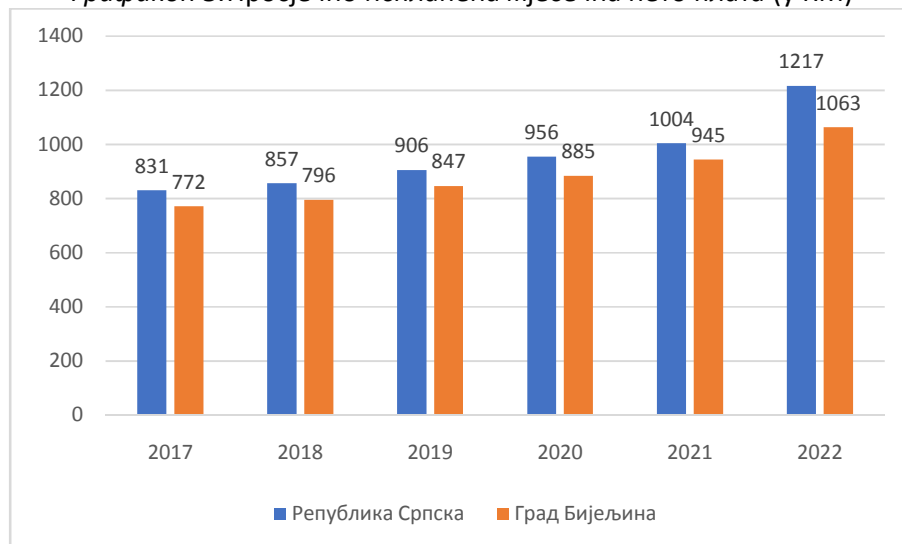
Извор: ЗЗЗРС, филијала Бијељина, Биро Бијељина

Плате

Још једну битну карактеристику локалног тржишта рада представља кретање просјечних плата у посматраном петогодишњем периоду. Може се рећи да су и по овом параметру видљива позитивна кретања, прије свега уважавајући чињеницу да је просјечно исплаћена нето плата на подручју Бијељине увећана за 37% у периоду од 2017-2022. године.

Међутим, просјечна мјесечна нето плата исплаћена у Бијељини је и даље испод просјека за Републику Српску и у 2022. години била је испод 90% просјечне нето плате исплаћене у Републици Српској. Податке о просјечној нето плати треба посматрати у контексту укупне економске структуре на подручју Бијељине и чињенице да је сваки четврти радник запослен у сектору трговине на велико и мало, а скоро сваки пети у прерађивачкој индустрији.

Графикон 3. Просјечно исплаћена мјесечна нето плата (у КМ)

Извор: Републички завод за статистику РС

Закључак

Локално тржиште рада на подручју Бијељине у претходних пет година карактерише изражена динамика и позитивна кретања по основу свих кључних параметара. Смањен је укупан број незапослених, повећано је запошљавање и просјечне нето плате.

Ипак, на евиденацијама Завода за запошљавање је још увијек релативно висок број лица која траже запослење, при чему се издваја учешће жена са средњим степеном образовања и мушкараца са ниским степеном квалификација.

На локалном тржишту рада још увијек постоји релативно висок број незапослених младих лица, до 35 година старости, као високо образоване радне снаге што може да представља значајан развојни потенцијал за наредни седмогодишњи период.

д) Стање привреде и економска кретања

Привредни субјекти и обим економских активности

На подручју града Бијељина у 2022. години привредну дјелатност обављало је 1.188 привредних друштава (предузећа), која су предала финансијски обрачун Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге – Одјељење Бијељина.

Посматрано по дјелатностима, највеће учешће у броју активних предузећа имају трговинска предузећа (35,10%) и предузећа из сектора прерађивачке индустрије (14,56%). Слједи сектор стручне, научне и техничке дјелатности (10,35%), грађевинарства (8,42%), затим саобраћај и складиштење (6,31%), те остале дјелатности са мањим учешћем.

Табела 8. Врста дјелатности и број правних лица

Врста дјелатности	Број правних лица				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Пољопривреда, шумарство и риболов	37	38	36	40	41
Вађење руда и камена	3	3	5	9	10
Прерађивачка индустрија	161	160	157	158	173
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	6	6	6	6	9
Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	13	13	13	12	12
Грађевинарство	82	82	80	84	100
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила и мотоцикала	438	416	417	408	417
Саобраћај и складиштење	64	63	63	68	75
Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	15	15	16	14	13
Информације и комуникације	31	34	36	46	55
Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	4	5	5	4	4
Пословање некретнинама	7	7	10	12	15
Стручне, научне и техничке дјелатности	90	98	102	107	123
Административне и помоћне услужне дјелатности	14	17	21	23	23
Образовање	16	16	19	16	19
Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	65	62	68	70	75
Умјетност, забава и рекреација	9	9	7	7	10
Остале услужне дјелатности	7	8	8	10	14
Укупно	1.062	1.052	1.069	1.094	1.188

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге

Посматрано по величини, у 2022. години највеће учешће у броју активних предузећа припадало је групи микро предузећа – 581 предузећа или 48,9%, затим малих предузећа – 410 предузећа или 34,52%. У категорији средњих предузећа пословало је 136 њих, што чини 11,44% и у групи великих пословало је 61 предузеће или 5,14%.

Табела 9. Врсте предузећа по величини (броју запослених)

Врста предузећа	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Микро (до 9 запослених)	479	448	459	494	581
Мала (10 – 49 запослених)	422	439	445	414	410
Средња (50 – 250 запослених)	116	119	113	131	136
Велика (преко 250 запослених)	45	46	52	55	61
Укупно	1.062	1.052	1.069	1.094	1.188

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге

О динамици економских активности на подручју Бијељине говоре и подаци о броју новорегистрованих и затворених предузећа. Према истим, како је приказано у наредној табели, број новорегистрованих предузећа је од 2020. године константно већи од броја одјављених/затворених предузећа, што говори о позитивним кретањима када је у питању пословни амбијент.

Табела 10. Број новорегистрованих и број затворених/одјављених предузећа

Година	Нова	Затворена	Разлика
2018.	240	256	-16
2019.	222	247	-25
2020.	257	221	36
2021.	413	232	181
2022.	396	245	151

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге

У прилог повећаном обиму економских активности иду и подаци о спољнотрговинској размјени. Привредни субјекти у граду Бијељина током 2022. године остварили су вриједност извоза од 291,2 милиона КМ, што је пораст у односу на претходну годину за 23,49%. У истом периоду вриједност увоза износила је 808,9 милиона КМ, што такође представља пораст за 15,83%.

Табела 11. Укупан извоз/увоз са подручја града Бијељина (милиони КМ)

Година	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Извоз	126,5	147,9	162,7	222,8	291,2
Увоз	542,1	604,3	597,9	680,9	808,9

Извор: Подручна канцеларија Привредне коморе РС

Највећа вриједност извоза у току 2022. године остварена је у прерађивачкој индустрији и то 261,4 милиона КМ (у претходној години била је 196,7 милиона КМ), а такође и на страни увоза 716,2 милиона КМ (у претходној години била је 613,2 милиона КМ). Следи пољопривредна производња са оствареним извозом од 20,4 милиона КМ (у

претходној години 181,8 милиона КМ) и увозом од 91,5 милиона КМ (у претходној години 66,7 милиона КМ).

Највећи партнери у извозу су Њемачка (103,2 милиона КМ), Словенија (28,3 милиона КМ), Хрватска (27,4 милиона КМ), Србија (21,3 милиона КМ), Пољска (18,9 милиона КМ) и остале земље са мањим појединачним учешћем. Предузећа са подручја Бијељине највише су увозила из Србије (154,3 милиона КМ), Њемачке (108,9 милиона КМ), Кине (89,9 милиона КМ), Италије (46,8 милиона КМ), Турска (44,8 милиона КМ) и осталих земаља.

Предузетништво

Када је у питању предузетништво, према регистру Одјељења за привреду, на подручју града Бијељина број активних самосталних предузетника у 2022. години износио је 2.183 предузетника (од чега је 808 предузетница). Структура регистрованих предузетника по областима на крају 2022. године:

- Занатства: 719 (32,94%)
- Трговине: 610 (27,95%)
- Услуга, агенције: 404 (18,50%)
- Угоститељства: 283 (12,96%)
- Јавног превоза лица и ствари: 167 (7,65%)

Већ пету годину заредом, у Бијељини је забиљежен сталан тренд раста предузетника – од 1.831 на крају 2018. године, 1.854 на крају 2019. године, 1.866 на крају 2020. године, 2.069 на крају 2021. године до **2.183** на крају посматране године.

Табела 12. Број регистрованих предузетника у периоду 2018 – 2022. година

	2018.			2019.			2020.			2021.			2022.		
	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С	М	Ж	С
Укупно	1.104	727	1.831	1.131	723	1.854	1.165	701	1.866	1.290	779	2.069	1.375	808	2.183

Извор: Одјељење за привреду Градске управе града Бијељина

У претходној табели може се уочити да је број регистрованих предузетника порастао у односу на 2018. годину готово за 20% при чему је учешће мушкараца као регистрованих предузетника и даље веће у односу на жене.

Пословне зоне

У граду Бијељина пословна инфраструктура дефинисана је кроз постојање три пословне зоне са комплетном потребном инфраструктуром и са већ постојећим објектима. Укупан број привредних субјеката који дјелују у наведеним пословним зонама у 2022. години износио је 34. У наредном дијелу приказане су основне информације о наведеним пословним зонама које, између осталог, подразумевају и њихове намјене.

Индустријско-пословна зона 1 (намјена: стамбена зона; трговачко-услугна зона; и индустријско-пословна производна зона – 18 привредних субјеката)

Локација: Сјеверозападно урбано подручје града Бијељина; Површина 83 ха; Врста: гринфилд.

Индустријско-пословна зона 2(намјена: трговачко-услугна зона; и индустријско-пословна производна зона – девет привредних субјеката)

Локација: Сјеверозападно урбано подручје града Бијељина; Површина 39,5ха; Број парцела: 38 (2,8 ха расположиво за инвестирање);Врста: гринфилд.

Индустријско-пословна зона 3 (намјена: лака индустрија и мала привреда – седам привредних субјеката)

Локација: Сјеверозападно урбано подручје града Бијељина; Површина 22ха;Број парцела: 22 (0,4 ха расположиво за инвестирање); Врста: гринфилд.

Пољопривреда

Према подацима из АПИФ-а, број регистрованих пољопривредних газдинстава на подручју града Бијељина је 5.689 (подаци из2023. године). Газдинства су регистрована на основу Закона о пољопривреди и Уредбе о упису у Регистар пољопривредних газдинстава (регистрација је добровољна), а од тог броја 83 се односи на правна лица, а 5.606 су породична пољопривредна газдинства (од тога 5.107 некомерцијалних и 499 комерцијалних пољопривредних газдинстава). Од наведеног броја, 2.683 газдинства су активна и остварују право на подстицајна средства. Неопходно је напоменути и то да један дио пољопривредних произвођача није регистрован из неколико разлога (величина посједа, обавезе доприноса за здравствено и пензионо осигурање).

Када су у питању услови за бављење пољопривредом, Семберија, а тиме и подручје самог града, има континенталну климу са прилично оштрим зимама и неугодно врућим љетима. Мразеви почињу крајем октобра а престају најкасније половином априла мјесецазбог чега је ово подручје подесно за гајење свих пољопривредних култура, јер сјетва раних усјева и кретање вегетације почињу средином марта мјесеца. Укупна топлотна сума у периоду од марта до октобра мјесеца прелази 3.400° С, што је довољно за развој свих важнијих култура, као и производњу дувана, који је иначе јако деликатна биљка према топлотним сумама.

Поред повољне климе, најзначајнији ресурс за успјешну пољопривредну производњу је квалитетно земљиште. Преглед земљишних површина по категоријама и власништву изражено у хектарима приказано је у наредној табели.

Табела 13. Категоризација пољопривредног земљишта по величини и власништву – подаци из 2021. године

Категорија земљишта	Приватно (у ха)	Јавно(у ха)	Укупно(у ха)
Оранице и вртови	46.503	3.534	50.037
Воћњаци	2.752	0	2.752
Виногради	6	0	6
Ливаде	379	0	379
Укупно обрадиво земљиште			
Пашњаци	752	0	752
Рибњаци			0
Укупно пољопривредно земљиште	50.392	3.534	53.926
Шумско тло	9.439	385	9.824
Неплодно тло			

Укупно	59.831	3.919	63.750
---------------	---------------	--------------	---------------

Извор: Одјељење за пољопривреду

Према садашњем стању на терену, на основу података приказаних у претходној табели, 59.831 хектара или 94%, пољопривредног земљишта и шума налази се у приватном власништву, док је 3.919 хектара или 6% пољопривредног земљишта и шума у јавном власништву.

Стварању повољнијих услова за бављење пољопривредом доприносе и мјере, односно спроведени комасациони и хидромелиорациони радови на једном дијелу града Бијељина. Наиме, комасацијом земљишта обухваћено је укупно 31.724 хектара најплоднијег земљишта, од чега су на 19.000 хектара упоредо спроведени и хидромелиорациони захвати. Регулисањем водног режима, на 19.000 хектара омогућена је правовремена сјетва, измјена структуре сјетве у корист индустријског биља и поврћа које тражи интензивну производњу, па је уз садашњу структуру сјетве на око 10.000 хектара могуће убирати двије жетве годишње. Поред тога, стављањем у функцију 24 противградне станице на подручју града Бијељина створени су услови за заштиту усјева од града, што доприноси смањењу штета од ове елементарне непогоде која је постала свечешћа појава на овом подручју. Оно што је битно напоменути, јесте да у овом тренутку не постоји потреба за изградњом нових противградних станица јер постојећи капацитет покрива цијело подручје Бијељине.

Када је у питању просјечна величина посједа, због недостатка пописа становништва и материјалних добара, не постоје квалитетни и довољно поуздани подаци о величини посједа пољопривредних газдинстава, као и броју пољопривредних домаћинстава. Процјене на основу евиденција из ранијег периода (као што је Попис из 1991. године) говоре о томе да је просјечан пољопривредни посјед обично распарчан на неколико парцела (најчешће 4-5) укупне величине око 3,3 ха по домаћинству. Овакав уситњен посјед је један од главних разлога непрофитабилне производње.

У пољопривредној производњи на подручју Града Бијељина најзаступљеније пољопривредне културе су житарице са 80% (кукуруз, пшеница, јечам), поврће са 8% (купус, лубеница, краставац, паприка, парадајз исл.) и индустријско и крмно биље 12% (шећерна репа, дуван, луцерка и сл.), те производи животињског поријекла, као што су млијеко и месо.

Производња разноврсних култура одвија се на свих 49.240 хектара ораничних површина, почевод високоинтензивних култура, као што су неке врсте поврћа и индустријског биља. Веома добри резултати постижу се у производњи житарица гдје су на овим просторима и прије рата (Бродац 1988. године), а и недавно (Амајлије 2005. године) остварени рекордни производни резултати.

Табела 14. Преглед озимих и јарих култура – површина (2021. година)

Р.б.	Врста усјева	Укупно (ха)	Врста усјева	Укупно (ха)
1.	Пшеница	15.000	Кукуруз	24.300
2.	Јечам	2.200	Соја	900
3.	Тритикале	180	Сунцокрет	330
4.	Уљана репица	700	Дуван	120

5.	Поврће	35	Поврће	4.400
6.	Крмно биље	60	Крмно биље	1.015
		18.175		31.065

Извор: Одјељење за пољопривреду

У воћарству најзаступљенија је производња шљиве, јабуке и крушке, с тим да је у последње вријеме интензивирана садња винове лозе што је приказано у наредној табели.

Табела 15. Преглед засада воћа – 2021. година

РБ	Врста воћа	Укупно (број стабала способних за род)
1.	Јабуке	59.200
2.	Крушке	36.480
3.	Дуње	2.417
4.	Шљиве	234.899
5.	Брескве	4.431
6.	Ораси	8.545
7.	Љешњаци	1.290
8.	Сорте винске лозе за врхунска и квалитетна вина (број чокота способних за род)	12.000

Извор: Одјељење за пољопривреду

У домену повртларске производње најзаступљеније су сљедеће културе: кромпир, паприка, парадајз, пасуљ, купус и кел, краставац, грашак и лубеница.

Табела 16. Преглед површина под повртларским културама у 2021.години

РБ	Врста усјева	Површина у 2018.години (ха)	Површина у 2019.години (ха)	Површина у 2021.години(ха)
1	Кромпир (меркантили)	1.200	1.150	1.200
2	Паприка	500	480	450
3	Парадајз	390	370	380
4	Пасуљ	370	350	340
5	Купус и кел	250	270	320
6	Краставац	250	250	300
7	Грашак	280	270	260
8	Лубенице	250	240	260

Извор: Одјељење за пољопривреду

У претходном периоду успостављени су значајни капацитети за пластеничку производњу, процјењује се да је под пластеницима тренутно око 300 хектара поврћа, а углавном су то паприка, парадајз, краставац и зелена салата уз напомену да се у току године под истим пластеницима се смијене најмање двије културе.

Табела 17. Преглед површина у пластеничкој производњи

РБ	Врстаусјева	Површина у 2018.години (ha)	Површина у 2019.години (ha)	Површина у 2021. години (ha)
1	Паприка	80	80	80
2	Парадајз	60	70	70
3	Краставац корнишон	60	70	70
4	Салата зелена	5	5	5
5	Шпинат	5	5	5
6	Блитва	1,5	1	1
7	Тиквице	2	2	2
8	Црни лук	7	8	8
9	Бијели лук	/	/	/
10	Јагоде	7	10	10
11	Цвијеће и украсно биље	7	1	1
12	Патлиџан	1	6	6
13	Шампињони	6	3	3
14	Расад јагодичастог воћа	0,2	0,3	0,3
15	Першун	0,3	0,2	0,2
16	Целер	0,2	0,2	0,2
Укупно		235,2	261,7	261,7

Извор: Одјељење за пољопривреду

За развој пољопривреде на подручју Бијељине од посебног значаја су и успостављени индустријски и прерађивачки капацитети у следећим областима:

- млинско-прерађивачкаиндустрија (једанаест компанија),
- прерада воћа и поврћа (пет компанија)
- месна индустрија (три компаније)
- производња сточне хране (пет компанија)

Сточарство

Сточарство је, такође, традиционално заступљено на подручју Бијељине као важна пољопривредна дјелатност. Подаци о сточном фонду говоре да су живинарство, говедарство и свињогојство доминантни видови сточарске пољопривредне производње.

Табела 18. Сточни фонд

РБ	Врстастоке	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	Говеда	14.380	17.060	16.000	13.270	14.070
2.	Свиње	54.580	65.200	62.900	52.950	50.000
3.	Овце	2.430	2.610	2.680	2.550	2.960
4.	Козе	335	410	440	430	535
5.	Живина	229.800	184.200	214.350	223.200	254.900

6.	Коњи	170	145	130	90	110
----	------	-----	-----	-----	----	-----

Извор: Одјељење за пољопривреду

Када је у питању тренутно стање сточног фонда неопходно је истаћи појаву афричке куге код свињачије присуство се на подручју Семберије осјетило половином јуна 2023. године, а прва еутаназија извршена је већ 23. јуна. Закључно са 01. октобром 2023. године, на 799 газдинстава еутаназирано је укупно 39.825 свиња.

Иако је планирано да се издвоје новчана средства у укупном износу од 14.373.146,55 КМ како би се помогло газдинствима на којима је вршена еутаназија свиња, ова ситуација ће представљати дугорочни проблем у свињогојству и производњи меса на подручју Семберије.

Туризам

Туризам се у протеклом периоду издвојио као сектор са значајним потенцијалом за будући развој Бијељине. У прилог томе говори чињеница да је у протеклих пет година забиљежен константан раст смјештајних капацитета на подручју града што је одговор на повећање броја долазака туриста и остварених ноћења. Подаци о смјештајним капацитетима на подручју Бијељине приказани у наредној табели показују да су смјештајни капацитети повећани за 27,76% у односу на 2018. годину.

Табела 19. Укупан број лежаја на подручју града Бијељина

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Укупан број лежаја	789	843	880	896	1008

Извор: Туристичка организација Града Бијељина

Истовремено, за 35% повећан је број долазака туриста и број ноћења у односу на 2018. годину уз напомену да је током 2020. и 2021. године дошло до озбиљних осцилација због органичења путовања током COVID-19 кризе и глобалних поремећаја на тржишту туристичких услуга. Ипак, подаци за 2022. годину говоре о опоравку у сектору туризма и повратку на узлазне трендове из ранијег периода.

Табела 20. Остварени број долазака туриста и ноћења туриста

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Остварени број долазака туриста	31.730	37.951	21.371	33.087	43.021
Остварени број ноћења туриста	61.864	73.478	44.518	55.757	84.096

Извор: Туристичка организација Града Бијељина

Од туристичких садржаја које је неопходно издвојити свакако је Сајам туризма и гастро културе и то је активност којом се поносе сви суграђани. Бројни излагачи из земаља региона, домаћи туроператори, те велика заинтересованост за долазак у Бијељину је прилика за промоцију туристичке понуде града и на другим дестинацијама.

Поред тога, манифестације које су оставиле највећи утисак на туристе су Сајам вина „Регио“, Златни котлић, Савска регата, Ликовна колонија, Пантелински дани. Неопходно

је навести Зимски корзо који се организује тек двије године, а који је истовремено наишао је на позитиван одјек како међу домаћим посјетиоцима, тако и бројним гостима из дијаспоре и региона. Све наведене манифестације допринијеле су константном повећању броја који из године у годину посјећују Семберију.

У домену туристичке понуде свакако треба поменути и бањски туризам с обзиром да су термалне воде изузетан природни ресурс овог подручја. Налазе се на дубини од 1.500 метара, са температуром од 90°C. Температура воде на самоизливу у Бањи Дворови је 75°C са капацитетом од 7,5 литара/секунди, а третира се као хипертермална вода и помаже у лијечењу разних кожних обољења, одређених облика екцема и постреуматских стања. Издашност црпљењем у намјенски избушеној бушотини је 50 литара/секунди.

Досадашња истраживања указују на велике могућности употребе ове воде за бањање и лијечење, као и за геотермалну енергију. Ова ријетко стерилна геотермална вода пружа изузетне могућности развоја туризма а предност Бање “Дворови” је што у свом комплексу посједује извор термалне љековите воде коју користи за гријање свих објеката у току зиме, као и за загријавање отворених базена у току љетне туристичке сезоне. Осим пружања здравствених услуга, бања има најбољи спортско-рекреативни комплекс у регији који се састоји од пет отворених базена и спортских терена за кошарку, рукомет, мали фудбал, одбојку и тенис.

Када се посматра област туризма унаредној табели је приказан приход од боравишне таксе у последњих пет година из које се види да је прошла година била рекордна по броју туриста што се одразило и на приход Туристичке организације Града Бијељине. Сав приход који се на тај начин оствари користи се на организацију већ поменутих манифестација, те осталих активности везаних за промоцију туризма нашег града (уређење пјешачке стазе за водопад Скакавац, два „Селфи“ знака у граду, уређење туристичке сигнализације, израда промотивних филмова о туристичким потенцијалима Бијељине, а ове године је реализован и пројекат уређења „Улице кишобрана“ која би требало да буде права атракција у Бијељини.

Табела 21. Приход од боравишних такси (у КМ)

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Приход од боравишних такси	99.164,51	113.562,20	75.042,64	86.331,25	125.111,41

Извор: Туристичка организација Града Бијељина

Неопходно је још нагласити да, поред статистичког броја долазака и ноћења у Семберији, број туриста је знатно већи јер статистички подаци не обухватају туристе који у наш град долазе у једнодневне посјете, те оне који преноће код родбине и пријатеља. У складу с тим процјена је да у једној години Бијељину посјети око милион туриста.

Дијаспора

У контексту привредног и друштвеног развоја Бијељине неопходно је нагласити значајан потенцијал сарадње са дијаспором. Иако је тачан број становника Бијељине

који живи у дијаспори тешко утврдити, процјењује се да је тај број већи од 10.000. С обзиром да не постоје ни подаци о томе у којим земљама је дијаспора из Бијељине најбројнија у наредном периоду потребно је интензивирати активности на мапирању дијаспоре и осмишљавању конкретних модела сарадње како би се потенцијали сарадње са дијаспором ефектуирали у заједничком интересу.

Закључак

Бијељина у претходном периоду има изражену динамику економских активности, број новорегистрованих привредних субјеката је у сталном порасту посљедњих неколико година и константно је већи од броја одјављених/затворених предузећа, а расте и укупни спољнотрговински промет. Посматрано по дјелатностима, највеће учешће у броју активних предузећа имају трговинска предузећа и предузећа из сектора прерађивачке индустрије.

Модел развоја пословне инфраструктуре кроз успостављање пословних зона показао се добрим с обзиром да број пословних субјеката који раде у три уређене пословне зоне и број људи који је у тим пословним субјектима запослен.

Због повољних услова, препознатљиве традиције и раније изграђених капацитета пољопривреда свакако представља дјелатност од стратешког значаја за будући развој Бијељине. Подаци из претходног периода говоре о константном повећању обима пољопривредне производње (ратарске и сточарске). Ипак, да би пољопривреда била и даље конкурентна потребно је константно радити на њеном осавремењавању и примјени најнапреднијих агро-технолошких рјешења.

Туризам показује снажан потенцијал раста у претходном периоду због чега је потребно радити на додатној промоцији Града и ширењу понуде туристичких садржаја.

ђ) Преглед стања у области друштвеног развоја

Образовање

Предшколско васпитање и образовање

Укупан број дјеце која су у граду Бијељина обухваћена предшколским васпитањем у предшколским установама у 2021/2022. години износио је 1.556, што је за 48,9% више у односу на школску 2017/2018. годину.

Број предшколских установа које дјелују на подручју града Бијељина је сљедећи:

- Дјечији вртић 3 (999 корисника)
- Клуб за дјецу 16 (561 корисник)

Поред тога, у протеклом периоду регистровано је повећање броја Клубова за дјецу са 13 (2017. година) на 16 (2022. година). Иако је дошло до повећања броја предшколских установа и броја дјеце која бораве у истим, још увијек постоји потреба за повећањем предшколских капацитета на подручју града Бијељина.

Овдје треба напоменути и то да је 20 дјеце са потешкоћама у развоју било уписано у предшколске установе у 2023. години.

Основно образовање

Мрежу основних школа на подручју града Бијељина чини 12 централних школа и 35 подручних одјељења. Број ученика који похађају основне школе на подручју града Бијељина у протеклих пет година биљежи константан пад. У школској 2017/2018. години број ученика основних школа износио је 8.723, док је у 2021/2022. години тај број износио 8.176, што износи умањење од 6,3%.

Табела 22. Број ученика који похађају основне школе на подручју града Бијељина

	2017/2018.			2018/2019.			2019/2020.			2020/2021.			2021/2022.		
	М	Ж	Σ	М	Ж	Σ	М	Ж	Σ	М	Ж	Σ	М	Ж	Σ
Основнообразовање	4.409	4.314	8.723	4.335	4.243	8.578	4.305	4.152	8.457	4.316	3.969	8.285	4.260	3.916	8.176
Сеошколе	1.627	1.593	3.220	1.568	1.523	3.091	1.530	1.472	3.002	1.472	1.364	2.836	1.435	1.303	2.738
Градске школе	2.782	2.721	5.503	2.767	2.720	5.487	2.775	2.680	5.455	2.844	2.605	5.449	2.825	2.613	5.438

Специјална одјељења	19	11	30	17	11	28	24	16	40	11	10	21	9	6	15
---------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	----

Извор: Извјештаји о раду основних школа на подручју града Бијељина

Када су у питању услови за рад у основним школама у току 2022. године рађена је процјена стања школских објеката од стране Градске управе. Иако се константно ради на уређењу школских објеката, стање још увијек није на задовољавајућем нивоу. На основу анализе која је урађена након процјене стања школских објеката, закључено је да је неопходно извршити сљедеће радове:

- Реконструкција кровова у 16 школа;
- Реконструкција подова у 11 школа;
- Замјена унутрашње столарије у 21 школи;
- Замјена спољашње столарије у 13 школа;
- Топлотна изолација спољашњих зидова у 22 школе;
- Реконструкција и изградња санитарних чворова у четири школе;
- Изградња спортске сале у једној школи;
- Унутрашњи молерски радови у пет школа;
- Санација спортске сале у пет школа;
- Електроинсталације у једној школи;
- Уградња котла за гријање у шест школа;
- Обезбиједити физичку приступачност за особе са инвалидитетом;

На основу закључака у анализи процјене стања у школским објектима, у девет школа нису потребни никакви додатни радови на уређењу објеката.

Табела 23. Опремљеност објеката основног образовања на подручју града Бијељина

Образовна установа	Број ученика по училишту	Број санитарних чворова унутар објекта	Вода за пиће (ДА/НЕ)	Спортска дворана у објекту (ДА/НЕ)	Библиотека (ДА/НЕ)	Број рачуна на располагању	Омогућен физички приступ дјеци с посебним потребама (ДА/НЕ)
ОШ „Свети Сава“ Бијељина	29.8	6	ДА	1+1	ДА	22	ДА
ОШ „Вук Караџић“	34.2	10	ДА	1	ДА	25	ДА
ОШ „Јован Дучић“	33	5	ДА	1+1	ДА	Није исказано	ДА
ОШ „Кнез Иво од Семберије“	40.6	7	ДА	1+1	ДА	20	ДА
ОШ „Стеван Немања“ Г. Драгањевац	7.4	3	ДА	1	ДА	29	ДА

ОШ „Доситеј Обрадовић“ Суво Поље	8.5	3	ДА	0	ДА	4	ДА
ОШ „Свети Сава“ Црњелово	11.3	5	ДА	1	ДА	16	ДА
ОШ „Петар Кочић“ Бродац	16.9	3	ДА	1	ДА	15	ДА
ОШ „Петар П. Његош“ В. Обарска	17,6	4	ДА	0	ДА	4	ДА
ОШ „Ћирило и Методије“ Главичице	13.4	2	ДА	1	ДА	10	ДА
ОШ „Меџа Селимовић“ Јања	20,1	8	ДА	1	ДА	Нијеиска зано	ДА
ОШ "Дворови" Дворови	26.5	3	ДА	1	ДА	Нијеиска зано	ДА

Извор: Извјештаји о раду основних школа на подручју града Бијељина

У домену основно-школског образовања битно је истаћи да се број дјеце са потешкоћама у развоју кроз године повећава и да су капацитети школа, како људски тако и материјални, недовољни да адекватно одговоре овом изазову. Број дјеце са потешкоћама у развоју која су уписана у основне школе у школској 2023/24. години износи 119 и распоређени су у 12 основних школа у Бијељини. Нарочито је сложена ситуација када су у питању дјеца која похађају посебна одјељења, која постоје у двије основне школе на подручју Бијељине, у ОШ „Вук Караџић“ (31 ученик / 4 одјељења у школској 2023/24. години) и ОШ „Меша Селимовић“ у Јањи (6 ученика / 1 одјељење у школској 2023/24. години).

Средње образовање

Мрежу средњих школа на подручју града Бијељина чини шест школа, од којих су пет средње стручне школе и једна општеобразовног типа. Пет школа је лоцирано у граду, а једна у насељеном мјесту Јања.

Број ученика у средњим школама прати негативан тренд основног образовања. Наиме у 2017/2018. години, број ученика који су похађали средње школе на подручју града Бијељина износио је 3.905. Поређења ради, у 2021/2022. години тај број износио је 3.503, што представља умањење за високих 10,3%. Процентуално гледано, негативан тренд смањења броја ученика средњих школа знатно је већи од тренда у основним школама а један од разлога лежи у томе што поједини ђаци након завршене основне школе уписују средњу школу у другим градовима или иностранству (због изражених вањских миграција). Подаци о броју ученика уписаних у средње школе за период 2017 – 2022. година приказани су у наредној табели.

Табела 24. Број ученика у средњим школама у граду Бијељина

Назив установе и врста образовања (навести све профиле за који се врши образовање појединачно)	Број ученика у функцији	Број ученика									
		2017/18		2018/19		2019/20		2020/21		2021/22	
		М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Гимназија "Филип Вишњић" (општи и друштвеноекономски)	19	20	26	20	33	29	30	22	29	28	36
Економска школа (пословно-правни, економски, банкарски, трговачки и пословно-информатички техничар)	18	185	434	182	416	180	387	196	369	199	359
Пољопривредна и медицинска школа (пољопривредни, агротехничар, ветеринарски, прехранбени, воћар-виноградар, пекар, агропроизвођач, фризер, прехранбени произвођач, медицински, т. фармaceutички техничар)	18	317	731	325	722	299	714	313	705	327	630
Техничка школа "Михајло Пупин" (т. рачунарства и програмирања, т. информационе технологије, електричар-електроинсталатер, т. друмског саобраћаја, т. логистике и шпедиције, машински техничар за компјутерско конструктивно, возач моторних возила, бравар-заваривач, бравар-заваривач-обрађивач метала резачем, столар, т. рачунарства и програмирања, т. информационе технологије, т. електроенергетике, електричар-електроинсталатер, електричар, електроничар-механичар, варилац)	32	796	191	831	174	852	245	777	227	790	229
Средња стручна школа Јања (грађевински, архитектонски, каменорезач-керамичар, трговачки, економски, банкарски, трговац, туристички, кулинарски, угоститељски, кувар и конобар)	13	182	144	186	137	190	126	174	119	174	91
Музичка школа "С.С. Мокрањац"	19	24	37	21	42	24	36	23	35	24	35
УКУПНО	119	1.807	2.098	1.846	2.030	1.838	2.009	1.704	1.952	1.696	1.807

Извор: Извјештаји о раду средњих школа на подручју града Бијељина

Високошколско образовање

У Бијељини постоје седам Универзитета/факултета са 26 различитих смјерова:

- Педагошки факултет Бијељина са три смјера: професор разредне наставе, дипломирани васпитач и професор техничког образовања и информатике;
- Факултет пословне економије Бијељина има четири смјера: Одсјек заједничких основа, Спољна трговина, порези и царине, Финансије, банкарство и осигурање и Пословну информатику;
- Правни факултет Пале, Одјељење Бијељина;
- Пољопривредни факултет Источно Сарајево, Одјељење Бијељина са три смјера: општи смјер, биљна производња и сточарство;
- Универзитет Синергија Бијељина са шест факултета: Факултет пословне економије, Факултет за рачунарство и информатику, Факултет за информационе технологије, Правни факултет, Англистика и Савремена психологија;
- Слобомир П. универзитет Бијељина са шест факултета: Факултет за информационе технологије, Економија и менаџмент, Пореска академија, Право, Филолошки факултет и Академија умјетности;
- Универзитет Бијељина на коме постоје четири факултета: Фармацеутски факултет, Факултет за психологију, Факултет здравствених студија и Пољопривредни факултет.

На основу података које посједује Републички завод за статистику Републике Српске у Бијељини је у току школске године 2020/2021. било укупно 2.144 уписаних студената, док је тај број у школској 2017/2018. године износио 2.848. Дакле, као и у осталим локалним заједницама у Босни и Херцеговини, у Бијељини је евидентан пад броја студената, што је, прије свега, изазвано константним одливом становништва државе.

Оно што недостаје су капацитети за смјештај студената па је у наредном периоду планирано да се интензивирају активности на изградњи студентског дома, а у овом тренутку је израђен идејни пројекат. У току је израда пројектно-техничке документације и урбанистичко-техничких услова, као и локацијских услова.

Стипендирање ученика

Иако се биљежи смањење броја ученика у средњим и основним школама, износ стипендија за студенте, али и ученике основних и средњих школа биљежи раст. Наиме, износ стипендија по једном ученику основне школе у 2018. години је износио 800 КМ годишње, док је у 2022. години стипендија износила 1.250 КМ по ученику. Исти тренд биљежи се и када су у питању износи стипендија за ученике средњих школа, гдје је стипендија по једном ученику средње школе у 2018. години износила 825 КМ годишње, док је тај износ у 2022. години достигао вриједност од 1.145 КМ по ученику.

Одлуком о стипендирању ученика и студената за 2022. годину, предвиђено је стипендирање следећих категорија:

- редовних студената (18 + 66 нових): укупно 84
- ученика генерација основних и средњих школа (46 + 23): укупно 69
- ученика основних и средњих школа са потешкоћама у развоју: укупно 40

У 2022. години дошло је до повећања висине стипендија од 10% у односу на 2021. годину, тако да стипендије износе:

- Основна студентска стипендија износи 240 KM (на основу просјека може да буде увећана до 30%)
- Стипендије за ученике генерације основних школа износи 125 KM
- Стипендије за дјецу са потешкоћама у развоју који су ученици основних и средњих школа на подручју Града Бијељина износи мјесечно 150 KM
- Стипендија за дјецу са потешкоћама у развоју који су ученици специјализованих установа у Босни и Херцеговини и иностранству износи мјесечно 200 KM.

Овдје треба додати и топ да је су у 2022. години награђени ученици генерације основних и средњих школа и ученици који су освојили једно од прва три мјеста на републичким, државним или међународним такмичењима. Укупно је награђено 42 ученика једнократним износом од по 200 KM, као и 23 наставника и професора који су припремали ученике са износом од по 200 KM.

У 2022.години Град Бијељина је финансирао и израду завршних научноистраживачких радова кроз финансирање:

- три мастер рада у једнократном износу од по 1.500 KM
- два докторска у једнократном износу од 2.000 KM

Буџет који Град Бијељина издваја за стипендије у 2022. години износио је 320.000 KM, (што је за 100.000 KM више него 2018. године), док је буџетом за 2023. годину предвиђено 370.000 KM. На основу свега наведеног може се примијетити јасан тренд раста издвајања буџетских средстава за стипендирање ученика и студената на подручју Бијељине.

Здравство

Када је у питању здравствено стање становништва на подручју града Бијељина, водеће болести су болести крвотока, затим тумори, а потом слиједе болести органа за варење. Значајно је истаћи да се у протеклим годинама региструје тренд смањења обољелих од наведених болести. Такође је значајно истаћи да је у 2020. и 2021. години дошло до наглог повећања обољелих од заразних и паразитних болести, што је узроковано појављивањем свјетске пандемије корона вируса (COVID-19), а која је званично окончана 2023.године, те подаци за актуелну и 2022. годину још увијек нису доступни.

Табела 25.Евиденција обољелих по врстама болести

Врста болести	Број лијечених			
	2018.	2019.	2020.	2021.
Болести крвотока	2.395	2.300	1.729	2.052
Тумори	1.592	1.600	1.227	1.315
Болести органа за дисање	903	880	608	687
Болести органа за варење	1.504	1.406	1.055	1.266
Остало(навести): заразне и паразитне болести	294	296	937	1.684
Укупно	6.688	6.482	5.556	7.004

Извор: Извјештај о раду Дома здравља Бијељина

Носиоци и организатори највећег дијела здравствене дјелатности на подручју града Бијељина су: Дом здравља, Општа болница „Свети Врачеви“ и Фонд здравственог

осигурања Републике Српске – Канцеларија Бијељина. Значајну улогу у обезбјеђивању здравствене заштите становништва, поред већ наведених, имају приватне љекарске ординације, приватне апотеке, Интернационални дијализа центар, Центар за социјални рад, Градска организација Црвеног крста, те одређене организационе јединице које дјелују унутар Градске управе Града Бијељина.

Дом здравља

Дом здравља Бијељина чији је оснивач Град Бијељина највећи је носилац пружања примарне здравствене заштите становништва на подручју Града Бијељина, а истовремено своју дјелатност обавља за подручје општина Пелагићево и Доњи Жабар.

Примарни ниво здравствене заштите је основни и први ниво на којем грађани остварују здравствену заштиту или се укључују у процес остваривања здравствене заштите преко:

- Тима породичне медицине;
- Педијатријског тима и
- Гинеколошког тима.

Рад Дома здравља Бијељина је организован кроз рад следећих служби/центра/амбуланти, као основних организационих јединица³:

- Служба породичне медицине,
- Амбулантом за специјалистичке консултације из педијатрије,
- Амбулантом за специјалистичке консултације из гинекологије,
- Служба хитне медицинске помоћи,
- Служба превентивне, дјечије и опште стоматологије,
- Служба радиолошку и ултразвучну дијагностику,
- Служба лабораторијску дијагностику,
- Хигијенско-епидемиолошка служба,
- Центар за физикалну рехабилитацију у заједници,
- Центар за заштиту менталног здравља
- Апотека затвореног типа.

Дом здравља Бијељина је током 2022. године пружио услуге примарног нивоа здравствене заштите за укупно 86.528 осигураних лица (за 2,54% мање у односу на 2018. годину) која су верификована од Фонда здравственог осигурања РС, а организовао је рад 55 тимова породичне медицине у 25 подручних амбуланти. Поред наведеног броја из реда осигураних лица, Дом здравља Бијељина пружа услуге и за велики број неосигураних лица са подручја која покрива. Такође, у Дому здравља је организовано збрињавање ургентних стања током 24 сата непрекидно.

Обезбјеђивање средстава за финансирање примарне здравствене заштите осигураних лица Дом здравља врши уговарањем на годишњем нивоу са Фондом здравственог осигурања РС. Такође, средства за финансирање здравствених услуга које не

³Постоји законска обавеза формирања Центра за промоцију здравља и превенцију здравља, повреда и стања као основне организационе јединице, што се планира извршити до краја 2023. године.

финансира Фонд здравственог осигурања РС, а од интереса су за становништво, обезбјеђују се у буџету Града Бијељина, гдје је превиђено да Град Бијељина и Дом здравља Бијељина закључе уговор о финансирању на годишњем нивоу.

Број запослених здравствених радника у Дому здравља у протеклих пет година биљежи раст од 9%.

Табела 26. Број запослених здравствених радника у Дому здравља

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Доктормедицине	32	33	31	29	29
Доктормедицинспецијалистапородичнемедицине	24	25	30	34	31
Доктормедицинспецијалистагинекологијеиакшерства	2	1	1	1	2
Доктормедицинспецијалистапедијатар	4	4	3	3	3
Доктормедицинспецијалистаургентнемедицине	3	3	3	3	5
Доктормедицинспецијалистафизијатар	3	3	3	3	2
Доктормедицинспецијалистапсихијатар	3	3	3	3	3
Доктормедицинспецијалистарадиолог	2	2	2	2	2
Доктормедицинспецијалистаепидемиолог	2	2	2	1	1
Доктормедицинспецијалистадругихгранамедицине	14	13	12	12	9
Докторстоматологије	9	9	8	8	9
Докторстоматологијеспецијалиста	8	8	9	9	9
Виша медицинскасестра - техничар	21	22	23	32	34
Медицинскитехничари	185	184	202	204	201
Укупноздравственихрадника	312	312	332	344	340

Извор:Извјештај о раду Дома здравља Бијељина

Општа болница „Свети Врачеви“ Бијељина

Општа болница „Свети Врачеви“ Бијељина је здравствена установа која пружа секундарне, а једним дијелом и терцијарне услуге здравствене заштите становницима града Бијељина, те општина Угљевик, Лопаре, Пелагићево и Доњи Жабари, као и другим корисницима здравствене заштите који су заинтересовани да те услуге остваре у овој установи (по праву слободног избора болнице). Број осигураника за које болница пружа здравствену заштиту износи преко 160.000. Здравствена дјелатност се обавља као болничко лијечење, и то на 8 одјељења:

- Одјељење за интернистичке гране,
- Одјељење за хируршке гране,
- Одјељење за гинекологију и акушерство,
- Одјељење за офталмологију,
- Одјељење за плућне болести,
- Одјељење за педијатрију,
- Одјељење за ОРЛ и
- Одјељење за неурологију.

У Болници се пружају одређене услуге терцијарног нивоа здравствене заштите, као што су: максилофацијална хирургија, кардиологија, нефрологија, дјечија хирургија, гастроентерологија, неурохирургија, васкуларна хирургија, ендокринологија и онкологија са дневном болницом за хемиотерапију.

Болница је кадровски оспособљена за пружање квалитетне здравствене заштите како услуга секундарног нивоа, тако и наведених услуга терцијарног нивоа.

Поред већ наведених установа и институција које се баве здравственом заштитом и здравственим осигурањем становништва, исту обезбјеђује и Одјељење за борачко-инвалидску заштиту из чијег се извјештаја могао видјети обим права и услуга које остварује поменута популација. Такође, извјештај који третира проблематику здравствено неосигураних лица Скупштина Градаразматра као посебан материјал.

Приватну љекарску праксу обавља око 50 приватних ординација које су уврштене у план мрежа здравствених установа из различитих области (општа медицина, интерна, хирургија и ортопедија, педијатрија, стоматологија, хитна медицинска помоћ, дијагностика и друго). Неке од ових приватних здравствених ординација су, преко Фонда здравственог осигурања, укључене у систем породичне и консултативно-специјалистичке здравствене заштите. Услуге приватних љекарских ординација изван овог система, плаћају се у цјелости што значајно утиче на онако низак стандард становништва на овом простору.

Проблеми у раду здравственог сектора

Проблеми са којима се Дом здравља су срећу актуелној 2023. години, имајући у виду докторе медицине, јесте смањење њиховог броја у радном односу у односу на потребан број доктора који је предвиђен Актом о систематизацији радних мјеста. Тако је дошло до смањења броја тимова породичне медицине у 2023. години са 55 на 53. Слична ситуација је настала у 2023. години и код немогућности попуне докторима медицине радних мјеста у Служби хитне медицинске помоћи. Разлог за настанак оваквог стања, а што је индикатор да ће се исти проблеми појављивати и у наредним годинама, јесте релативна велика незаинтересованост доктора за савршавање (добивање специјализација из породичне медицине), као и релативно мали број врста специјализација које Дом здравља може понудити докторима медицине:

- специјализација из области породичне медицине,
- специјализација из области ургентне медицине,
- специјализација из области педијатрије,
- специјализација из области гинекологије и акушерства,
- специјализација из области радиологије,
- специјализација из области физикалне медицине и рехабилитације,
- специјализација из области психијатрије,

- специјализација из области хигијенско-епидемиолошке заштите (у односу на Болницу "Свети Врачеви" Бијељина гдје су могућности много веће, што за посљедицу има одлив доктора медицине у ту установу).

Када је ријеч о доступности здравствене заштите на примарном нивоу, Дом здравља Бијељина има разгранату мрежу амбуланти породичне медицине како у градским тако и у сеоским срединама и иста обезбјеђује потпуну доступност здравствене заштите. Дом здравља Бијељина становништву пружа све здравствене услуге примарног нивоа здравствене заштите у складу са Законом о здравственој заштити Републике Српске.

Може се рећи да је Дом здравља Бијељина опремљен потребном медицинском опремом за пружање здравствене заштите на примарном нивоу, с напоменом да неке амбуланте у просторном смислу треба прилагодити, доградити или изградити потпуно нове како би исте испуниле законске претпоставке за нормалан рад и функционисање.

Имајући у виду одредбе Закона о здравственој заштити, у истом није прецизиран начин финансирања примарног нивоа здравствене заштите од стране Града Бијељина, а што је неопходно учинити како би се пружала што квалитетнија и безбједнија здравствена заштита становништву са подручја Града Бијељина.

Градска организација Црвеног крста

Градска организација Црвеног крста (ГОЦК) Бијељина је у 2023. години имала у радном односу седам особа с тим да је до краја године, у складу са имплементацијом пројекта деинституционализације особа са инвалидитетом, планирано запошљавање још три особе (социјални радник, дефектолог, психолог). Такође, крајем године ГОЦК Бијељина почиње са пројектом КУЋНА ЊЕГА гдје ће у радни однос бити примљено шест његоватеља.

Тренутне услуге које пружа Градска организација Црвеног крста су:

- Бесплатан превоз 24 дјеце са потешкоћама у развоју у сарадњи са Центром за социјални рад.
- Превоз лица са инвалидитетом намјенским електричним возилом прилагођеним за превоз лица са инвалидитетом које је Градска управа споразумом уступила на коришћење ГОЦК Бијељина.
- Санитетска пратња за ученике током организације једнодневних излета основних и средњих школа.
- Услуга ангажовања волонтера за слијепе, слабовиде и особе са инвалидитетом у обављању административних послова.
- Црвени крст Бијељина, заједно са Градском управом и Центром за социјални рад, учествује у раду народне кухиње гдје се на дневном нивоу направи и достави 287 obroka.
- Обука прве помоћи за возаче, као и обука прве помоћи на радном мјесту за службенике јавних установа и приватног сектора.

- Едукација ученика основних и средњих школа на тему менталног и репродуктивног здравља (годишње око 600 ученика).
- Едукација на тему опасности од мина која је у програму Црвеног крста Републике Српске (400 ученика годишње).
- Едукација на тему познавања рада Црвеног крста.

Проблематика Црвеног крста Бијељина су финансијска средства која нису довољна за функционисање. Просторије Црвеног крста не испуњавају основне услове за рад. Материјално-техничка средства која су у власништву Црвеног крста су минимална и потребно их је у наредном периоду значајно унаприједити.

Социјална заштита

Институционално организовање социјалне заштите везано је за Центар за социјални рад чији је оснивач Скупштина Града. Издвајања из буџета Града у 2022. години на име трошкова социјалне заштите становника града Бијељина, исплаћена преко Центра за социјални рад, укупно су износила 6.709.221.8КМ, што је за 62,1% више у односу на 2018. годину.

С друге стране, свеукупни просјечни трошкови социјалне заштите становника града Бијељина на годишњем нивоу током 2022. године износили су 597.663,01 КМ и значајно су већи у односу на претходне године, што се може видјети из наредне табеле:

Табела 27. Просјечни трошкови социјалне заштите становника града Бијељина на годишњем нивоу током 2022. године

Врста помоћи	Износ помоћи у КМ/мјесечно (просјек)				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Стална новчана помоћ	47.693	48.695	52.601	56.895	59.088
Новчана накнада за помоћ и његове друге особе	195.375	210.241	231.274	251.521	284.896
Друга материјална помоћ	47.477	78.529	115.233	124.620	146.845
Оспособљавање незаживотираца	1.585	1.935	1.093	1.666	2.578
Смјештај у другу породицу	5.375	7.512	11.666	11.537	9.119
Смјештај у установе социјалне заштите	33.746	41.447	45.488	49.366	47.018
Једнократна новчана помоћ	12.490	6.881	13.985	8.064	12.494
Здравствено осигурање	16.915	16.170	36.071	41.847	34.641
Услуге социјалног града и другог стручног града	0	0	0	0	0
Кућна њега и помоћ у кући	3.239	2.771	3.666	2.515	979
Дјечији додатак	0	0	0	0	0
Накнада мјестоплате родитељу који је у радном односу	0	0	0	0	0
Накнада мјестоплате родитељу који није у радном односу	0	0	0	0	0
Укупно средстава	363.898	414.183	511.082	548.036	597.663

Важно је истаћи и да се број корисника социјалне помоћи значајно повећао у протеклом петогодишњем периоду и у 2022. години је износио 6.221, што је за 16,17% више у односу на 2018. годину. Значајно повећање броја корисника регистровано је у категорији друге материјалне помоћи, категорији здравствене заштите и у категорији новчане накнаде за другу његу и помоћ, док се са друге стране број корисника једнократне материјалне помоћи смањио за високих 45%.

Узрок овим трендовима се може пронаћи у чињеници да је Уставни суд Републике Српске на сједници одржаној 28. фебруара 2018. године донио Одлуку („Службени гласник Републике Српске“ број: 22/18), којом се проглашава неуставном одредба Правилника ФЗО, а у вези са остваривањем здравствене заштите лицима старијим од 65 година. У складу са Одлуком Уставног суда Републике Српске дошло је до повећања броја особа које остварују здравствену заштиту преко Центра за социјални рад, чиме се смањила потреба за исплатом једнократних новчаних помоћи.

Центар за социјални рад (осјетљиве/рањиве групе)

Здравствено осигурање у складу са Законом о социјалној заштити („Сл. Гласник Републике Српске“ бр. 37/12 и 90/16), путем Центра за социјални рад остварују корисници новчане помоћи, корисници додатка за помоћ и његу другог лица и лица смјештена у установе социјалне заштите и у хранитељске породице, под условом да здравствено осигурање не могу остварити по неком другом основу.

У складу са овим Законом, Република је дужна да, за кориснике права на новчану помоћ и права на додатак за помоћ и његу другог лица, обезбиједи средства за здравствено осигурање у висини од 50% од потребног износа, док за остале кориснике трошкове здравственог осигурања у цјелости сноси Центар за социјални рад.

Лица која користе здравствено осигурање преко Центра за социјални рад, углавном су стара и немоћна лица, која имају сталних здравствених проблема и којима је једнократна новчана помоћ била једини извор прихода. У сврху лијечења и куповине лијекова обраћали су се Центру са захтјевима за признавање права и на једнократну новчану помоћ. Од 2018. године, становници старији од 65 година остварили су право на здравствену заштиту преко Центра за социјални рад, чиме су се створили услови за смањење исплате једнократне новчане помоћи за ове категорије становништва.

У току 2018. године, здравствено осигурање преко Центра користило је 281 лице, док је тај број у 2022. години достигао ниво од 590 корисника. За ову сврху у просјеку је утрошено 415.697 КМ на годишњем нивоу.

Табела 28. Број особа осигураних преко Центра за социјални рад

Година	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Укупан број	250	243	632	573	590

осигураника					
Број дјеце	13	11	46	46	37

Извор: Центар за социјални рад Бијељина

Када је у питању пружање услуга социјалне заштите за дјецу, процјена потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју врши се на основу Правилника о процјени потреба и усмјеравању дјеце и омладине са сметњама у развоју („Службени гласник Републике Српске“ број 37/12 и 90/16). Процјену врши стручна комисија коју именује јединица локалне самоуправе, а Центар за социјални рад води евиденцију о лицима са сметњама у развоју.

Табела 29. Број дјеце са сметњама у развоју подијељен према категоријама

Дјеца са сметњама у развоју - категорије-	2018. година	2019. година	2020. година	2021. година	2022. година
Лица са оштећењем вида	4	5	5	9	10
Лица са оштећењем слуха	4	8	9	3	5
Лица са сметњама у гласу, говору и језику	3	9	6	9	11
Лица са тјелесним оштећењем и хроничним обољењима	29	37	49	56	70
Лица са психичким поремећајима и обољењима	4	11	7	13	12
Лица са интелектуалним оштећењем	26	33	27	29	32
Лица са вишеструким сметњама	12	28	16	28	27
Лица са трајним оштећењем	9	0	3	2	0
Лица без оштећења у складу са Правилником	7	19	1	18	0
УКУПНО	98	150	123	167	167

Извор: Центар за социјални рад Бијељина

Права која могу да остваре дјеца са сметњама у развоју у систему социјалне и дјечије заштите су:

- Право на додаток за помоћ и његу другог лица;
- Право на смјештај у установу;
- Право на подршку у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју;
- Право на једнократну новчану помоћ;
- Право на смјештај у властиту породицу;
- Право на увећан додаток на дјецу и
- Право на личну инвалиднину

Табела 30.⁴ Број корисника који су остварили право на личну инвалиднину

Година	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Укупан број корисника	/	365	627	661	673
Број дјеце	/	97	108	114	116

Извор: Центар за социјални рад Бијељина

Дневни центар за дјецу са потешкоћама у развоју

Дневни центар за дјецу са потешкоћама у развоју отворен је у новембру 2020. године, а услуге корисницима биле су омогућене у фебруару 2021. године. Право на дневно збрињавање обухвата различите врсте организованих дневних услуга и боравака изван властите породице кроз које се обезбјеђују исхрана, нега, чување, брига о здрављу, васпитању и образовању, психосоцијална рехабилитација, радна окупација и друге услуге.

Табела 31. Број дјеце са потешкоћама у развоју

Година	2021	2022
Број дјеце	10	25

Извор: Центар за социјални рад Бијељина

Дневном центру за дјецу са потешкоћама у развоју ангажовани су сљедећи профили радника: логопед (Зрадника), психолог, медицинска сестра, дефектолог и спремачица. У оквиру услуге дневног збрињавања омогућени су индивидуални и групни логопедски третмани, психолошки савјетодавни разговори са корисницима и родитељима, те психолошке радионице са обје групе. Такође, организују се радно-окупационе, креативне и едукативне радионице уз васпитно-образовни рад за стицање вјештина свакодневног живота и социјализација.

Неопходно је још навести да је у току 2022. године отворено игралиште за дјецу, које се налази у склопу Центра за социјални рад Бијељина. Такође, службеник Дневног центра присуствовао је на обуци за рад у сензорној соби са циљем обезбјеђивања предуслова за пружање ове услуге.

Број пензионера, просјечна висина и врста пензије

Укупан број корисника права на пензију са подручја града Бијељина је у 2022. години износио 16.385 и биљежи тренд раста, те је за 7,5% више у односу на 2018. годину. Од наведеног броја, у 2022. години, њих 9.905 су корисници старосне пензије (за 1.302 корисника више у односу на 2018. годину), и то 3.478 су жене, а мушкарци 6.427. Број корисника инвалидске пензије износи 1.675 (за 108 корисника мање у односу на 2018. годину), и то 1.221 мушкарци и 454 жене, а њих 4.805 (за 47 корисника мање у односу на 2018. годину) су корисници породичне пензије.

⁴ Измјенама и допунама Закона о социјалној заштити, уврштено је право на личну инвалиднину, које се исплаћује од јуна 2018. године на основу Одлуке о одобрењу пласмана средстава за унапређење положаја лица са инвалидитетом накнадом за личну инвалиднину („Службени Гласник Републике Српске“ број 53/18, 6/19 и 9/19).

Просјечна пензија у 2022. години износила је 438,79 КМ (за 27,3% већа у односу на 2018. годину).

Табела 32. Врсте и висина износа пензија

Врста просјечне пензије (у КМ)	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Старосна	402.61	416.83	428.52	447.64	511.47
Инвалидска	330.73	341.39	351.68	369.57	421.28
Породична	300.73	312.09	321.47	337.39	383.62
Укупан просјек	344.69	356.77	367.22	384.87	438.79

Извор: Фонд ПИО

Култура и спорт

На подручју града Бијељина дјелује шест установа културе: Народна библиотека "Филип Вишњић", Музеј "Семберија", Соколски дом, ЈУ Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“, градско позориште „Семберија“и Центар за културу „Семберија“ у чијем саставу су: Галерија "Миленко Атанацковић"и биоскоп. Унаведеним установама културе има укупно 85 запослених (2022. година), што је више за 16,4%. у односу на 2018. годину. Квалификациона структура запослених углавном одговара потребама ових установа. Поред наведених установа културе, потребно је споменути и хор „Србадија“ који игра значајну улогу у граду у дизању свијести о значају културе. Наиме, хор „Србадија“ редовно учествује на међународним такмичењима и манифестацијама на којима готово по правилу има запажену улогу, а у прилог томе говори и чињеница да је хор већ годинама у самом врху на свјетској ранг листи хорова, што је нешто чиме се нико други не може похвалити у нашој регији.

Табела 33. Укупна издвајања из буџета Града за културу по годинама⁵

Година	Износ у КМ
2018.	58.800
2019.	68.000
2020.	45.200
2021.	53.700
2022.	105.460

Извор: Одјељење за друштвене дјелатности

Најважније манифестације у области културе су: Мајске музичке свечаности, Вишњићеви дани, Дани комедије, Љетње вечери Јања.

Култура представља својеврсно огледало града и његових становника, а квалитет живота и високи животни стандарди се не мјере само у финансијском смислу, него и квалитетом образовних и културно-умјетничких установа у граду. Велики је број градова у свијету који су постали глобално популарни захваљујући богатој културној

⁵ Нису урачуната средства по пројектима

понуди у смислу великог броја културних установа и манифестација. Из тог разлога би се у наредном периоду требала размотрити могућност изградње вишенамјенског објекта културе у којем би били интегрисани градски биоскоп и градско позориште. На тај начин би се унаприједили услови за развој културно-умјетничког стваралаштва, културни садржаји би били доступнији становницима, али би се такође подстакли иновативност и креативност.

Иако је видљив помак у културном животу у самом граду, не може се рећи да је слична ситуација у руралним подручјима. Како би се у селима на подручју Бијељинесвијест о значају културе дигла на виши ниво, потребно је обновити домове културе у селима гдје је то потребно, а од подједнаке важности је да се истовремено ради на организацији културно-умјетничких догађаја у руралним дијеловима.

Спорт

Када је у питању област спорта, у регистар спортских клубова који се води за подручје града Бијељина у 2022. години уписано је 112 спортских клубова који се директно или индиректно финансирају из буџета Града Бијељина. Спортске активности се одвијају на спортским теренима, у спортским дворанама и школским салама којих има преко 130. Иако се може закључити да Бијељина располаже значајним бројем спортских терена и објеката, стање већине није на задовољавајућем нивоу и потребна је реконструкција и санација. Поред реконструкције и санације постојећих, осјећа се недостатак одређених спортских објеката и терена и то: спортске дворане у граду, спортски стадиони на цијелом подручју града за све спортове, спортско-рекреативне стазе (бициклистичке, трим, атлетске и др.), мали спортски терени и пратећи објекти (свлачионице и др.). С друге стране, у Бијељини има регистрованих спортиста и рекреативаца свих категорија око 10.000. Претходно наведено стање показује да град Бијељина има велики потенцијал за развој спорта и окупљање омладине, што је потребно испратити квалитетном спортском инфраструктуром и афирмацијом младих да се баве спортом.

Међутим, кад је ријеч о унапређењу спортске инфраструктуре на подручју града, приоритет би требало да буде изградња мултифункционалне спортске сале. У томе су се у претходном периоду сложили представници из области спорта са подручја Бијељине, а заједнички став им је да би се изградњом мултифункционалне спортске сале у значајној мјери олакшао рад великог броја спортских клубова. Изградњом оваквог објекта, омогућила би се, такође, организација бројних спортских и рекреативних догађаја, чиме би се итекако унаприједио спортски живот у граду. Такође, популаризацијом спортских догађаја би се у великој мјери подигла свијест о значају спорта за квалитетнији начин живота.

Табела 34. Укупна издвајања из буџета Града за спорт по годинама

Година	Износ у КМ
2018.	1.347.994
2019.	1.079.801
2020.	1.046.134

2021.	1.408.123
2022.	1.969.466

Извор: Одјељење за друштвене дјелатности

Локална управа и цивилно друштво

Стање административних услуга локалне самоуправе

Градска управа града Бијељина организована је на функционалном принципу, груписањем друштвених области и послова у основне организационе јединице (одјељења и самостални одсјеци), које су даље груписане у унутрашње организационе јединице. У органу локалне управе запослено је укупно 464 радника. У наредној табели приказана је полна и образовна структура запослених у Градској управи.

Табела 35. Структура запослених у Градској управи

Мушкарци	226
ВСС (висока стручна спрема)	109
ВШС (виша школска спрема)	5
ВКВ (средња школа)	10
ССС (средња школска спрема)	89
КВ (квалификовани радник)	13
Жене	238
ВСС (висока стручна спрема)	139
ВШС (виша средња спрема)	10
ВКВ (средња школа)	1
ССС (средња школска спрема)	66
КВ (квалификовани радник)	15
НСС (нижа стручна спрема)	2
НК (неквалификовани радника)	5

Извор: Одсјек за управљање људским ресурсима

Резултати анкете о задовољству грађана комуникацијом и услугама Градске администрације показују напредак, што се може видјети на основу резултата анкета спроведених током 2017. и 2022. године (табела 36).

Табела 36. Анкета о задовољству грађана комуникацијом и услугама Градске управе

РБ	Питање	2017.			2022.		
		Да	Углавном	Не	Да	Углавном	Не
1.	Да ли сте задовољни услугом Градске управе?	126 (89,36%)	10 (7,09%)	5 (3,55%)	97 (97%)	2 (2%)	1 (1%)
2.	Да ли је особље Градске управе љубазно?	128 (87,67%)	14 (9,59%)	4 (2,74%)	99 (99%)	1 (1%)	0
3.	Да ли добијате брзо и ефикасно одговарајућу услугу, без беспотребног чекања?	111 (77,63%)	22 (15,38%)	10 (6,99%)	97 (97%)	2 (2%)	1 (1%)
4.	Да ли руководство и	95	34	5	91	7	1

	запослени у службама Града одговорно обављају свој посао?	(70,90%)	(25,37%)	(3,73%)	(91%)	(7%)	(1%)
5.	Да ли, по Вашем мишљењу, у Градској управи раде квалификовани кадрови?	85 (62,04%)	43 (31,39%)	9 (6,57%)	94 (94%)	3 (3%)	3 (3%)
6.	Да ли сте задовољни радом Скупштине Града и њиховим планирањем развоја заједнице?	79 (57,66%)	39 (28,47%)	19 (13,87%)	90 (90%)	6 (6%)	2 (2%)
7.	Да ли грађани учествују у процесу доношења одлука? Да ли се води рачуна о предлозима грађана?	74 (54,02%)	34 (24,82%)	29 (21,16%)	92 (92%)	7 (7%)	1 (1%)
8.	Да ли је добра комунакација локалне власти и грађана?	89 (64,96%)	24 (17,52%)	24 (17,52%)	90 (90%)	8 (8%)	2 (2%)
9.	Да ли сте учествовали на јавним скуповима, расправама и трибинама?	82 (61,65%)	-	51 (38,35%)	84 (84%)	-	16 (16%)
10.	Да ли је, по Вашем мишљењу, Градска управа добро и ефикасно организована?	82 (61,20%)	26 (19,40%)	26 (19,40%)	83 (83%)	5 (5%)	12 (12%)

Извор: Одбор за квалитет града Бијељина

Дакле, на основу резултата анкете о задовољству грађана, закључује се да су итекако видљиви константни напори Градске управе да се корисницима у свим аспектима олакша коришћење услуга. Исто тако, имајући у виду одговоре на анкетна питања, а у циљу побољшања рада Градске управе и Скупштине Града, потребно је у наредном периоду:

- Даље развијати механизме унапређења комуникације локалне власти и грађана и уводити нове облике комуникације, посебно у поступку доношења локалних прописа, узимајући у обзир позитивне трендове,
- Редовно користити расположиве начине укључивања грађана у процесе одлучивања у органима Града, посебно представнике мјесних заједница, невладиних организација и др.
- Даље унапређивати систем обука и професионалног усавршавања запослених, стицања вјештина неконфликтне комуникације са корисницима услуга,
- Посебно обратити пажњу на ефикасност рада и одлучивања у процесу пружања услуга корисницима, у смислу унапређења односно скраћивања рокова рјешавања гдјегод је то могуће.

Битно је навести стање објеката у којима се свакодневно обављају административни и други послови у вези са радом Градске управе. Наиме, ти објекти су прилично стари и дотрајали и неопходно је извршити конкретна испитивања зграда како би се утврдило

њихово конструктивно стање, а потом приступило активностима спољашњег и унутрашњег реновирања. Неопходно је направити детаљан преглед административних објеката како би се утврдио њихов конструктивни систем, на основу чега би се продужио вијек трајања тих објеката, а самим тим и унаприједили услови за рад унутар саме Градске управе.

Дигитализација

Један од важних аспеката будућег рада Градске управе је њена дигитална трансформација, односно, увођење широког спектра дигиталних услуга којима ће побољшати и поједноставити рад саме локалне управе и унаприједити сервис према корисницима услуга, тј. грађанима и привреди. С тим у вези Градска управа Бијељина је започела процес дигиталне трансформације тако што је на самом почетку урађена анализа дигиталне спремности. У ту сврху је кориштен Упитник за процјену дигиталне спремности који је развијен уз подршку УНДП-а⁶ с циљем израде мапе пута дигиталне трансформације Градске управе којом ће се даље дефинисати конкретни пројекти и интервенције и исте позиционирати у релевантним стратешким и финансијским документима.

Табела 37. Резултати почетне анализе стања на основу Упитника за процјену дигиталне спремности Градске управе Бијељина

Област	Индекс	Укупан број одговора ДА	Укупан број одговора НЕ
Менаџмент	1,10	9	4
Кориснички оријентисани дизајн	1,56	8	3
Реформа јавне управе	2,00	7	1
Организацијска култура и вјештине у посленика	1,57	6	4
Технолошка инфраструктура	1,46	13	6
Инфраструктура података, стратегија и управљање	2,50	7	5
Кибер сигурност, приватност и отпорност	1,00	9	6
Правни основи	1,40	5	2
Дигитални и иновацијски екосистем	2,38	9	1

Скала за оцјену: 3 = Високо развијени и свјесни, 2 = Умјерено развијени и свјесни, 1 = Слабије развијени, али свјесни, 0 = Неразвијени и без свјести или информација није доступна

На основу почетне анализе стања и добијених одговора на питања из Упитника за процјену дигиталне спремности може се уочити да постоји низ тематских области или стубова дигиталне трансформације на којима треба интензивно радити у наредном периоду. У првом реду то се односи на потребу изградње капацитета у домену Кибер сигурности, приватности и отпорности као и на изградњу технолошке инфраструктуре и пратеће регулативе.

⁶ Подршка овом задатку пружена је кроз „Пројекат дигиталне трансформације у јавном сектору (2020. - 2024.) подржаног од стране УНДП-а, Британске амбасаде у Босни и Херцеговини и Пројекта за побољшање утицаја локалних услуга (ПИПЛС) у Босни и Херцеговини подржаног од Владе Шведске

Када су у питању кориснички дигитални сервиси Градске управе, званична интернет страница Града www.gradbijeljina.org имала је 36.000 прегледа за претходних 12 мјесеци,

И 10.142 корисника на свим каналима (web, Facebook, viber, MIA Chatbot апликација). Треба напоменути и то да су, кроз Chatbot MIA, успостављене услуге добијања извода из матичних књига (МКВ, МКР, МКУ) и наручивање захтјева за увјерење о држављанству. Дигитални потпис се не користи и од великог значаја за проширење дигиталних/електронских услуга би било његово увођење. У наредном периоду планирано је да се кроз Chatbot MIA интегришу и сервиси везани за поступке издававања грађевинских дозвола, наплате комуналних такси, субвенције ђачких карата и подношења притужби и жалби.

Цивилни сектор

Град Бијељина се може похвалити развијеном мрежом активних невладиних организација које имају висок проценат реализованих пројеката. На подручју града Бијељина постоји неколико стотина регистрованих невладиних организација, од којих се 90 налази у регистру градског Одјељења за друштвене дјелатности. Регистар Одјељења за друштвене дјелатности је на добровољној бази и у њему се углавном налазе невладине организације које су конкурисале за новчана средства која се из градског буџета обезбјеђују за НВО сектор. Од наведених 90 невладиних организација, 40 њих су активне и окупљају 18.947 чланова, и то како слиједи:

- Култура 15 (1.577 чланова)
- Екологија 1 (125 чланова)
- Омладина 4 (286 чланова)
- Удружења особа са инвалидитетом/потешкоћама у развоју 17 (2.511 чланова)
- Удружења ратних војних инвалида 1.750
- Национална мањине 2 (172 члана)
- Пензионери 1 (11.259 чланова)
- Спорт 11 (1.171 чланова)
- Хуманитарно-социјална удружења 1 (45 чланова)
- Равноправност/насиље над женама 1 (50 чланова)
- Остало 1

Када је у питању суфинансирање наведених удружења и удружења у опште од стране Одјељења за друштвене дјелатности, суфинансирање се врши путем јавних позива на основу Одлуке о критеријумима и поступку за додјелу и престанак статуса удружења од општег интереса за Бијељину. Дио средстава се додјељује и директним захтјевом.

Висина одобрених средстава варира у периоду од 2018. до 2022. године (просјек за наведени период 103.000 КМ годишње), у зависности од планираног буџета, квалитета приједлога пројеката, разматраног програма рада удружења за одређену годину, а све у складу са критеријумима дефинисаним актима Одјељења за друштвене дјелатности – Градске управе града Бијељина.

Сарадња Градске управе са цивилним сектором на задовољавајућем нивоу. Већ дуги низ година удружења се ГУ најчесталије обраћају у периоду трајања јавног позива за расподјелу средстава удружењима грађана са поручја града Бијељина.

Градска управа и удружења грађана интензивно сарађују и у организацији манифестација од значаја за град Бијељина. Наиме, одређени број удружења се редовно одазива на позиве за учествовање у манифестацијама, а Градска управа у складу са могућностима буџета излази у сусрет удружењима грађана када су у питању финансијска средства неопходна за реализацију тих манифестација.

Кад је ријеч о капацитету удружења за реализацију комплекснијих пројеката, јако мали број њих је у могућности да такве активности спроведе у дјело. Она удружења која имају капацитет и жељу за активним дјеловањем такве пројекте и имплементирају, док се остала удружења највећим дијелом задовољавају учешћем у јавним позивима расписаним од стране Градске управе, а не може се рећи да имају искуства у реализацији пројеката који су финансирани од стране европских фондова. Разлог за тоје, прије свега, у недостатку обученог кадра за писање пројеката и аплицирање, а затим, можда и највећи проблем, јесте незаинтересованост удружења за рад са екстерним изворима због поступка аплицирања и на крају документације која прати правдање добијених средстава

Сигурност грађана

Број кривичних дјела и структура криминалитета

Током 2022. године, на подручју града Бијељина, евидентирано је укупно 849 кривичних дјела, што је за 18,76% мање и односу на 2018. годину. У наведеном периоду регистрован је тренд повећања процента укупне расвијетљености са 74,6% у 2018. години на високих 86,2% у 2022. години. Такође је у наведеном периоду забиљежен пад броја кривичних дјела у којем су починиоци били малољетна лица, што се може видјети из наредне табеле.

Табела 38. Број кривичних дјела и структура криминалитета

Година	Укупан број кривичних дјела	Укупан број пријављених починилаца	Број кривичних дјела познато починиоцу	Број кривичних дјела непознат починиоцу	Процент укупне расвијетљености	Број починилаца малољетна
2018.	1,045	846	498	547	74.6	34
2019.	990	763	430	560	76.3	51
2020.	892	781	/	/	/	35
2021.	835	792	463	372	85.9	18
2022.	849	766	485	364	86.2	28

Извор: Полицијска управа Бијељина

У циљу откривања кривичних дјела и спровођења радњи истраге, у протеклом периоду је настављена сарадња са институцијама у области примјене и спровођења закона, полицијама из окружења, као и међународним организацијама.

Структура регистрованог криминалитета

У анализираном периоду евидентирана су 698 кривична дјела општег криминалитета чија је структура приказана у наредној табели.

Табела 39. Структура кривичних дјела општег криминалитета

	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Крвни деликти (преглед КД против живота и тијела)	52	7,25	76	10,66	60	15,2	80	15,53	77	13,97
Организовани и привредни криминал	81	11,3	60	8,42	43	10,87	61	11,84	75	13,61
Имовински деликти	536	74,75	544	76,3	286	72,41	339	65,83	337	61,16
Наркоманија (омогућавање и живљење на појни дрога)	23	3,21	23	3,22	6	1,52	17	3,3	48	8,72
Трговина људима - проституција (кријумчарење лица)	5	0,7	0	0	/	/	2	0,39	1	0,18
Остала кривична дјела	20	2,79	10	1,4	/	/	16	3,11	13	2,36
Укупан број/постотак	717	100	713	100	395	100	515	100	551	100
Малољетничка делинквенција	34		51		35		18		28	

Извор: Полицијска управа Бијељина

Као и претходних година, у извјештајном периоду је евидентирано највише кривичних дјела против имовине. Број кривичних дјела имовинског карактера, у извјештајном периоду 2018-2021. година, смањен јеса 74,5% на 65,83% учешћа у укупном броју кривичних дјела општег карактера. С друге стране, у наведеном периоду дошло је до значајног повећања кривичних дјела против живота и тијела са 7,25% на 15,53% учешћа у укупном броју кривичних дјела општег карактера.

У области организованог и привредног криминалитета током 2022. године откривено је 61 кривично дјело, што је мање за 20 у односу на 2018. годину. Међутим, проценат ових кривичних дјела у укупном броју кривичних дјела је остао приближно на истом нивоу од 2018. године и износи 11,84%.

У структури кривичних дјела привредног криминалитета најбројнија су кривична дјела: несавјестан рад у служби, пословна превара и злоупотреба службеног положаја. Поред наведених дјела откривених по КЗ РС, откривена су и четири дјела привредног криминала по КЗ БиХ, а ријеч је о дјелима кривотворења новца.

Заштита од катастрофа узрокованих природним и другим опасностима

Активности заштите грађана од непогода узрокованих природним и друштвеним дјеловањем на подручју града Бијељина спроводи Одсјек за цивилну заштиту односно Цивилна заштита Града Бијељина. Буџетска средства Града Бијељина која се издвајају за рад Цивилне заштите нису довољна да би одговорила потребама ове јединице. Цивилна заштита располаже довољним људским капацитетима и у случају ванредних ситуација врло брзо може мобилисати додатне људске ресурсе. Проблеми са којима се суочавала Цивилна заштита јесу техничка неопремљеност и потреба за ронилачком опремом са подводном камером, агрегатима за струју, опремом за обуку и презентацију, као и додатном опремом за теренска возила.

Међутим, Бијељина је у претходном периоду учествовала у зеједничком програму УН-а и владе Швајцарске „Смањење ризика од катастрофа за адрживи развој у Босни и Херцеговини - ДРР", кроз који је успостављена локална платформа за смањење ризика од катастрофа Бијељини. Наведена платформа има улогу катализатора за активности смањења ризика од катастрофа на локалном нивоу кроз координисани и партиципативни процес у складу са Сендаи оквиром за смањење ризика од катастрофа.

Ова платформа за смањење ризика од катастрофа предвиђена је како би се осигурао простор у Бијељини за идентификацију и покретање активности смањења ризика од катастрофа, промоцију разумијевања покретача ризика у заједници, подршку иницијативама за изградњу отпорности и допринос увођењу смањења ризика од катастрофа у локалне стратешке и финансијске оквире на координисан начин.

Кроз овај пројекат су обезбијеђена значајна материјално-техничка средства као што су дрон, лична спасилачка опрема за спасиоце на води, четири исушивача, плутајућа пумпа и ИТопрема, а набављени су и теренско возило и чамац са приколицом. Битно је навести да је реализована и обука за заштиту од пожара, коју је прошло десет чланова резервног састава Ватрогасне јединице Бијељина. За набавку наведене опреме и реализацију обуке је издвојено око 95.000 КМ. Такође, имајући у виду да је рампа за силаз чамаца и других пловних возила у ријеку Саву у Рачи била неусловна и малих димензија, кроз пројекат је извршена њена санација и реконструкција (60.000 КМ) за потребе Цивилне заштите, спасилачких екипа и других корисника.

Заштита од поплава

Подручје града Бијељина је релативно често угрожено поплавама услед богате хидрографске мреже, односно ријечних водотока који су углавном неуређени. Укупна дужина водотокова на подручју града је 133 километара, од чега се 39 километара или 29,32% односи на поплавно ризичне водотокове. На ријеци Сави изграђен је насип дужине 26,68 километара, а поред ријеке Дрине урађен је насип у дужини од 8,23 километара, што укупно представља око 35 километара уређене обале која обезбјеђује заштиту од поплава. Током 2022. године уложено је 8.322.674,73 КМ у санацију и уређење водотокова на подручју града, од чега се 384.838,92 КМ односи на инвестиције града Бијељина.

Остатак ријечних водотокова, који су неуређени, редовно представља опасност од поплава, поготово у вријеме обилнијих падавина или топљења снијега у зимском периоду. Због тога што још увијек постоји значајан дио неуређених водотокова и мали број објеката за одбрану од поплава, на знатном дијелу водотокова постоји потенцијална угроженост око 50.000 становника од поплава.

Заштита од пожара

Када је питању заштита од пожара, професионална ватрогасна јединица је адекватно опремљена људским ресурсима, али се суочава са проблемом техничке опремљености и неадекватних просторија у центру Града које немају ријешен излаз за хитне интервенције. Наиме, објект ватрогасне јединице се налази у дијелу града у којем је саобраћај константно успорен због великих гужви. Из тог разлога је започета изградња новог, технички опремљеног ватрогасног дома који ће се налазити на периферији и на тај начин ће се унаприједити услови за ажурније обављање послова којим се штите животи и имовина становника Бијељине. По завршетку градње, Ватрогасни дом ће имати четири објекта, и то: главну зграду у чијем приземљу ће бити гараже, а на спрату ће се налазити канцеларијски простор, објект за прање и одржавање возила, магацин цивилне заштите и ватрогасни торањ.

Заштита од клизишта

Како је подручје Бијељине претежно равничарски крај, ријетко долази до појаве клизишта. Међутим, у благом побрђу подручја града (јужни и југозападни дио) има појаве клизишта.

Заштита од мина

Подручје града Бијељина је једно од ријетких у БиХ које није загађено заосталим неексплодираним убојним минско-експлозивним средствима (НУС) која су се користила у ратним дејствима 90-тих година прошлог вијека.

Закључак

Оно што посебно забрињава у контексту општег друштвеног развоја Бијељине је пад броја ученика уписаних у основне и средње школе што је последица негативних демографских кретања. У домену основног образовања посебно је изражен пад броја ученика у сеоским школама због чега је потребно у наредном периоду ставити фокус на равномјеран развој свих подручја Града. Такође, пад броја уписаних ученика у средњим школама је већи него у основним школама што може да говори и појави исељавања комплетних породица са овог подручја.

Иако се из буџета Града сваке године улажу значајна средства за стипендирање ученика и студената потребно је с том праксом наставити и у наредном периоду а те искористити потенцијале Бијељине као универзитетског града (кроз изградњу студентског дома, респектабилних научних и образовних установа) за привлачење младих људи из околних подручја.

У сфери здравствене заштите у прошлој години је дошло до смањења броја тимова породичне медицине са 55 на 53 а слична ситуација је настала и код немогућности попуне докторима медицине радних мјеста у Служби хитне медицинске помоћи. Иако се ради о благом смањењу то би могао бити наговјештај неповољног тренда у наредним годинама због чега је потребно радити на регрутовању и привлачењу младих кадрова и љекара заинтересованих за усавршавање и добијање специјализација из породичне медицине. Исто тако, потребно је нормативним оквиром прецизирати начин финансирања примарног нивоа здравствене заштите од стране Града Бијељина како би се пружала што квалитетнија и безбједнија здравствена заштита становништву са подручја Града Бијељина.

У домену социјалне заштите број корисника социјалне помоћи се значајно повећао у протеклом петогодишњем периоду и то за 16,17% у односу на 2018. годину. Највеће повећање броја корисника регистровано је у категорији друге материјалне помоћи, категорији здравствене заштите и у категорији новчане накнаде за другу његу и помоћ. У складу с тим повећана су и укупна издвајања за социјалну заштиту из буџета Града. Ипак, имајући у виду ограничења када су укупна издвајања из буџета за социјалну заштиту у питању, потребно је у наредном периоду што боље "циљати" мјере подршке корисницима система социјалне заштите у складу са новом Стратегијом социјалне заштите у Републици Српској.

У области културе и спорта евидентни су недостаци инфраструктурних капацитета, прије свега адекватних објеката за различите програмске садржаје. У сфери културе из тог разлога би се у наредном периоду требала размотрити могућност изградње вишенамјенског објекта културе у којем би били интегрисани градски биоскоп и градско позориште. На тај начин би се унаприједили услови за развој културно-умјетничког стваралаштва, културни садржаји би били доступнији становницима, али би се такође подстакли иновативност и креативност. У оквиру улагања у спорт постоји потреба за изградњом мултифункционалне спортске сале чиме би се у значајној мјери олакшао рад великог броја спортских клубова и омогућила би се организација бројних спортских и рекреативних догађаја.

Резултати анкете о задовољству грађана комуникацијом и услугама Градске администрације показују напредак у претходном петогодишњем периоду с тим да је у наредном периоду потребно ставити фокус на квалитетну комуникацију са грађанима и унапређење ефикасности у раду чему ће свакако допринијети започети процес дигиталне трансформације рада Градске управе.

Када је у питању сигурност грађана и заштита од елементарних непогода свакако да је и даље највећи ризик угрожености од поплава услед богате хидрографске мреже и ријечних водотока који су углавном неуређени. Због тога су потребне интервенције на остатку ријечних водотокова који су неуређени а због којих постоји потенцијална угроженост око 50.000 становника од поплава.

У Бијељини дјелује значајан број организација цивилног друштва и може се рећи да постоји релативно развијена мрежа активних невладиних организација које имају висок проценат реализованих пројеката. Ипак, у наредном периоду потребно је

радити на додатној изградњи капацитета цивилног сектора и партнерству са локалном администрацијом како би се реализовао што већи број заједничких развојних пројеката.

е) Стање просторно-планске документације, инфраструктуре и комуналних услуга

Стање просторно планске документације

Покривеност подручја града Бијељина просторно планском документацијом је на задовољавајућем нивоу. Стратешки документи просторног уређења, Просторни план града Бијељина и Урбанистички план града Бијељина донесени су 2019. године, односно 2020. године, за период до 2038. године, односно 2036. године. С обзиром на то да је већина спроведбених докумената просторног уређења донесена прије усвајања стратешких докумената просторног уређења и да им је плански период истекао, неопходно је извршити анализу истих и на основу тога донијети нове спроведбене документе просторног уређења гдје је потребно њихово усаглашавање са стратешким документима просторног уређења. Одјељење за просторно уређење израдило је сљедећу просторно-планску документацију и одлуке које су усвојене и важе за наредни период:

- Просторни план Града Бијељина
- Урбанистички план Града Бијељина
- Урбанистички план „Јања“ у Бијељини
- Измјена и допуна Урбанистичког плана „Дворови“ у Бијељини
- Регулациони план „Центар града“ Бијељина
- Регулациони план „Пучилска поља“ у Бијељини
- Регулациони план „Дашница“ у Бијељини
- Измјена дијела Регулационог плана „МЗ Дашница“ у Бијељини
- Измјена Регулационог плана „Дашница“ у Бијељини
- Измјена Регулационог плана „Дашница 1“ у Бијељини
- Регулациони план „Дом здравља и Болница“ у Бијељини
- Измјена дијела Регулационог плана „Дом здравља и Болница“ у Бијељини
- Регулациони план „Лединци 1“ у Бијељини
- Измена Регулационог плана „Кнез Иво од Семберије“ у Бијељини
- Регулациони план „Галац“ у Бијељини
- Регулациони план „Гвоздевићи“ у Бијељини
- Измјена и допуна Регулационог плана „Индустријска зона 1“ у Бијељини
- Измјена Регулационог плана „Индустријска зона 2“ у Бијељини
- Измјена Регулационог плана „Индустријска зона 3“ у Бијељини
- Измјена Регулационог плана „Индустријска зона 4“ у Бијељини
- Измјена дијела Регулационог плана „МЗ Дашница“ у Бијељини
- Измјена и допуна Регулационог плана „Крушик-Интергај“ у Бијељини
- Измјена Регулационог плана „Крушик-Интергај“ у Бијељини
- Регулациони план „Петар Кочић“ у Бијељини
- Измјена дијела Регулационог плана „Калтиновача“ у Бијељини
- Измјена Регулационог плана урбаног подручја града на Дрини „Слобомир“ у Бијељини
- Регулациони план „Агро-тржни центар“ у Бијељини

- Урбанистички пројекат „Спортско-рекреативни центар-фудбалски терени са пратећим садржајима“ на локацији МЗ Вељко Лукић
- Урбанистички пројекат „Локација 1“ стамбено-пословног блока у оквиру Регулационог плана „Галац“ у Бијељини
- План парцелације „Хасе-Бријесница“ у Бијељини
- Измјена плана парцелације „Хасе-Бријесница“ у Бијељини
- Измјена дијела плана парцелације „Хасе-Бријесница“ у Бијељини
- Измјена и допуна плана парцелације „Хасе-Бријесница“ у Бијељини
- Измјена дијела плана парцелације „Хасе-Бријесница“ у Бијељини
- План парцелације „Спортско-рекреативни комплекс-хиподром“ на локалитету Хасе-Бријесница
- План парцелације „Велика Обарска“
- План парцелације „Ново Градско гробље“
- Одлука о уређењу простора и грађевинском земљишту

Стање комуналне инфраструктуре и услуга

Водоснабдијевање

Подручје града Бијељина снабдијева се питком водом са изворишта Грмић које се налази на југоисточном дијелу града, у самом градском језгру, на лијевој обали ријеке Дрине. Извориште је у експлоатацији од 1961. године и покрива подручје од 680.530 m² и оно укључује девет самосталних бунара и осам бунара повезаних у натегу. На самом изворишту не постоји резервоарски простор, већ се вода пумпа директно у пет цјевовода. Капацитет сваке бушотине варира од 30 до 75 l/s, а садашњи укупни инсталирани капацитет изворишта Грмић је 575 l/s. Имајући у виду чињеницу да је процијењени капацитет изворишта око 2.000 l/s, требало би истаћи да је један од основних задатака очување квалитета воде на изворишту посебно данас када је све мање чисте и здраве воде за људску употребу. Како је већ наведено, на изворишту Грмић постоји пет излазних цјевовода и на сваком је уграђен мјерач протока. На годишњем нивоу исцрпи се 6.000.000 – 7.500.000 m³ воде (податак за посљедње четири године). Од тога се потрошачима фактурише између 48% и 52%. Регион сјевероисточног дијела Босне и Херцеговине нема довољно изворишта која се могу користити за људску употребу, па је и то разлог више да се извориште Грмић максимално заштити од загађења, јер оно може служити водоснабдијевању регије сјевероисточне Босне.

На јавни систем водоснабдијевања у Бијељини прикључена су сљедећа насеља: град Бијељина, Јања, Ново насеље Јања, Глоговац, Којчиновац, Горњи Којчиновац, Љесковац, Патковача, Пучиле, Голо Брдо, Амајлије, Попови, Дијелови, Дворови, Тријешница, Даздарево Гојсовац, дио насеља Хасе, Обријеж, Батковић, Горње и Доње Црњелово, Горњи и Доњи Бродац, Остојићево, Велино Село, Велика Обарска, Бријесница и дио насеља Модран. Становништво осталих насељених мјеста на подручју Бијељине тренутно се снабдијева водом из сопствених извора, већином плитких индивидуалних копаних или бушених бунара. Одвојени систем снабдијевања водом постоји у насељима Чађавица Горња, Драгаљевац Горњи и Слобомир, што није у надлежности АД ВиК.

Поређењем података за 2022. и 2021. годину у вези са прикључењем на водоводну мрежу, евидентно је да је број прикључених корисника већи за 799. Сагледавањем података о испорученој води за 2021. и 2022. годину може се рећи да је у току 2022. године (на основу података АД „Водовод и канализација“) испоручено $3.773.310\text{m}^3$ воде, што је у односу на 2021. годину више за 18.007m^3 , односно 0,48%. Ако се узме у обзир просјечна мјесечна потрошња једног становника (око 4m^3) и број чланова домаћинства, евидентно је да повећање броја потрошача – прикључења на водоводну мрежу (нпр. већи број прикључака за 799) није у складу са количином испоручене воде. Разлог овој неусклађености сунајвјероватније одлив становништва и интензивна градња вишепородичних стамбено пословних објеката. У прилог овој претпоставци (нарочито за одлив становништва) су подациу наредној табели.

Табела 40. Број прикључених корисника на водоводној мрежи

Година	Број корисника		
	Укупан број корисника	Потрошња 0m^3	Потрошња $1\text{до}5\text{m}^3$
2022.	35.876	6.426	10.338
2021.	35.077	6.632	9.906

Извор: АД „Водовод и канализација“

У периоду од 2021. до 2022. године дошло је до пораста губитака у мрежи иако су предузете све мјере које је предузеће радило и ради. Најчешћи губици у водоводном систему Бијељине настају услед:

- Цурења на транспортним и дистрибутивним цјевоводима;
- Цурења на прикључним цјевоводима, до обрачунских/индивидуалних водомјера;
- Нетачност водомјера узрокована неисправношћу водомјера у систему (мјерне зоне) или код крајњих потрошача (индивидуални водомјери);
- Грешке у управљању системом, рачуноводствене грешке и грешке приликом читавања и наплате;
- Неовлашћене потрошње воде због крађе и нелегалних прикључака;
- Предимензионисаних водомјера који не читају сву потрошњу;
- Старости водоводне мреже којој је хитно потребна реконструкција, јер већим дијелом економски и функционално није исплативо и оправдано вршити улагања у поправке одређених кварова. Већи дио мреже је изграђен прије 30-50 година.

Канализација

Изградња фекалног канализационог система Бијељине извршена је у сљедеће три основне фазе:

1. Прва фаза изградње фекалног канализационог система Бијељине обухвата изградњу главног фекалног колектора у урбаном подручју града. Прва етапа прве фазе је завршена у периоду од 2005 до 2007. године. Друга етапа прве фазе представља наставак изградње ГФК од Градског парка до краја урбаног подручја, а трећа етапа прве фазе представља изградњу ГФК све до насеља Јања са изградњом пумпних станица и она до овог тренутка није реализована.

2. Друга фаза изградње фекалног канализационог система Бијељине обухвата изградњу главних секундарних, секундарних и прикључних фекалних колектора, са циљем прикључења до 60% градског центра (око 30.000 корисника). Друга фаза изградње је подијељена у три етапе и реализована је у периоду од 2008. до 2012. године. Завршетком треће етапе друге фазе изградње канализације Бијељине прикључено је око 25-30 хиљада становника и дијела постојеће индустрије, са укупним оптерећењем од 40.000 ЕС, чиме су створени услови за изградњу централног градског постројења за пречишћавање отпадних вода града Бијељина.
3. Трећа фаза изградње фекалне канализације Бијељине је, такође, подијељена у двије етапе, а обухвата продужење главног колектора од ГФПС „Дашница“ до локације будућег ППОВ „Шећерана“ и изградњу прве фазе ППОВ „Шећерана“ укупног капацитета 40.000-60.000 ЕС (1/3 укупног капацитета будућег ППОВ). Изградња прве етапе треће фазе изградње канализационог система, односно изградња ГФК од ГФПС „Дашница“ до ППОВ „Шећерана“, укупне дужине 6.7 километара, реализована је у периоду од 2012. до 2013. године. Изградња друге фазе изградње, односно изградња прве фазе ППОВ „Шећерана“, рађена је у периоду од 2013. до 2015. године, а у рад је пуштен почетком 2016. године.

Након изградње прве фазе ППОВ „Шећерана“ стекли су се услови за проширењем обухвата канализације до потпуног прикључења градског подручја на канализациони систем. Дио тог проширења реализован је програмом „Орио“ у току 2018. и 2019. године и тим програмом је добијено нових 28 километара фекалних колектора.

Паралелно са овим програмом проширена је канализациона мрежа у новом насељу Кнез Иво од Семберије и том приликом је изграђено око 5 километара нових канализационих колектора. Укупна дужина изграђених колектора фекалне канализације је око 90 километара пречника од 200 мм до 1000 мм, заједно са прикључним водовима кућних прикључака.

Саобраћајна инфраструктура (укључујући урбану мобилност)

Мрежу саобраћајница на подручју Града Бијељина, којом управља Одјељење за стамбено комуналне послове и заштиту животне средине, чини 258,88 километара локалних путева (207,45 km асфалтирано, 51,43 km неасфалтирано), саобраћајнице-улице у Граду Бијељина и око 1.500 километара некатегорисаних путева. На подручју Града Бијељина, поред градских улица, најзначајнији су локални путеви, којих укупно има 55 од чега је око 217 километара са асфалтним застором и око 51,43 километара са макадамским коловозом. На тај начин је обезбијеђено да свако село, односно мјесна заједница, има асфалтни пут до центра села.

У посљедњих неколико година вршено је асфалтирање некатегорисаних путева чиме су готово сви већи засеоци повезани асфалтним путем. Градске саобраћајнице чини 221 улица укупне дужине око 175 километара, од чега је 170 асфалтних улица са свом пратећом инфраструктуром (кишна канализација, тротоари, вертикална, хоризонтална и свјетлосна сигнализација и јавна расвјета).

Мрежу саобраћајница на подручју Града Бијељина такође чини и око 90 километара магистралних и регионалних путева којим управља ЈП „Путеви РС“. Град Бијељина је саобраћајно обogaћен обилазницом I, II и III фаза, која је урађена на нивоу магистралног пута и повезује правац Београд са правцем Бања Лука, а затим правац Угљевик – Тузла и правац Бијељина - Зворник.

Град Бијељина је укључен у мрежу жељезничких пруга, једноколосјечном пругом која је повезана са Шидом, пруга дужи низ година није у функцији. Својим положајем у смислу позитивне географске локације Бијељину тангирају двије водне саобраћајнице – ријека Сава и ријека Дрина. Пловност Саве са аспекта Бијељине је сасвим неискоришћена.

Јавни превоз

Због стварања позитивне пословне климе и константим повећањем износа страних инвестиција, али и броја становника на подручју Града Бијељина, дошло је до развоја града уграђевинском, економском и пословном смислу чиме је знатно повећана дневна миграција становника. Тако се јавила потреба за организовањем и увођењем јавног превоза на подручју града. Тренутно је организован јавни превоз који се обавља само као приградски превоз. Приградски саобраћај се обавља на 16 линија и повезује околна села са центром града. Поред наведеног, као редовне линије уведене су и линије за превоз ученика гдје год је било потребе за оваквим видом превоза.

На подручју града не треба занемарити организован такси превоз који, такође, има карактер јавног превоза путника. Такси превозом се бави 105 таксиста који су организовани у 2 такси удружења и једно привредно друштво које се бави такси превозом.

Услуга паркирања

Систем наплате и контроле паркирања функционише од 2017. године, а управљање над јавним паркиралиштима је преузело ЈП „Дирекција за изградњу и развој града“, односно Служба за управљање јавним паркиралиштима која дјелује у склопу тог предузећа. Разлог увођења наплате и контроле паркирања у ужем дијелу града гдје је смјештен највећи број јавних институција, служби, банака и слично јесте да се омогући што већем броју грађана могућност паркирања у циљу коришћења услуга истих, као и станара, односно спречавање беспотребног коришћења паркинг простора дужи временски период.

Циљ Службе за управљање јавним паркиралиштима је да модернизује и унапреди културу паркирања у граду. То подразумјева организацију паркиралишта, њихово уређење, видно и прописно обиљежавање вертикалном и хоризонталном сигнализацијом, како би грађани ову опцију услуге могли да користе на најбољи и најквалитетнији начин.

Укупан број паркинг мјеста на којима се спроводи контрола и наплата паркирања износи 855 уређених и прописно обиљежених паркинг мјеста. Град је подијељен у двије зоне (црвену зону са 480 мјеста и плаву зону са 375 паркинг мјеста) и у обје зоне примјењује се режим без временског ограничења са наплатом паркирања у периоду

од 7-21 час радним даном и 7-15 часова суботом. Број паркинг мјеста на уличним паркиралиштима износи 645 паркинг мјеста, а на затвореним паркиралиштима 210 паркинг мјеста.

Битно је навести да је у наредном периоду планирана изградња јавне гараже у ужем градском језгру, а у току је експропријација земљишта што представља прву фазу наведеног пројекта. Локација на којој се планира изградња јавне паркинг гараже у складу са Регулационим планом „Центар града“, налази се у јужном дијелу централне градске зоне, односно у најужем центру Бијељине, између улица Саве Ковачевића и 27. марта у Бијељини. У непосредном окружењу евидентирани су стамбени објекти (вишепородичног и породичног типа становања), стамбено-пословни и пословни објекти, градска пијаца, градски парк и многобројни други пословни и комерцијални садржаји који привлаче кориснике у овај дио града. Планирана гаража простире се преко више парцела, од којих се неке тренутно користе као приватне површине за паркирање, а на осталима је изграђен низ од 23 монтажне приватне гараже.

Узимајући у обзир сложеност процеса, претпоставка је да ће поступак рјешавања имовинско-правних односа на локацији планиране гараже захтјевати дужи временски период за окончање.

Урађеним идејним рјешењем предвиђене су сљедеће карактеристике паркинг гараже:

- Објекат је планиран правоугаоног облика, максималних димензија 51х32 метара,
- У приземној етажи је, поред паркинг мјеста за обична возила, планиран и одређени број паркинг мјеста за возила особа са инвалидитетом.
- У приземној етажи предвиђено је постављање 59 паркинг мјеста, а на осталим етажама по 65.
- Укупан број паркинг мјеста је 319.

Бициклистичке стазе

Дужина изграђених бициклистичких стаза у 2022. години износила је 8,62 километара, а циљ је да се до 2025. године изгради најмање 12 километара бициклистичких стаза. Такође, првобитни циљ је био да се до 2025. године у граду постави најмање 28 паркинг постоља. Међутим, тај број је већ сад надмашен, тако да укупан број постављених паркинг постоља износи 46, што подразумева 230 паркинг мјеста за бицикла.

У наредном периоду је планирано да се интензивно ради на изградњи пјешачко-бициклистичких стаза, а најзначајнија од њих јесте свакако она у путном појасу магистралног пута Бијељина – Богатић (Република Србија). Због дужине која износи чак **7.360 м**, планирана траса пјешачко-бициклистичке стазе уз магистрални пут подијељена је на три фазе.

Поред наведене, у плану је да се у наредном периоду изграде и сљедеће пјешачко-бициклистичке стазе:

- О Изградња тротоара, бициклистичке стазе и аутобуског стајалишта у Улици незнатих јунака у Бијељини (дужине 420 метара);

- Изградња пјешачко-бициклическе стазе у МЗ Дворови, Трњаци и Балатун (дужине 2.220 метара);
- Изградња пјешачко-бициклическе стазе у МЗ Хасе (дужине 855 метара);
- Изградња пјешачко-бициклическе стазе у МЗ Пучиле (дужине 367 метара);
- Изградња пјешачко-бициклическе стазе у МЗ Патковача (дужине 1.309 метара);
- Пјешачко-бициклическа стаза у Улици Стефана Дечанског у Бијељини (дужине 2.000 метара);
- Пјешачко-бициклическа стаза у дијелу Рачанске улице, Београдској и Улици Живојина Мишића и
- Пјешачка и бициклическа стаза у Сремској улици.

Одржива урбана мобилност

План одрживе урбане мобилности (enlg. Sustainable Urban Development Plan – SUMP), који је Скупштина града Бијељина усвојила 10.09.2020. године, на период 2020-2025. година, обезбјеђује стратешку подлогу за омогућавање мобилности за све грађане посебно у сегменту немоторизованог саобраћаја и кретања, бицикл и пјешачење, успостављање ефикасног и нискоемисионог система јавног градског превоза, те доношење иновативних мјера за смањење коришћења приватних аутомобила у градским путовањима, што ће допринијети смањењу емисије гасова стаклене баште, буке и загушења.

План одрживе урбане мобилности садржи дугорочну визију урбане мобилности из које јасно произилазе општи циљеви, а потом стратешки стубови и мјере које треба да допринесу остваривању усаглашене визије. Између осталих, предложене интервенције говоре о томе да је потребно:

- Унаприједити безбједност саобраћаја и саобраћајну инфраструктуру
- Омогућити приступачну мобилност становницима у складу са способностима и ограничењима
- Успоставити систем јавног превоза ниске емисије у урбаном подручју
- Успоставити мултимодалне чворове
- Унаприједити бициклически саобраћај
- Унаприједити пјешачки саобраћај
- Побољшати квалитет ваздуха
- Омогућити Е-мобилност на територији Града
- Успоставити bike - sharing систем
- Развој градске логистике и реорганизације теретног саобраћаја

Електро-енергетска мрежа

У наредној табели приказано је стање мреже из 2018. године, као у преглед изграђене и реконструисане мреже по годинама за период од 2019. до 2022. године.

Табела 41. Стање мреже на крају 2018. године

НН мрежа		Мјерна јединица	2018. година
	подземно	km	68,098
	SKS	km	677,527
	AIČеуже	km	612,084

10 kV мрежа	SN SKS	km	6,523
	подземно	km	162,514
	надземно	km	389,931
35 kV мрежа	/	/	/
	подземно	km	10,025
	надземно	km	36,949
Прикључци	број	ком	48679
	дужина прикључних водова	km	851,693
TS 35/10	/	ком	6
TS 10/0,4	/	ком	801

Извор: ЗЕДП „Електро-Бијељина“

Табела 42. Изградња и реконструкција за период 2019-2022. година

		2019.	2020.	2021.	2022.
НН мрежа	изграђено	/	/	0,985	/
	реконструисано	1,16	30,497	32,856	32,052
10 kV мрежа	изграђено	0,59	0,715	1,2	0,7
	реконструисано	/	2,03	/	5
35 kV мрежа	изграђено	/	/	/	/
	реконструисано	/	/	/	/
TS 35/10	под напоном	6	6	6	6
TS 10/0,4	под напоном	814	815	811	816

Извор: ЗЕДП „Електро-Бијељина“

Табела 43. Изграђени и реконструисани прикључци за период 2019-2022. година

		Мјерна јединица	2019.	2020.	2021.	2022.
Прикључци	Изграђено	m	14.644	20.335	15.320	16.617
		ком	490	392	275	345
	Реконструисано	m	7.821	50.783	13.221	14.350

Извор: ЗЕДП „Електро-Бијељина“

У наредној табели дат је приказ броја застоја на средње напонској мрежи у испоруци електричне енергије чији су узрок кварови, невријеме или дјеловање трећих лица.

Табела 44. Број застоја на средње напонској мрежи

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Број застоја	605	718	464	264	403

Извор: ЗЕДП „Електро-Бијељина“

Јавна расвјета

Градске улице у Граду Бијељина освијетљене су са око 4.746 свјетиљки, што представља покривеност града од 90%. У приградским и сеоским насељима инсталирано је око

13.445 свјетиљки (покривеност с обзиром на густину насељености – процјена, око 90%), што чини веома солидну покривеност цијелог подручја града јавном расвјетом.

ПТТ и телекомуникационе услуге

Тржиште телекомуникација је либерализовано, тако да на подручју Града Бијељина тренутно постоје два оператера фиксне телефоније и пет оператера мобилне телефоније. Цијело подручје Града Бијељина је покривено телекомуникационим, интернет и РТВ сигналом.

Табела 45. ПТТ и интернет покривеност

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Број фиксних прикључака	19.543	19.252	19.167	18.131	17.848
Број корисника мобилне мреже	92.297	92.141	88.925	92.776	93.645
Проценат покривености града мобилним сигналом	98.21%	98.48%	98.55%	98.60%	98.70%
Број интернет корисника	10.413	11.203	12.638	13.748	15.050
Број мјесних заједница које имају телефонску мрежу	70	70	70	70	70
Број мјесних заједница које имају могућност интернет конекције	70	70	70	70	70

Извор: Компанија „Мтел“

ж) Стање животне средине

Отпадне воде

Град Бијељина је у претходном периоду био један од ријетких градова у окружењу који није имао канализациони систем, него су се фекалне отпадне воде прикупљале у појединачне или заједничке септичке јаме, којих је према процјенама било око 20.000. Септичке јаме се, ако постоји могућност (рјеђи случајеви), празне у кишну канализацију и одводе у канал Дашница, а веома често путем бунара у подземне воде што за посљедицу може имати веома штетан утицај на квалитет поземних вода.

Крајњи циљ је изградња нове канализационе мреже и замјена старе водоводне мреже у граду Бијељина, чиме би се осигурало усклађивање са прописима Европске уније за урбане отпадне воде и спријечило евентуално загађење поземних вода које се користе као извор пијаће воде. Осим тога, изградња канализационог система у Бијељини са потребним пречистачем би смањила загађеност водотока у Црноморском сливу.

Како је већ наведено у претходним поглављима, отпадне воде Бијељине сакупљају се у канализационом систему и транспортују главним колектором до Постројења за прераду отпадне воде (ППОВ) у Великој Обарској. Изградња постројења је започета 2013. године чија је укупна вриједност 7.031.644 евра (без ПДВ-а), а у тај износ је укључена и приступна саобраћајница у дужини од 1450 метара. Постројење је почело са пробним радом у новембру 2015. године, а након три мјесеца пробног рада извршена су потребна испитивања и подешавања опреме и мјерне технике инсталиране на ППОВ. Постројење се гради у три фазе, а планирано је да прва фаза задовољи потребе за пречишћавањем отпадних вода Бијељине до 2025. године. За другу фазу капацитет ће бити удвостручен (80.000 ЕС), а за трећу фазу капацитет је четири пута већи (160.000 ЕС) и реализација тих активности је планирана за наредни период. Пречишћавање отпадне воде на ППОВ се заснива на СБР технологији. Старост муља насталог у секундарној обради ће бити довољна за потпуну стабилизацију, те никаква даља стабилизација муља неће бити потребна.

Квалитет и заштита ваздуха

Испитивање квалитета ваздуха је вршено на локацијама означеним као „Центар“ и „Топлана“ у Бијељини. Испитивање је вршено по принципу 24-часовног узорковања.

Табела 46. Преглед мјерених загађујућих материја на локацији „Центар“

„Центар“	Мјерене загађујуће материје									
	SO ₂ µg/m ³	CO mg/m ³	NO ₂ µg/m ³	NO µg/m ³	NO _x µg/m ³	O ₃ µg/m ³	PM2,5 µg/m ³	PM10 µg/m ³	Чађ µg/m ³	CO ₂ mg/m ³
Средња годишња вриједност 2018.	23,12	0,82	25,97	39,98	65,94	43,89	17,28	26,31	31,03	/
Средња годишња вриједност 2019.	18,44	0,73	27,70	39,87	67,58	66,86	11,11	12,96	12,96	/

Средња годишња вриједност 2020.	20,77	0,82	26,78	34,43	61,21	67,56	15,02	17,46	29,44	/
Средња годишња вриједност 2021.	19,96	0,82	27,80	37,50	65,30	67,38	12,98	18,66	29,40	558,15
Средња годишња вриједност 2022.	17,54	0,73	27,64	39,78	67,42	70,76	12,39	20,18	27,46	552,55

Извор: Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине

Табела 47. Преглед мјерених загађујућих материја на локацији „Топлана“

„Центар“	Мјерене загађујуће материје									
	SO ₂ µg/m ³	CO mg/m ³	NO ₂ µg/m ³	NO µg/m ³	NO _x µg/m ³	O ₃ µg/m ³	PM2,5 µg/m ³	PM10 µg/m ³	Чађ µg/m ³	CO ₂ mg/m ³
Средња годишња вриједност 2018.	33,80	0,66	68,50	18,37	86,84	43,56	27,44	39,86	49,98	/
Средња годишња вриједност 2019.	23,98	0,502	69,98	19,01	88,88	52,46	27,31	38,23	52,92	/
Средња годишња вриједност 2020.	30,41	0,69	62,24	19,18	81,42	50,46	25,49	36,58	52,39	/
Средња годишња вриједност 2021.	14,52	0,45	19,86	3,94	23,80	38,10	38,67	59,00	73,54	/
Средња годишња вриједност 2022.	11,87	0,42	19,55	3,76	23,31	52,00	22,40	32,22	46,84	560,53

Извор: Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине

Прегледом концентрација мјерених загађујућих супстанци у ваздуху, долази се до закључка да квалитет ваздуха у највећој мјери зависи од гријања из локалних ложишта и саобраћаја.

У градској зони, поред рада Градске топлане, евидентирана су и друга ложишта у пословним и стамбеним објектима који нису прикључени на градску топлану, односно систем даљинског гријања. Развојем система даљинског гријања, стимулisaњем правних и физичких лица да пређу на градску топлану или на друге енергенте /обновљиве изворе енергије у односу на угаљ који се највише користи, а посебно увођењем другог енергента у рад Градске топлане (у односу на угаљ који се сада

користи), умногоме би се побољшао квалитет ваздуха током зимских мјесеци на подручју градске зоне у Бијељини.

Поређењем концентрација мјерених загађујућих супстанци у ваздуху у 2022. години са концентрацијама претходних година, може се примјетити да је на локацији „Центар“ годишња концентрација мјерених загађујућих супстанци слична као у претходној години, док је на локацији „Топлана“ нешто нижа, поготово за честичне супстанце. Међутим, анализом концентрација нису обухваћени мјесеци јануар и фебруар 2022. године, када се очекују високе концентрације честичних загађујућих супстанци (PM_{2,5}, PM₁₀, чађ, УТМ) због грејне сезоне, те се не може у потпуности дати оцјена квалитета ваздуха за 2022. годину.

Систем управљања комуналним отпадом

На подручју Бијељине два предузећа врше одвоз и прикупљање отпада: АД „Комуналац“ Бијељина и ДОО „Дуле-Трготранс“ из Дворова.

Табела 48. Преглед броја корисника и прикупљене количине отпада

Број домаћинстава и правних лица покривених одвозом смећа	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Домаћинства	33.091	33.618	34.414	34.800	35.669
Правна лица	2.341	2.273	2.226	2.024	2.020
Укупно	35.432	35.891	36.640	36.824	37.689
Количина отпада прикупљеног током године (у тонама)	27.592,62	29.826,5	29.152,29	30.009,59	29.718,68

Извор: АД „Комуналац“ Бијељина и ДОО „Дуле-Трготранс“

На Подручју Града Бијељина регистровано је укупно 32 дивље депоније, чија структура отпада подразумијева:

- 50 % шут,
- 30 % комунални отпад (индустријски, кућни),
- 20 % био-отпад.

Сваке године врши се чишћење дивљих депонија на територији Града Бијељинаи то:

- Машинским утоваром у теретна моторна возила и одвозом на депонију,
- Гурањем смећа багером до депоније,
- Ручно скупљање чврстог комуналног отпада и одлагање на регионалну санитарну депонију.

План за наредни период јесте да се изради Локални план управљањем отпадом Града Бијељина, који би био усаглашен са Стратегијом управљања отпадом Републике Српске и Републичким планом управљања отпадом.

Локални план управљања отпадом Града Бијељина, осим што треба да садржи обавезе, планове и програме из члана 21, члана 26, члана 27 и члана 39 Закона о управљању отпадом Републике Српске, посебну пажњу треба посветити и сљедећим плановима:

1. Одвојено сакупљање отпада на мјесту његовог настанка, изградња зелених острва за одвојено скупљање амбалажног отпада у градској зони и утврђивање локација и изградња рециклажних дворишта,
2. Управљање посебним категоријама отпада (међу којима је и управљање медицинским отпадом),
3. Управљање анималним отпадом,
4. Будући статус Регионалне депоније - размотрити да ли да се продужи радни вијек постојеће депоније (под условом да се унаприједи систем како би се неутралисали непријатни мириси који се учестало шире градом) или да се изгради нова депонија,
5. Санација и рекултивација локација након чишћења дивљих депонија.

Такође, потребно је континуирано јачати свијест јавности о превенцији настанка отпада.

Енергетска ефикасност и смањење емисије CO₂

Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама (engl. Sustainable Energy and Climate Action Plan - SECAP), који је Скупштина града Бијељина усвојила 12.10.2020. године, на период 2020-2030. година, представља кључни документ који показује на који начин ће потписник Споразума градоначелника за климу и енергију да оствари своје обавезе постављене за 2030. годину. Имајући у виду највеће климатске и енергетске проблеме са којима се град Бијељина суочава, у Акционом плану за одрживу енергију и борбу против климатских промјена (SECAP), по први пут су обједињене области ублажавања климатских промјена и прилагођавање њиховим посљедицама и утврђена је дугорочна визија одрживе будућности града. У 2030. години град Бијељина је заједница интегрисаног приступа ефективном коришћењу природних ресурса, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, те заједница која није угрожена поплавама, способна да се прилагоди и осталим посљедицама климатских промјена.

У периоду од 2019. до 2021. године извршени су енергетски прегледи и енергетско сертификавање зграда на 28 јавних објеката. Од наведеног броја, у 18 објеката основних и средњих школа у Бијељини је извршено утопљавање и примјена енергетске ефикасности. Поред наведених, кроз пројекат GED (Green Economic Development) током 2020. године извршен је енергетски преглед јавне расвјете на подручју Бијељине (1.465 расвјетних тијела).

Циљеви постављени у наведеном Акционом плану, који трасирају пут ка остварењу визије, су смањење емисија CO₂ за најмање 40% до 2030. године у односу на базни инвентар за 2004. годину и смањење износа материјалних штета и људских губитака на подручјима града која су погођена посљедицама климатских промјена за 90% до 2030. године у односу на стање у 2021. години.

У складу са резултатима прорачуна, одређене су мјере енергетске ефикасности у следећим разматраним секторима: зградарство, саобраћај, јавна расвјета и водоснабдијевање, укључујући релевантне подсекторе, као и мјере прилагођавања климатским промјенама на подручју града Бијељина. Реализацијом наведених мјера

ће се емисије CO₂ на подручју града смањити за више од 40% у односу на емисије у 2004. години.Из перспективе достизања очекиваних резултата када је у питању смањење емисије CO₂од значаја су подаци о потрошњи угља за период од 2017. до 2023. године.

Табела 45. Потрошња угља по грејним сезонама

Грејна сезона	Потрошња угља у тонама (t)
2017/2018.	4.587,00
2018/2019.	4.202,00
2019/2020.	4.337,00
2020/2021.	4.811,00
2021/2022.	4.563,00
2022/2023.	4.097,70

Извор: ЈП „Градска топлана“ Бијељина

Табела 46. Укупан број корисника по годинама

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Домаћинства	950	969	950	945	940	/
Правна лица	64	60	57	57	55	/
У к у п н о	1.014	1.029	1.007	1.002	995	995

Извор: ЈП „Градска топлана“ Бијељина

На основу података из табеле 46, гдје видимо да се број корисника даљинског гријања смањује, циљ у наредном периоду јесте да се повећа број прикључења на Градску топлану, чиме би се смањио број индивидуалних котловница, а тиме би се смањила укупна количина потрошње угља. Додатно, са промјеном енергента у топлани значајно би се смањила емисија CO₂ у градској зони.

Град Бијељина има изванредан геотермални потенцијал, те се коришћењем дубинских геотермалних вода може трајно ријешити топлификација Града Бијељина. План је да се спроведе истраживање и тестирање извора геотермалне енергије у већ постојећим бушотинама у Бијељини.

Планирано је да се у наредном периоду крене са израдом студије топлификације града коришћењем геотермалних извора, на основу које ће бити изграђен план развоја система топлификације града Бијељина.

Како би подржао смањење потрошње енергије за гријање, уз побољшање комфора боравака у стамбеним просторима и смањење емисија чврстих честица и гасова с ефектом стаклене баште, Град Бијељина је током 2023. године расписао јавне позиве за суфинансирање мјера побољшања енергетске ефикасности у стамбеном сектору града за заједнице етажних власника, као и за куће.

За реализацију јавних позива из градског буџета издвојено је укупно 180.000 КМ, од чега 110.000 КМ за зграде, а 70.000 КМ за куће. Јавним позивом омогућено је суфинансирање мјера побољшања енергетске ефикасности у стамбеним објектима, подстицање замјене система гријања, односно уградња топлотних пумпи за гријање и хлађење (вода-вода) до 30% вриједности инвестиције. План за наредни период јесте

да се ова активност настави, чиме ће се у значајној мјери утицати на побољшање квалитета ваздуха у граду.

Закључак

Стање просторно-планске документације, инфраструктуре и комуналних услуга на подручју града Бијељина је у претходном периоду унапријеђено. Покривеност подручја града Бијељина просторно планском документацијом је на задовољавајућем нивоу.

Када су у питању комуналне услуге, водоснабдијевање је стабилно и квалитетно с тим да је у периоду од 2021. до 2022. године дошло је до пораста губитака у мрежи због чега су у наредном периоду потребна улагања у обнову дотрајале водоводне мреже као и заштита изворишта Грмић.

Канализациони систем је потребно и даље проширивати како би се омогућило прикључење свих корисника градског подручја са гравитирајућим приградским насељима.

Путна мрежа је на цијелој територији града Бијељина добра и у претходном периоду су извршена значајна улагања како би се обезбиједило да свако село, односно мјесна заједница, има асфалтни пут до центра села. За будући развој града Бијељина од кључног значаја је изградња ауто пута и повезивањеса границом према Србији, односно, према Брчко Дистрикту и даље према Добоју. Из перспективе саобраћајне повезаности треба нагласити чињеницу да је пловност ријеке Саве са аспекта Бијељине сасвим неискоришћена, исто као и могућност укључивања у националну и регионалну мрежу жељезничког саобраћаја.

Из перспективе урбане мобилности од посебног је значаја успостављање и проширење система јавног превоза на комплетној територији града као и даља изградња и проширење бициклистичких стаза које је потребно додатно промовисати као један од кључних модалитета одрживог превоза у наредном периоду.

Када су у питању остале комуналне услуге, снабдијевање електричном енергијом, ПТТ саобраћај и покривеност интернет сигналом, доступност и квалитет тих услуга је генерално на добром нивоу уз напомену да још увијек постоје подручја града гдје је снабдијевање електричном енергијом нестабилно и гдје је потребно подићи ниво квалитета у наредном планском периоду.

Аспект заштите животне средине је такође веома значајан за одрживост будућег развоја. У том смислу је веома значајно урадити Локални план управљања отпадом Града Бијељина са посебним фокусом на одвојено сакупљања отпада, управљање посебним категоријама отпада, управљање анималним отпадом, рјешавања статуса постојеће депоније и санација дивљих депонија.

Исто тако, када је у питању смањење емисија CO₂ неопходне су одређене мјере енергетске ефикасности и координисане активности у секторима изградње, саобраћаја и енергетике.

саобраћаја, јавне расвјете и водоснабдијевања, укључујући релевантне подсекторе, као и мјере прилагођавања климатским промјенама на подручју града Бијељина. У том смислу посебан фокус треба ставити на изванредан геотермални потенцијал који Бијељина има и захваљујући којем се капацитет дубинских геотермалних вода може ставити у функцију топлификације и преласка са необновљивог енергента (угља) на обновљиви.

з) Стање и кретање јавних прихода и расхода, укључујући пројекцију финансијских средстава потребних за имплементацију стратегије

Укупни приходи буџета Града су у 2022. години износили нешто више од 63 милиона КМ и за готово 17 милиона КМ су већи у односу на 2018. годину. Тренд раста укупних прихода се очекује у наредном трогодишњем периоду па је тако предвиђено да ће у 2026. години укупни приходи бити већи од 80 милиона КМ. У структури прихода и даље доминантно учествују порески приходи а у оквиру њих су приходи од индиректних пореза.

Када су у питању расходи, за пројекцију финансијских средстава потребних за имплементацију стратегије од посебног значаја су буџетске категорије које се односе на издвајања по основу грантова, субвенција, дознака и трансфера. Према подацима из наредне табеле о извршењу буџета Града Бијељина на име те четири буџетске ставке је у 2022. години издвојено више од 21 милион КМ.

Табела 47. Преглед извршења буџета Града по годинама

КОНТО	ОПИС	ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА 2018.	ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА 2019.	ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА 2020.	ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА 2021.	ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА 2022.
	А. БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ (I+II+III+IV)	46.729.749	46.438.182	48.908.618	57.334.565	63.397.286
	<i>I ПОРЕСКИ ПРИХОДИ (1+2+3+4+5+6)</i>	<i>31.470.871</i>	<i>33.412.903</i>	<i>32.059.785</i>	<i>38.863.540</i>	<i>45.077.494</i>
711 000	1. Приходи од пореза на доходак и добит	341	0,00	0,00	298	0,00
713 000	2. Порезина лична примања и приходе од самосталних дјелатности	4.035.930	3.193.458	3.243.908	3.218.601	4.359.805
714 000	3. Порезина имовину	2.841.768	2.958.193	2.771.050	3.648.865	3.559.323
715 000	4. Порезина промет производа и услуга	131.870	52.315	14.664	8.092	2.075
717 000	5. Индиректни порези прикупљени преко УИО	24.433.500	27.119.393	25.897.143	31.729.443	36.774.790
719 000	6. Остали порески приходи	27.462	89.544	133.020	258.241	381.501
	<i>II НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ (1+2+3+4)</i>	<i>13.404.915</i>	<i>10.879.598</i>	<i>13.994.237</i>	<i>14.412.778</i>	<i>14.360.691</i>
721 000	1. Приходи од финансијске и нефинансијске имовине	2.101.723	1.315.824	2.356.833	2.244.111	3.162.723
722 000	2. Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга	11.159.531	9.436.890	11.441.608	11.518.522	10.580.333
723 000	3. Новчане казне	18.660	9.265	16.735	17.695	31.980
729 000	4. Остали непорески приходи	125.001	117.619	179.061	632.450	585.655
	<i>III ГРАНТОВИ</i>	<i>44.000</i>	<i>0,00</i>	<i>4.599</i>	<i>204.810</i>	<i>305.264</i>
	<i>IV ТРАНСФЕРИ (1+2)</i>	<i>1.809.963</i>	<i>2.145.681</i>	<i>2.849.997</i>	<i>3.853.437</i>	<i>3.653.837</i>
787 000	1. Трансфери између различитих јединица власти	1.792.429	2.131.274	2.796.444	3.845.408	3.646.740

788 000	2. Трансфери унутаристе јединице власти	17.534	14.407	53.553	8.029	7.097
	Б. БУЏЕТСКИ РАСХОДИ (I+II)	35.125.655	37.085.267	39.706.417	43.360.139	53.695.194
	<i>I ТЕКУЋИ РАСХОДИ (1+2+3+4+5+6+7)</i>	<i>33.354.969</i>	<i>35.531.973</i>	<i>37.735.643</i>	<i>40.821.256</i>	<i>49.967.105</i>
411 000	1. Расходи за лична примања запослених	14.115.067	14.822.856	15.830.349	17.078.073	18.862.688
412 000	2. Расходи по основу коришћења робе и услуга	8.571.668	8.719.545	9.046.922	8.589.120	9.771.669
413 000	3. Расходи финансирања	1.353.441	1.294.045	1.083.960	1.116.742	1.135.449
414 000	4. Субвенције	100.000	210.300	283.000	671.638	901.982
415 000	5. Грантови	3.783.563	4.277.212	5.253.125	5.434.256	9.186.337
416 000	6. Дознаке на имесоцијалну заштиту	4.815.237	5.663.717	6.029.760	6.942.802	8.621.752
419 000	7. Расходи по судским решењима	615.993	544.298	208.527	988.625	1.487.228
	<i>II ТРАНСФЕРИ ИЗМЕЂУ И УНУТАР ЈЕДИНИЦА ВЛАСТИ (1+2)</i>	<i>1.770.686</i>	<i>1.553.294</i>	<i>1.970.774</i>	<i>2.538.883</i>	<i>3.728.089</i>
487 000	1. Трансфери између различитих јединица власти	275.437,00	262.294,00	224.007,00	523.404,00	469.089
488 000	2. Трансфери унутаристе јединице власти	1.495.249	1.291.000	1.746.767	2.015.479	3.259.000
	В. БРУТО БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (А-Б)	11.604.094	9.352.915	9.202.201	13.974.426	9.702.092
	Г. НЕТО ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (I-II)	-9.535.044	-10.906.375	-14.300.321	-5.690.347	-7.811.979
	<i>I ПРИМИЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (1+2+3)</i>	<i>855.814</i>	<i>1.423.346</i>	<i>709.845</i>	<i>621.159</i>	<i>798.565</i>
811 000	1. Примичи за произведену сталну имовину	219.867	22.916	9.963	2.904	11.000
813 000	2. Примичи за непроизведену сталну имовину	407.059	1.199.817	526.834	437.749	567.560
816 000	3. Примичи од залиха материјала, учинака, робе	228.888	200.613	173.048	180.506	220.005
	<i>II ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (1+2+3)</i>	<i>10.390.858</i>	<i>12.329.721</i>	<i>15.010.166</i>	<i>6.311.506</i>	<i>8.610.544</i>
511 000	1. Издаци за произведену сталну имовину (капитални издаци - набавка основних средстава)	10.192.700	12.107.763	14.793.012	6.089.681	8.376.605
513 000	2. Издаци за непроизведену сталну имовину	29.440	29.440	25.860	26.910	26.202
516 000	3. Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара	168.718	192.518	191.294	194.915	207.737
	Д. БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (В+Г)	2.069.050	-1.553.460	-5.098.120	8.284.079	1.890.113
	Ђ. НЕТО ФИНАНСИРАЊЕ (Е+Ж+З)	-2.607.096	1.610.113	5.470.663	-2.680.988	-4.063.783
	Е. НЕТО ЗАДУЖИВАЊЕ (I-II)	-1.039.580	3.436.060	5.166.240	7.197	-4.672.874
	<i>I ПРИМИЦИ ОД ЗАДУЖИВАЊА</i>	<i>5.000.000</i>	<i>8.500.000</i>	<i>8.000.000</i>	<i>3.500.000</i>	<i>0,00</i>
	<i>II ИЗДАЦИ ЗА ОТПЛАТУ ДУГОВА</i>	<i>6.039.580</i>	<i>5.063.940</i>	<i>2.833.760</i>	<i>3.492.803</i>	<i>4.672.874</i>
	Ж. ОСТАЛИ НЕТО ПРИМИЦИ (I-II)	-1.567.516	-1.825.947	304.423	-2.688.185	-1.994.868

	<i>I ОСТАЛИ ПРИМИЦИ (1+2)</i>	<i>2.302.065</i>	<i>983.774</i>	<i>711.110</i>	<i>841.458</i>	<i>435.683</i>
931 000	1. Примици по основу ПДВ-а	2.132.561	840.963	522.023	103.132	107.292
938 000	2. Остали примици из трансакција са другим јединицама власти	169.504	142.811	189.087	738.326	328.391
	<i>II ОСТАЛИ ИЗДАЦИ (1+2+3)</i>	<i>3.869.581</i>	<i>2.809.721</i>	<i>406.687</i>	<i>3.529.643</i>	<i>2.430.551</i>
631 100	1. Издаци по основу ПДВ-а	1.495.121	1.380.168	138.978	141.870	124.541
631 900	2. Остали издаци по основу издатих гаранција, губитака из ранијег периода...	2.151.174	1.173.376	0,00	2.980.859	1.975.252
638 000	3. Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти	223.286	256.177	267.709	406.914	330.758
	3. РАСПОДЈЕЛА СУФИЦИТА ИЗ РАНИЛИХ ГОДИНА	0,00	0,00	0,00	0,00	2.603.959
	И. РАЗЛИКА У ФИНАНСИРАЊУ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (Д+Ђ)	-538.046	56.653	372.543	5.603.091	-2.173.670

2.2. SWOT анализа

Преглед унутрашњих испољашних фактора који утичу на развој Града и реализацију Стратеги је развоја представљен јепутем SWOT анализе, односно анализе снага, слабости, прилика и пријетњи.

Табела 48: анализа снага, слабости, прилика и пријетњи

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
+ Погодан рељеф, равничарско географско подручје Семберије као најплоднијег региона у БиХ и блага побрђа Мајевице + Богати водни ресурси, близина ријека Саве и Дрине и чињеница да Семберија лежи на значајном потенцијалу геотермалне воде + Добра геостратешка положаја регионална повезаност + Тренд повећања економских активности, раст броја пословних субјеката, броја предузетника и обима спољнотрговинске размјене + Позитивна кретања на тржишту рада, повећање запослености, смањење незапослености и раст плата + Постојање извозно оријентисаних компанија и компанија које су регионални лидери у одређеним областима + Традиција у предузетништву + Изграђен туристички садржаји и понуда вјерског туризма + Значајно учешће образоване и квалификоване радне снаге на тржишту рада + Посвећеност локалне управе ка стварању подстицајног пословног окружења (БФЦ, успостављене и попуњене пословне зоне) и спровођењу концепта одрживог развоја (локални лидери у БиХ)	- Негативан природни прираштај проузрокован ниском стопом natalитета - Непогодна старосна структура становништва, нарочито у руралном подручју - Изражен тренд депопулације насељених мјеста западног дијела градског подручја - Релативно висока незапосленост, нарочито особа старије доби са ниским степеном квалификација - Просјечна нето плата нижа од републичког просјека - Неусклађеност радне снаге са потребама тржишта рада - Висок спољнотрговински дефицит као посљедица још увијек слабе конкурентности локалне економије - Уситњеност пољопривредних посједа - Осиромашен сточни фонд због појаве афричке свињске куге - Угроженост од поплава и од суша - Изражен тренд пада броја уписаних ученика у средње и основне школе (нарочито у сеоским подручјима основних школа) - Још увијек недовољни капацитети предшколских установа и недостатак вртића у руралним подручјима - Пад броја љекара на подручју града заинтересованих за усавршавање и добијање специјализације из области

+ Бијељина као универзитетски центар + Изграђено више од 400 километара мреже за наводњавање и изграђен систем противградне заштите + Успостављени механизми подршке за инклузију у образовању (Буџетска ставка за инклузију у настави)	породичне медицине - Изражена друштвена неједнакост и систем социјалне заштите базиран на новчаним давањима - Недовољно развијена туристичка инфраструктура
+ Доступност примарне и секундарне здравствене заштите на свим градским подручјима са завидним нивоом материјално-техничке опремљености + Развијена саобраћајна инфраструктура – постојање путева и обилазница у граду, асфалтирани путеви до средишта сваког мјеста/села + Широк обухват градског подручја просторно планском документацијом + Успјешно завршене три фазе изградње канализационог система и постројења за пречишћавање отпадних вода + Изграђена топловодна мрежа са могућностима за проширење + Генерално добра покривеност електроенергетском мрежом, ПТТ услугама и интернет сигналом на територији града Бијељина	- Недовољно изграђена спортска инфраструктура (недостаје затворени градски базен, мултифункционална спортска дворана) - Непостојање савремене мултифункционалне дворане за организовање и извођење културно-умјетничких садржаја - Недовољно организованих садржаја за особе старије животне доби - Загушеност саобраћаја у градском подручју (недостатак градског јавног превоза, паркинг мјеста, бициклистичких стаза и др.) - Непостојање студентског дома - Низак ниво издавања финансијских средстава за дневне организације - Архитектонске баријере и ограничена приступачност услуга за лица са инвалидитетом - Недовољна капацитетизација спорукотоплотне енергије у потребним количинама - Недовољно развијена свијест грађана о заштити животне средине - Релативно високи губици на водоводној мрежи - Деградиран квалитет пољопривредног земљишта уз ријечне токове након поплава - Загађеност ваздуха посебно током зимског периода - Недовољно развијен систем заштите од поплава

	ава и другихприроднихкатастрофа - Нијеразвијениинтегралниприступ у областиуправљањаотпадом-нијеуведенсистемзарециклирањекомунал ноготпада - Велики број дивљих депонија и неријешено питање управљања анималним и опасним отпадом на подручју Бијељине - Непостојањеевиденције о дијаспори
--	---

ПРИЛИКЕ (ШАНСЕ)	ПРИЈЕТЊЕ
↑ Расположивост програмаподршкеодрживомлокалномеконскомразвоју и доступностмеђународнихразвојнихфондова укључујући и финансијске инструменте за подршку одрживом развоју ↑ Најаве убрзавањапроцесаевропских интеграција ↑ Временска усклађеност будуће имплементације Стратегије одрживог развоја Републике СрпскесСтратегијом развоја Бијељине (односе се на исти плански период) ↑ Текућеинвестиције у областиизградњелокалнихпривреднихкапацитета и инфраструктуре ↑ Изградњаауто-путаБрчкоДистрикт – БијељинадограницесаСрбијом и даље до Кузмина ↑ Фокуснаразвојтуризма у РепублициСрпској и најављене мјере подршке ↑ Изградњадринскогнасипа и уређењеканалскемреже ↑ Трендразвојаиновативнепроизводњепољопривреднихпроизвода, изградњапрерађивачкихкапацитета и капацитетазаклооперацијупољопривреднихпроизвођача (задруга) узтрансферзнањаи	↓ Генералнаполитичканестабилност у БиХ и свијету ↓ Неповољан утицај климатскихпромјена – све чешћи екстремни ↓ Неријешено питање граничног појаса са Србијом ↓ Недовољностимулативнифинансијски и правниоквирна нивоу БиХ и РС заулагања ↓ Високаоптерећеностпривредефискалним и парафискалнимнаметима ↓ Присутностнеформалне (сиве) економије, а највише у аспектуискоришћавањараднеснаге ↓ Даља либерализација тржишта рада у развијеним земљама ЕУ, нарочито Њемачке, Аустрије и Швајцарске ↓ Спорост у доношењузакона и прилагођавањазаконскерегулативестварних импотребам ↓ Неусклађеностобразовногсистемасапотребаматржиштарада ↓ Неповољнимиграцијскиитрендови – исељавањестановништва, нарочитомладих и породицависокообразованихлицасамалом дјецомчији привременикарактербимогаод а прерасте у трајни

технологија кроз кооперацију са дијаспором	↓ Неповјерење дијаспоре према локалном и државном економском и друштвеном амбијенту
↑↑ Интерес инвеститора за улагања у обновљиве изворе енергије укључујући и геотермалне изворе	
↑ Све већа мобилност радне снаге и могућност рада на даљину	
↑ Тренд дигитализације јавних услуга	
↑ Пловност ријеке Саве и могућност изградње капацитета ријечне луке у Брчком	

2.3. Стратешки фокуси

Ситуациона и SWOT анализа указале су на потенцијале и конкурентске предности Бијељине које одговарају спољним приликама и могу се искористити за елиминисање слабости и смањивање пријетњи по локални раст и развој. На тај начин су идентификовани сљедећи стратешки фокуси за наредни седмогодишњи период.

Стратешки фокус 1: Побољшање демографске структуре и подизање нивоа квалитета живота

Иако је Бијељина једна од ријетких локалних заједница у Републици Српској која је имала константан тренд раста укупног броја становника у посљедњих неколико деценија, позитиван тренд демографских кретања је заустављен након пописа из 2013. године укупан број становника се у посљедњих неколико година смањује. При томе је нарочито изражен одлив млађих категорија становништва идепопулација насељених мјеста западног дијела градског подручја.

Сходно томе у наредном периоду потребно је зауставити негативне тенденције у кретању броја становника и успоставити пронаталитетну демографску политику која ће омогућити подизање нивоа природне обнове становништва и успоравање депопулације те њено свођење на ефекат природног прираштаја како би се, у складу са пројекцијама из Просторног плана Града Бијељина укупан број становника до 2033. године повећао на 108.000.

То, свакако, захтијева и приступ којим ће се осигурати уравнотежен друштвени и инфраструктурни развој града и рјешавање проблема који постоје са водоснабдијевањем, електро-енергетском мрежом, јавним (градским) превозом и другим областима уређења комуналне инфраструктуре.

Заустављање негативних миграционих кретања и демографска обнова подразумијева и координисан приступ у побољшању неколико кључних аспеката друштвеног развоја. У првом реду то се односи на подизање квалитете образовања и профилисање Бијељине, не само као универзитетског града, већ као регионалног центра знања и изврности у различитим подручјима. Такође, подизање нивоа квалитета здравствених и социјалних услуга те креирање нових садржаја у области спорта и културе су битне претпоставке будућег друштвеног развоја града и достизања жељене визије града као мјеста у којем се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

Стратешки фокус 2: Усмјерење ка економији која је заснована за знању и примјени напредних технологија те омогућавање уравнотеженог привредног развоја урбаног и ванурбаног подручја града Бијељина

Будући економски развој Бијељине, уз основу коју чине постојећи капацитети, традиција, радна снага, тржиште и инфраструктура, треба да буде базиран на знању што подразумијева оптимално коришћење свих ресурса који стварају вриједност. У том смислу свакако да пољопривреда представља најперспективнију привредну грану обзиром на природне потенцијале овог подручја, велику распрострањеност квалитетног земљишта заједно са повољним климатским условима.

Фокус будућих интервенција потребно је ставити на међусобно повезивање пољопривредних произвођача и њихово повезивање са прерађивачима у циљу затварања круга; производња – прерада – пласман (продаја) те едукацију пољопривредних произвођача, посебно младих који су спремни да остану у руралним срединама. Бијељина свакако има услове за производњу органске хране а услове је потребно стварати и за модернизовану и тржишно оријентисану пољопривредну производњу и брендирање пољопривредних производа карактеристичних за подручје.

Подстицање развоја пољопривреде захтијева и наставак активности на уређењу пољопривредног земљишта путем комасације уз рационално кориштење и заштиту свих пољопривредних ресурса. Изузетно је важно да се у наредном периоду води рачуна о одрживом коришћењу пољопривредног земљишта као природног богатства и добра од националног интереса.

Уз развој пољопривреде фокус будућих економских активности треба бити усмјерен и на мјере које доприносе побољшавању инвестиционе климе и спровођењу политике конкурентности. У том домену постоји значајан потенцијал за подстицање развоја предузетништва, малих и средњих предузећа, како у у урбаним тако и у руралним подручјима града, а нарочито за успостављање чврстих веза између пољопривреде и прерађивачких капацитета. Такође, нове потребе и могућности за развој ће се јавити услед даљег развоја саобраћајне инфраструктуре (у првом реду изградњом аутопута Бијељина-Бања Лука) што треба довести до развоја, прије свега, саобраћајне привреде. Захваљујући свом географском положају и доброј саобраћајној повезаности са остатком земље и ЕУ, град Бијељина има одличне предиспозиције да постане саобраћајни и логистички центар. То даје низ могућности за отварање саобраћајних и логистичких капацитета и за привлачење инвестиција у транспортне, складишне, дистрибутивне, логистичке и сродне дјелатности, попут туристичко-угоститељских..

Природни и створени потенцијали омогућавају интензивнији развој услужног сектора, посебно развој туризма. У том смислу постојање разноврсних туристичких потенцијала захтијева првенствено одговарајућу смјештајну структуру која задовољава све потребе туриста како у квантитативном, тако и у квалитативном смислу, лаку доступност свих туристичких дестинација и планирање њиховог повезивања.

Коначно, промоција предузетништва и оснивање малих и средњих предузећа у разним производним и услужним дјелатностима су важан инструмент локалне економске политике који може допринијети равномјерном развоју, задржавању становништва на селу приближавајући им радна мјеста и инфраструктурне објекте.

Стрешки фокус 3: Заштита животне средине, одрживо управљање отпадом и смањење емисије CO₂

Аспект заштите животне средине је изузетно значајан за трасирање будућег развоја града Бијељина и његову одрживост. У том смислу је веома значајно изградити Локални план управљања отпадом Града Бијељина са посебним фокусом на одвојено сакупљање отпада, управљање посебним категоријама отпада, управљање

анималним отпадом, рјешавање статуса постојеће депоније и санацију дивљих депонија.

Из перспективе заштите животне средине и одрживог развоја од посебне је важности наставити активности на проширењу канализационе мреже.

Исто тако, када је у питању смањење емисије CO₂ неопходне су одређене мјере енергетске ефикасности и координисане активности у секторима зградарства, саобраћаја, јавне расвјете и водоснабдијевања, укључујући релевантне подсекторе, као и мјере прилагођавања климатским промјенама на подручју града Бијељина. У том смислу посебан фокус треба ставити на изванредан геотермални потенцијал који Бијељина има и захваљујући којем се капацитет дубинских геотермалних вода може ставити у функцију топлификације и преласка са необновљивог енергента (угља) на обновљиви.

2.4. Визија и стратешки циљеви развоја Бијељине

а) Визија развоја

Визијом и стратешким циљевима обликује се намјеравана конкурентска позиција коју град Бијељина треба да има. У том смислу треба подсјетити како је визија развоја града Бијељина утврђена у претходном планском циклусу и формулисана на начин да нагласи њену позицију као универзитетског, културног, здравственог и спортског центра и регионалног лидера економског развоја. Такође, кроз визију је истакнут и значај изградње Бијељине као савременог града који проводи интегрисани приступ одрживом развоју привреде, пољопривреде и заштите животне средине те креира толерантну заједницу успјешних и образованих људи, у којој се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

Ради се, свакако, о одредницама развоја града Бијељина које су и даље актуелне што значи да не постоји потреба за дефинисањем потпуно нове визије развоја за наредни седмогодишњи период. Ипак, актуелни контекст намеће потребу да се у визији додатно издвоје још двије развојне карактеристике Бијељине као динамичног и перспективног града. Динамичног града у смислу позитивних и убрзаних економских и друштвених токова а перспективног у смислу могућности које даје и определијељености ка примјени принципа одрживог развоја као дугорочне перспективе како за садашње тако и за генерације које долазе.

У складу са наведеним, изјава о визији развоја Бијељине за наредни седмогодишњи период гласи:

Бијељина, динамичан и перспективан град на тремеђи панонске равнице препознатљив као универзитетски, културни, здравствени и спортски центар и регионални лидер економског развоја, који кроз савремени и интегрисани приступ одрживом развоју привреде и заштите животне средине креира толерантну заједницу успјешних и образованих људи, у којој се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

Кратка изјава о визији:

БИЈЕЉИНА – град БУДУЋНОСТИ

б) Стратешки циљеви развоја

Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине

Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових тенологија

Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије

Индикатори стратешких циљева

Индикатори који се препоручују за мјерење остварења наведених стратешких циљева, заједно са полазним и циљним вриједностима за 2030. годину представљени су у наредној табели.

Табела 49: Индикатори стратешких циљева

Стратешки циљеви	Индикатори утицаја	Полазна вриједност (2022. година)	Циљна вриједност (2030. година)
1. Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине	Удио младих (до 30 година старости) у укупној популацији	30,5% (2021. година)	> 33%
	Ниво задовољства становника укупним квалитетом живота у Граду Бијељина	Комуналне услуге: задовољни(73,5%) Административне услуге: задовољни(83,5%) Здравствене услуге: задовољни(50,2%)	Комуналне услуге: задовољни (>78%) Административне услуге: задовољни (>90%) Здравствене услуге: задовољни (>60%)
2. Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових тенологија	Вриједност остварених укупних прихода - по запосленом	109.506 КМ (2021. година)	>120.000 КМ
	Остварене инвестиције у нова стална средства	114 милиона КМ	> 150 милиона КМ
	Удио просјечне нето плате запослених у Бијељини у односу на просјечну нето плату свих запослених у РС	87,3%	>100%

3. Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије	Удио отпада који се редовно прикупља и адекватно одлаже у односу на укупни произведени отпад на подручју града	78,85%	>85%
	Проценат отпадних вода које су пречишћене прије пуштања у водотоке	35%	>50%
	Удио обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије	0,035% (2020. година)	> 1%

3. ПРИОРИТЕТИ И МЈЕРЕ

Приоритети у реализацији Стратегије представљају кључна поља и смјерове дјеловања за остварење визије и стратешких циљева и као такви имају највећи утицај на развој, односно остварење стратешких индикатора. У наставку текста налази се преглед дефинисаних приоритета који су груписани по релевантним стратешким циљевима.

Табела 50. Приоритети развоја груписани по стратешким циљевима

Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине	Приоритет 1.1. Зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих
	Приоритет 1.2. Осигурати уравнотежен инфраструктурни развој града
	Приоритет 1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области, образовања, социјалне и здравствене заштите
	Приоритет 1.4. Унаприједити доступност и квалитет садржаја у области културе и спорта
	Приоритет 1.5. Ојачати капацитете локалне управе и цивилног сектора
Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија	Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања
	Приоритет 2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије и туризма
	Приоритет 2.3. Подстаћи развој МСП-а и предузетништва
Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије	Приоритет 3.1. Унаприједити систем управљања отпадом
	Приоритет 3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла
	Приоритет 3.3. Подићи ниво заштите од елементарних непогода
	Приоритет 3.4. Обезбиједити енергетски одржив развој града

3.1. ПРЕГЛЕД ПРИОРИТЕТА И ПРИПАДАЈУЋИХ МЈЕРА САИНДИКАТОРИМА

Приоритети за Стратешки циљ 1, укључујући припадајуће мјере, приказани су у Табели број 51. на начин да су у склопу сваког приоритета дефинисани индикатори (крајњег) резултата са почетним (полазним) и циљним вриједностима.

Табела 51. Приоритети за Стратешки циљ 1 са припадајућим мјерама

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 1.1. Зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих	Укупан број рођених у односу на број умрлих	-239	>0
	Број уписаних студената на подручју Бијељине	2.503	>2.500
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 1.1.1. Мјере пронајамне политике			
Мјера 1.1.2. Мјере подршке младима			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 1.2. Осигурати уравнотежен инфраструктурни развој града	Број мјесних заједница са исказаним захтјевима за рјешавање инфраструктурних потреба (водовод, канализација, пут)	35/70	70/70
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 1.2.1. Подршка изградњи и реконструкцији путне инфраструктуре на подручју града			
Мјера 1.2.2. Настава изградње канализационе и проширење водоводне мреже			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области образовања, социјалне и здравствене заштите	Број образовних установа, основних (централних и подручних) и средњих школа, са побољшаним условима рада	3/53	25/53
	Број реновираних и новоизграђених здравствених установа (амбуланти)	6	26
	Број нових и	/	5

	унапријеђених услуга у домену социјалне заштите		
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 1.3.1. Побољшање услова рада у области образовања			
Мјера 1.3.2. Подршка практичној примјени инклузије у систему образовања			
Мјера 1.3.3. Унапређење просторних капацитета из области социјалне и здравствене заштите			
Мјера 1.3.4. Развој постојећих и успостављање нових услуга у систему социјалне и здравствене заштите			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 1.4. Унаприједити доступност и квалитет садржаја у области културе и спорта	Просјечна годишња издвајања из Буџета Града за културу и објекте културе – у КМ	600.000	>350.000
	Просјечна годишња издвајања из Буџета Града за спорт и спортску инфраструктуру – у КМ	2.800.000	>2.500.000
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 1.4.1. Успостављање нових и развој постојећих програмских садржаја у области културе			
Мјера 1.4.2. Иградња и адаптација објеката у области културе			
Мјера 1.4.3. Изградња и реконструкција спортске инфраструктуре у градским и сеоским подручјима			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 1.5. Ојачати капацитете локалне управе и цивилног сектора	Број корисника свих дигиталних сервиса Градске управе (веб, Facebook, viber, MIA Chatbot апликација)	10.142	>20.000
	Годишња издвајања из Буџета Града за суфинансирање пројеката цивилног сектора – у КМ	103.000	>150.000
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 1.5.1. Побољшање квалитета и доступности информација и дигиталних услуга јавне управе			
Мјера 1.5.2. Подршка ангажману цивилног сектора			

Приоритети за Стратешки циљ 2, укључујући припадајуће мјере, приказани су у табели број 52. У склопу сваког приоритета дефинисани су индикатори (крајњег) резултата са почетним (полазним) и циљним вриједностима.

Табела 52. Приоритети за Стратешки циљ 2. са припадајућим мјерама

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања	Број регистрованих привредних субјеката	1.100	1.300
	Број радних мјеста	24.900	25.500
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 2.1.1. Унапређење пословног окружења			
Мјера 2.1.2. Подршка иновативном развоју привреде			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма	Број регистрованих комерцијалних пољопривредних газдинстава	660	>660
	Вриједност извоза остварена у прерађивачкој индустрији - милиона КМ	297,5	>330
	Евидентирани приход од боравишне таксе – годишњи просјек у КМ	137.038	160.000
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 2.2.1. Подршка развоју пољопривреде			
Мјера 2.2.2. Обједињавање туристичке понуде и развој локалних и регионалних брендова			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 2.3. Подстаћи развој МСП-а и предузетништва	Укупан број регистрованих предузетника	2.264	>2.500
	Укупан број регистрованих малих и средњих предузећа	595	>630
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 2.3.1. Подршка развоју предузетништва			
Мјера 2.3.2. Подршка женском и омладинском предузетништву			

Приоритети за Стратешки циљ 3, укључујући припадајуће мјере, приказани су у Табели број 53. У склопу сваког приоритета дефинисани су индикатори (крајњег) резултата са почетним (полазним) и циљним вриједностима.

Табела 53. Приоритети за Стратешки циљ 3. са припадајућим мјерама

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 3.1. Унаприједити систем управљања отпадом	Укупна количина отпада прикупљена током године - у тонама	29.900	32.000
	Број дивљих депонија на подручју града	32	8
	Локални план управљања отпадом	0	1
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 3.1.1. Унапређење система управљања комуналним отпадом			
Мјера 3.1.2. Рјешавање питања одлагања комуналног отпада			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла	Потрошња угља у Топлани за грејну сезону – у тонама	4.000	<3.500
	Број прикључака на Градску топлану	995	1.015
	Удио CO ₂ у ваздуху	556,56 mg/m ³	<200 mg/m ³
	Број дана у години са прекораченим вриједностима за ПМ 10 честице	48	35
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 3.2.1. Унапређење квалитета ваздуха и тла			
Мјера 3.2.2. Унапређење одрживе урбане мобилности			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 3.3. Подићи ниво заштите од елементарних непогода	Смањење износа материјалних штета и људских губитака на подручјима града која су погођена посљедицама елементарних непогода и климатских промјена у односу на стање у 2021. години	2.958.482 KM	75%

Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 3.3.1. Подизање нивоа институционалне спремности за изазове природних и других катастрофа			
Мјера 3.3.2. Јачање капацитета служб спасавања			

	Индикатор	Полазна вриједност (2023)	Циљна вриједност (2030)
Приоритет 3.4. Обезбиједити енергетски одржив развој града	Смањење емисије CO ₂ у односу на емисије у 2004. години (SECAP)	257.024,97 t (2020)	40%
	Проценат јавних објеката у којима је уведен концепт енергетске ефикасности и одрживости кроз субвенције Града	10%	>75%
Припадајуће мјере за реализацију приоритета			
Мјера 3.4.1. Унапређење енергетске ефикасности			
Мјера 3.4.2. Подршка коришћењу обновљивих извора енергије			

4. КЉУЧНИ СТРАТЕШКИ ПРОЈЕКТИ

У процесу израде стратешког документа идентификовани су и кључни стратешки пројекти. Ради се о интервенцијама које су посебно значајне за будући развој Бијељине због вишеструких ефеката које ће имати, очекиваних резултата који обухватају ширу категорију корисника или интервенција које су основ за покретање других пројеката и које због тога имају каталитички карактер за будући локални развој.

Кључни стратешки пројекти су:

- Изградња мреже бициклистичких стаза
- Изградња нове зелене оазе – инклузивног парка у граду
- Успостављање јавног превоза
- Изградња јавних паркинг гаража
- Изградња мултифункционалне спортске дворане (Градски стадион)

Сваки од наведених кључних стратешких пројеката је детаљније описан у наставку текста

НАЗИВ ПРОЈЕКТА: Изградња мреже бициклистичких стаза

СВРХА ПРОЈЕКТА

У циљу смањења загађења животне средине и побољшања квалитета живота у градовима, бицикл све више постаје пожељно превозно средство. Добробити коришћења бицикла огледају се у еколошкој прихватљивости, брзом и повољном превозу до жељеног одредишта, те здравој тјелесној вјежби.

Како би се бициклистички саобраћај у граду развио у свакодневну активност, потребно је изградњом одговарајуће инфраструктуре осигурати безбједно и несметано кретање бициклиста. Квалитетна инфраструктура доприносиће и већој сигурности учесника у саобраћају, како возача моторних возила тако и корисника бицикла.

Изградњом пјешачко-бициклистичких стаза створиће се услови за упражњавање активних начина кретања, прије свега пјешачење и вожња бицикла. На тај начин ће се у великој мјери утицати на побољшање квалитета ваздуха и у руралним и у урбаним дијеловима града.

У складу са Планом одрживе урбане мобилности (ПОУМ) града Бијељина за период 2020-2025, планирано је успостављање мреже бициклистичких стаза.

У наредном периоду фокус ће бити на успостављању пјешачко-бициклистичких стаза у урбаним и руралним дијеловима града уз путне појасеве магистралних путева, и то:

- o Дворови-Трњаци-Балатун: 2.220 m
- o Патковача: 1.310 m
- o Пучиле: 370 m
- o Хасе: 860 m
- o Ул. Незнаних јунака: 420 m

- О Ул. Стефана Дечанског: 1.800m
- О Ул. Сремска: 700m

Поред наведених дионица, у случају да се стекну услови, могуће је да ће се и у другим дијеловима града изградити пјешачко-бициклическе стазе.

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

Према званичним статистикама, број саобраћајних незгода генерално, али и оних које укључују пјешаке и бициклисте, се у последњим годинама повећао. У 2023. години од укупног броја саобраћајних незгода, скоро 10% су незгоде које укључују пјешаке и бициклисте. Имајући у виду да град има само 12 км означених и изграђених пјешачко-бициклических стаза, потребно је радити на успостављању што више „сигурних зона“ за пјешаке, а нарочито за бициклисте, како би се степен сигурности учешћа у саобраћају за ове категорије повећао.

Град, али и сви грађани ће имати вишеструке користи од реализације ове мјере, и то:

- О Главна предност бициклических стаза је побољшање укупне сигурности бициклиста који се возе градским улицама. Увођењем бициклических стаза смањује се број тешких несрећа међу свим учесницима у саобраћају.
- О Бициклическе стазе представљају одличан начин смањења ометања пјешака. У недостатку стаза, бициклисти се не осјећају сигурно и често возе пјешачким стазама. То представља велики проблем, углавном зато што пјешачке стазе представљају простор намијењен само пјешацима и присутност возила чини га опасним и за бициклисте и за пјешаке.
- О Изградња бициклических стаза ће довести до већег броја бицикала на коловозима, што ће истовремено довести и до смањења моторних возила. На тај начин ће доћи до смањења загађења ваздуха у граду и побољшања квалитета живота.

ОКВИРНА ФИНАНСИЈСКА КОНСТРУКЦИЈА

Процијењена укупна вриједност пројекта: **5.000.000 КМ**

Извори финансирања: Пројекат ће се у потпуности финансирати из екстерних извора, односно кредитних средстава или донација републичких органа власти.

НАЗИВ ПРОЈЕКТА: Изградња нове зелене оазе – инклузивног парка у граду

СВРХА ПРОЈЕКТА

Циљ је стварање предуслова за одрживи еколошки развој.

Градска управа Града Бијељина је у току 2021. године започела дугогорочну кампању озелењавања града и урбаних подручја у оквиру стратешког концепта „green Bijeljina“, као један од начина како би се утицало на смањење загађења ваздуха и смањења емисија CO₂. У склопу концепта **Green Bijeljina** сваке године планирано је озелењавање урбаних подручја града и садња дрвореда како би се подигла свијест грађана и како би се креирао љепши простор за живот свих грађана. Озелењавање урбаних подручја ће се радити у сарадњи са различитим партнерима из јавног и приватног сектора а крајњи циљ је креирање еколошки свјесне заједнице и унапређење квалитета ваздуха, односно живота.

У склопу наведених активности планирана је и изградња једне зелене оазе – инклузивног парка на 14.000 м², у насељу Кнез Иво од Семберије, прилагођеног за дјецу са потешкоћама у развоју и особе са инвалидитетом. Инклузивни парк ће представљати једну од највећих зелених површина у урбаном дијелу града, поред јединог постојећег великог парка који се налази у центру града.

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

Изградњом нове зелене оазе- инклузивног парка повећаће се значајно парковских површина у граду, што ће утицати позитивно на унапређење еколошког развоја града Бијељина, те смањење загађења са којим се град Бијељина бори протеклих 20 година. Константним дугорочним озелењавањем смањују се негативни утицаји на квалитет ваздуха, воде и тла и град постаје еколошки прихватљиво мјесто за живот свих својих грађана.

ОКВИРНА ФИНАНСИЈСКА КОНСТРУКЦИЈА

Процијењена укупна вриједност пројекта: 720.000 КМ(I фаза), док је 1.500.000 КМ – укупан буџет за изградњу парка

НАЗИВ ПРОЈЕКТА: Успостављање јавног превоза

СВРХА ПРОЈЕКТА

Формирање организованог, сигурног и приступачног система јавног превоза (градског и приградског) на територији Града Бијељина, са циљем смањења потребе за коришћењем приватних аутомобила и повећања доступности и удовољењу потреба за кретањем свим категоријама грађана. Формирањем система јавног превоза остварује се следеће: повећање броја превезених путника, смањење трошкова превоза, повећање безбједности у саобраћају, смањење негативног утицаја на животну средину.

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

Реализација ове мјере ће подстаћи употребу система јавног градског и приградског превоза, што ће имати директан утицај на повећање броја корисника јавног превоза, смањење трошкова путовања, смањење саобраћајних гужви, итд.

ОКВИРНА ФИНАНСИЈСКА КОНСТРУКЦИЈА

Процијењена укупна вриједност пројекта: 2.000.000,00 КМ за прву годину функционисања система (субвенције Града Бијељина за једногодишњи период, а укупан износ за предвиђени плански циклус: 8.000.000,00 КМ (субвенције Града Бијељина за петогодишњи период - пет година функционисања система са очекиваним порастом броја путника и продатих карата).

НАЗИВ ПРОЈЕКТА: Изградња јавних паркинг гаража

СВРХА ПРОЈЕКТА

Изградња паркинг гаража средствима Града или кроз јавно-приватна партнерства у циљу повећања постојећег капацитета за паркирање, смањења гужви у саобраћају и унапређења квалитета ваздуха у центру града.

Планирано је да се изграде двије паркинг гараже на сљедећим локацијама:

1. Улица Сергеја Јесењина – 50 паркинг мјеста
2. Трг краља Петра I Карађорђевића – 450 паркинг мјеста

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

Реализацијом ове активности омогућиће се повећање постојећег капацитета за паркирање и приход ће се повећати. Дугогодишњи проблем у вези са недостатком довољног броја паркинг мјеста у граду ће бити ријешен, загађење ваздуха у центру града ће бити смањено, јер ће бити створени предуслови да се центар града ослободи од аутомобилског саобраћаја и претвори у пјешачку зону.

ОКВИРНА ФИНАНСИЈСКА КОНСТРУКЦИЈА

Процијењена укупна вриједност пројекта: 10.000.000,00 КМ из екстерних извора (јавно-приватна партнерства)

НАЗИВ ПРОЈЕКТА: Изградња мултифункционалне спортске дворане (Градски стадион)

СВРХА ПРОЈЕКТА

Реализацијом изградње мултифункционалне спортске дворане у оквиру комплекса градског стадиона у те планирањем и изградњом осталих спортских објеката на подручју Града Бијељина створили би се просторно-технички предуслови за унапређење спортско-рекреативне понуде Града, повећао број корисника спортско-рекреативних активности, али и стекли услови за одигравање премијерлигашких и европских такмичења у Бијељини.

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

Унапријеђена спортско-рекреативна понуда у граду; успостављен адекватан простор за коришћење од стране спортских клубова који немају релеванатн простор за тренинге, омогућено одржавање европских спортских такмичења, итд.

ОКВИРНА ФИНАНСИЈСКА КОНСТРУКЦИЈА

Процијењена укупна вриједност пројекта:**6.128.217,23 КМ**

Извор финансирања: Буџет града 2025-2029. година

5. ОКВИРНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

ИНДИКАТИВНИ ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ЗА ПЕРИОД ВАЖЕЊА СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА (2024 - 2030)					
Редни број и ознака	Струк. фин. у %	Укупно у КМ	Буџет гра да у КМ	Остали извори	
				у КМ	Назив потенцијалног извора
Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине	66,11 %	109.301.034	86.238.892	23.062.142	
1.1. Зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих	16,96 %	28.043.278	28.043.278	0	
1.1.1. Мјере пронајитетне политике	16,36 %	27.043.278	27.043.278	0	
1.1.2. Мјере подршке младима	0,60 %	1.000.000	1.000.000	0	
1.2. Осигурати у равнотежени инфраструктури развоја града	14,81 %	24.489.665	8.489.665	16.000.000	
1.2.1. Подршка изградњи и реконструкцији путне инфраструктуре на подручју града	9,68 %	16.000.000	0	16.000.000	Кредитна средства
1.2.2. Настава изградње канализационе и проширење водоводне мреже	5,13 %	8.489.665	8.489.665	0	
1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области, образовања, социјалне и здравствене заштите	24,05 %	39.767.874	33.945.732	5.822.142	
1.3.1. Побољшање услова рада у области образовања	20,53 %	33.939.400	30.439.400	3.500.000	Различити екстерни извори
1.3.2. Подршка практичној примјени инклузије у систему образовања	1,29 %	2.135.474	646.332	1.489.142	Трансфери виших нивоа власти, донације и међународне организације (Влада Шведске)
1.3.3. Унапређење просторних капацитета из области социјалне и здравствене заштите	0,87 %	1.440.000	1.240.000	200.000	Донације (Каритас)
1.3.4. Развој постојећих и успостављање нових услуга у систему социјалне и здравствене заштите	1,36 %	2.253.000	1.620.000	633.000	Донације из више екстерних извора

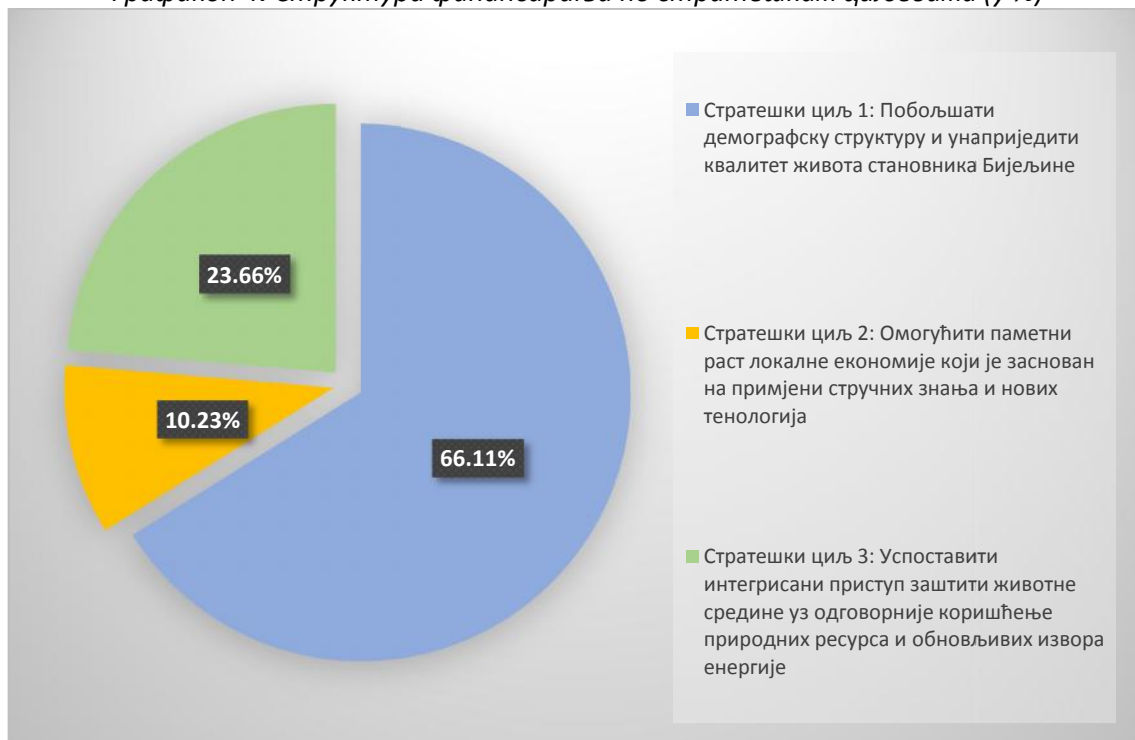
ИНДИКАТИВНИ ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ЗА ПЕРИОД ВАЖЕЊА СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА (2024 - 2030)					
1.4. Унаприједити доступност и квалитет садржаја у области културе и спорта	8,48%	14.020.217	13.570.217	450.000	
1.4.1. Успостављање нових и развој постојећих програмских садржаја у области културе	1,75%	2.890.000	2.870.000	20.000	Донације
1.4.2. Иградња и адаптација објеката у области културе	1,57%	2.600.000	2.170.000	430.000	Пројектни грантови и остала донаторска средства
1.4.3. Изградња и реконструкција спортске инфраструктуре у градским и сеоским подручјима	5,16%	8.530.217	8.530.217	0	
1.5. Ојачати капацитет локалне управе и цивилног сектора	1,80%	2.980.000	2.190.000	790.000	
1.5.1. Побољшање квалитета и доступности информација и дигиталних услуга јавне управе	0,96%	1.580.000	790.000	790.000	Екстерни извори
1.5.2. Подршка ангажману цивилног сектора	0,85%	1.400.000	1.400.000	0	
Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије која је заснована на примјени стручних знања и нових технологија	10,23%	16.918.368	16.718.278	200.090	
2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања	0,62%	1.028.368	828.278	200.090	
2.1.1. Унапређење пословног окружења	0,27%	448.368	388.278	60.090	Донације
2.1.2. Подршка иновативном развоју привреде	0,35%	580.000	440.000	140.000	Донације – пројектна средства ИМПАКТ фондације
2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије и туризма	7,13%	11.790.000	11.790.000	0	
2.2.1. Подршка развоју пољопривреде	6,93%	11.450.000	11.450.000	0	

ИНДИКАТИВНИ ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ЗА ПЕРИОД ВАЖЕЊА СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА (2024 - 2030)					
2.2.2. Обједињавање туристичке понуде и развој локалних и регионалних брендова	0,21%	340.000	340.000	0	
2.3. Подстаћи развој МСП-а и предузетништва	2,48%	4.100.000	4.100.000	0	
2.3.1. Подршка развоју предузетништва	1,84%	3.050.000	3.050.000	0	
2.3.2. Подршка женском и омладинском предузетништву	0,64%	1.050.000	1.050.000	0	
Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије	23,66 %	39.116.608	26.821.000	12.295.608	
3.1. Унаприједити систем управљања отпадом	1,15%	1.900.000	1.780.000	120.000	
3.1.1. Унапређење система управљања отпадом	0,64%	1.050.000	930.000	120.000	Екстерни извори
3.1.2. Рјешавање питања одлагања комуналног отпада	0,51%	850.000	850.000	0	
3.2. Смањити фактор негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла	15,93 %	26.344.000	16.109.000	10.235.000	
3.2.1. Унапређење квалитета ваздуха и тла	0,76%	1.260.000	1.060.000	200.000	Екстерни извори
3.2.2. Унапређење одрживе урбане мобилности	15,17 %	25.084.000	15.049.000	10.035.000	Трансфери виших нивоа власти, пројектна грант средства и донације
3.3. Подићи ниво заштите од елементарних непогода	5,48%	9.062.608	7.122.000	1.940.608	

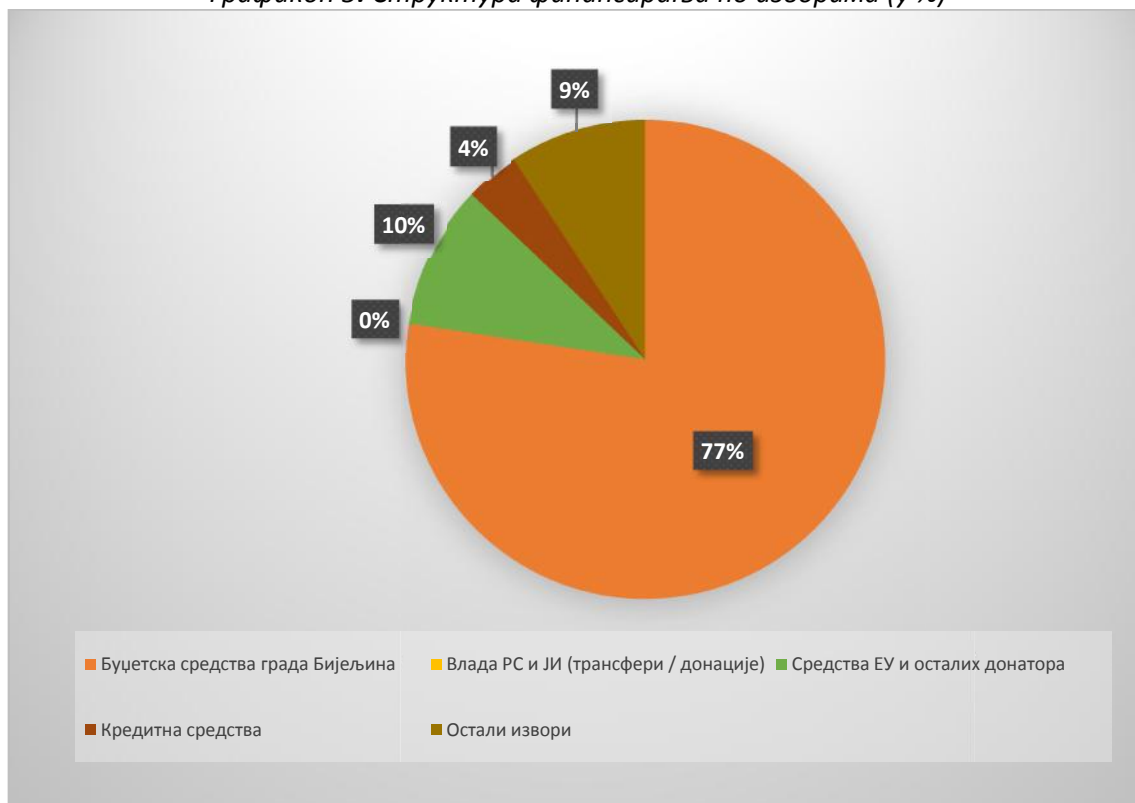
ИНДИКАТИВНИ ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ЗА ПЕРИОД ВАЖЕЊА СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА (2024 - 2030)					
3.3.1. Подизањенивоаинституционалнеспремностиаизазовеприродних и другихкатастрофа	1,25%	2.063.608	123.000	1.940.608	Трансфери виших нивоа власти, пројектна грант средства и донације
3.3.2. Јачањекапацитетаслужбиспасавања	4,23%	6.999.000	6.999.000	0	
3.4. Обезбиједити енергетски одржив развој града	1,09%	1.810.000	1.810.000	0	
3.4.1. Унапређењеенергетскеефикасности	0,22%	360.000	360.000	0	
3.4.2. Подршкакоришћењуобновљивихизвораенергије	0,88%	1.450.000	1.450.000	0	
УКУПНО		165.336.010	129.778.170	35.557.840	

ПРЕГЛЕД ПО ИЗВОРИМА (износи у КМ и проценти)				
Буџетскасредстваград аБијељина	Влада РС (трансфери / донације)	Средства ЕУ и осталихдонатора	Кредитнасредства	Осталиизвори
127.968.170	0	16.057.840	6.000.000	15.310.000
77,40%	0,00%	9,71%	3,63%	9,26%

Графикон 4: Структура финансирања по стратешким циљевима (у %)

Графикон 5: Структура финансирања по изворима (у %)

6. МЕЋУСОБНА УСКЛАЂЕНОСТ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА

У оквиру овог поглавља је приказана усклађеност стратешких циљева, приоритета и мјера из Стратегије развоја града Бијељинаса другим стратешким и планским документима. Приказ је припремљен на начин да су посебно идентификовани они стратешки документи чије су развојне интервенције препознате као релевантне за Стратегију развоја града Бијељина и као такве преузете или даље разрађене кроз конкретне циљеве, приоритете или мјере.

Овдје треба истаћи и то како се приликом израде стратешког документа, а у складу са Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској и Уредбом о стратешким документима, посебно водило рачуна о усаглашености стратешког документа за просторно-планском документацијом на подручју града Бијељина. Конкретно, приликом дефинисања мјера и кључних стратешких пројеката који су базирани на кориштењу просторних потенцијала града Бијељина(нпр. мјере које се односе на активирање инвестиционих потенцијала и изградњу индустријске зоне, мјере посвећене развоју пољопривреде и туризма, унапређење система управљања отпадом, итд.)узета су у обзир кључна усмјерења утврђена Просторним планом града Бијељиназа период 2019-2038. година.

Поред тога, приликом дефинисања и мјера унутар сваког од три стратешка циља, узета су у разматрање рјешења и предложене развојне интервенције из релевантних (секторских) стратегија и других планских докумената који специфично дефинишу будући развој Града. У првом реду ту се мисли на:

- Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама Града Бијељина (SECAP) за период до 2030. године;
- Стратегија развоја социјалног становања у граду Бијељина (2021-2030);
- План одрживе урбане мобилности Града Бијељина (SUMP);
- Gender акциони план града Бијељина (2021 – 2025).

Додатно, када су у питању приоритети (и мјере) дефинисани у склопу Стратегије развоја града Бијељина, они своје упориште имају и у стратешким и планским документима вишег реда који су приказани у наредној табели.

Табела 55. Екстерна усклађеност стратешких докумената

Р. бр	Назив стратешког / планског документа	Веза са Стратегијом развоја града Бијељина 2024– 2030. година
1	Стратегија запошљавања Републике Српске 2021-2027. године (Стратешки циљ 1: Повећање запослености продуктивније радне снаге кроз усклађивање понуде и потражње на тржишту рада - Приоритет 1.1. Системска подршка стварању веће додане вриједности у привреди; Стратешки циљ 2: Повећање	Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових тенологија Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања Приоритет 2.3. Подстаћи развој

	унутрашње мобилности и расположивости радне снаге - Приоритет 2.1. Унапређење мобилности радне снаге унутар РС; и Стратешки циљ 4: Унапређење социјалне укључености и осигурање једнаких могућности - Приоритет 4.1. Унапређење социјалне укључености и активних мјера запошљавања угрожених група).	МСП-а и предузетништва Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине Приоритет 1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области, образовања, социјалне и здравствене заштите
2	Стратегија развоја малих и средњих предузећа Републике Српске 2021-2027. године (Стратешки циљ 3. Раст учешћа производа, услуга и сектора заснованих на знању и иновацијама у структури МСП – Приоритет 3.2: Иновације и дигитализација пословања)	Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања Приоритет 2.3. Подстаћи развој МСП-а и предузетништва
3	Стратегија развоја индустрије Републике Српске 2021-2027. године (Стратешки циљ 1. Повећати производњу више фазе прераде - Приоритет 1.2. Развој и дигитализација индустрије и Стратешки циљ 4. Повећати инвестиције у индустрију – Приоритет 4.2. Привлачење инвестиција у индустрију)	Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања Приоритет 2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма
4	Стратегија развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Српске 2021-2027. године (Стратешки циљ 1. Повећање обима и продуктивности пољопривредне производње; Стратешки циљ 2. Повећање конкурентности и развој ланаца вриједности у пољопривредно-прехранбеном сектору; Стратешки циљ 3. Заштита природе и одрживо кориштење природних ресурса)	Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија Приоритет 2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије Приоритет 3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла

5	Стратегија развоја туризма Републике Српске 2021-2027. године (сва четири стратешка циља су релевантна за дефинисање пројеката и активности у оквиру Мјере 2.2.2. "Обједињавање туристичке понуде и развој локалних и регионалних брендова на нивоу регије" из Стратегије развоја града Бијељина)	Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија Приоритет 2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма
6	Стратегија унапређења друштвеног положаја лица са инвалидитетом у Републици Српској 2017-2026. године (Циљ 7.2.1. Повећати економску самосталност лица са инвалидитетом кроз подршку у запошљавању и самозапошљавању, Циљ 7.2.2. Развити социјално предузетништво)	Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине Приоритет 1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области, образовања, социјалне и здравствене заштите
7	Стратегија развоја локалне самоуправе у Републици Српској 2023-2029. године (Стратешки циљ 4. "Унапријеђен квалитет и доступност услуга у надлежности јединица локалне самоуправе" – Приоритет 4.1. "Унапређивање квалитета и доступности управних услуга")	Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине Приоритет 1.5. Ојачати капацитете локалне управе и цивилног сектора
8	Стратегија заштите природе Републике Српске (Стратешки циљ 2. Одрживо коришћење природних ресурса са оперативним циљем 2.1. Стварање основе за усклађен и просторно уравнотежен социо-економски развој)	Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине Приоритет 1.2. Осигурати уравнотежен инфраструктурни развој града Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије Приоритет 3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла
9	Стратегија интегралног управљања водама Републике Српске 2015-2024. (Стратешки циљ 2. Повећање	Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније

	коришћења и уређења расположивих ресурса у еколошки, социјално и економски прихватљивим границама, Стратешки циљ 5. Заштита од штетног дјеловања воде)	коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије Приоритет 3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла Приоритет 3.3. Подићи ниво заштите од елементарних непогода
10	Стратегија управљања отпадом 2017-2026. нацрт (Циљ 4. Унапређење система сакупљања комуналног отпада, Циљ 5. Успостављање система за одвојено сакупљање и третман посебних врста отпада, Циљ 8. Санација и затварање општинских и дивљих депонија, Циљ 9. Успостављање система заједничких депонија за управљање преосталим комуналним и неопасним индустријским отпадом)	Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије Приоритет 3.1. Унаприједити систем управљања отпадом
11	Стратегија социјалне заштите Републике Српске за период 2023 – 2029. година (Стратешки циљ 1. Омогућити развој нових и унапређење квалитета постојећих услуга уз боље циљање потреба корисника у систему социјалне заштите - Приоритет 1.2. Развој нових и унапређење квалитета постојећих права и услуга)	Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине Приоритет 1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области, образовања, социјалне и здравствене заштите

Усклађеност стратешког документа са Оквиром за реализацију Циљева одрживог развоја у БиХ

У складу са Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској и Уредбом о стратешким документима, поред наведених релевантних стратешких и планских докумената идентификоване су и главне повезнице стратешких циљева и приоритета из Стратегије развоја града Бијељина са Оквиром за реализацију Циљева одрживог развоја у БиХ.

Овдје је важно поново нагласити како је Град Бијељина још 2017. године препознао значај Агенде 2030 у процесу достизања одрживог развоја те да кроз “bottom-up” приступ дуж од 7 година активно промовише и локализује Циљеве одрживог развоја (ЦОР), са акцентом на кључни принцип Агенде 2030 - “Нико не смије бити искључен”. С тим у вези важно је истаћи да је Бијељина, као прва ЈЛС у БиХ, увела систематски приступ у усклађивању претходног стратешког документа са ЦОР. Током тог поступка локализовано је укупно 14 глобалних индикатора, садржаних у 8 Циљева одрживог

развоја, а који су дефинисани на основу потреба грађана, анализе стања и стратешких праваца развоја Града Бијељина. Треба рећи да од укупно 14 локализованих ЦОР индикатора у претходној Стратегији развоја, 9 индикатора се поклапа са индикаторима дефинисаним у Оквиру за реализацију ЦОР-а у БиХ. У међувремену усвојен је и План одрживе урбане мобилности па је на тај начин тако кроз оба стратешка документа осигурана усклађеност са 11 Циљева одрживог развоја и 24 ЦОР индикатора.

У контексту усклађивања нове Стратегије развоја града Бијељина са Оквиром за реализацију Циљева одрживог развоја у БиХ идентификовани су стратешки циљеви, те конкретни приоритети и мјере чијом ће имплементацијом Град Бијељинадопринијети ширим развојним правцима утврђеним у документу Оквир за Циљеве одрживог развоја у БиХ. У том контексту стратешки циљеви са припадајућим приоритетима и мјерама су разврстани према три главна правца одрживог развоја у БиХ, а то су: 1) Добра управа и управљање јавним сектором, 2) Паметан раст, те 3) Социјална укљученост - друштво једнаких могућности:

1) ***“Добра управа и управљање јавним сектором”*** као утврђени ЦОР развојни правац се у највећој мјери прожима кроз први стратешки циљ овог документа, с тим да је Акцелератор 1.2 овог правца *“Ефикасан, отворен, инклузиван и одговоран јавни сектор”* посебно наглашен у оквиру првог Стратешког циља и Приоритета 1.5. *“Ојачати капацитете локалне управе и цивилног сектора”*.

2) ***“Паметан раст”*** као утврђени развојни правац из ЦОР оквира се такође рефлектује у више стратешких циљева. Тако се Акцелератор 2.1 овог развојног правца *“Јачање повољног окружења за предузетништво и иновације за производњу добара високе додане вриједности за извоз”* и Акцелератор 2.2. *“Повећање инвестиција у инфраструктуру”* вежу за други Стратешки циљ и Приоритет 2.1. *“Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања”*. Надаље, Акцелератор 2.5 из ЦОР оквира који се односи на *“Паметно управљање природним ресурсима и околишем”* је у Стратегији развоја града Бијељинапрепознат у трећем Стратешком циљу кроз Приоритет 3.2. *“Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла”* иПриоритет 3.4. *“Обезбиједити енергетски одржив развој града”*.

3) Када је у питању трећи развојни правац из ЦОР оквира који се односи на ***“Социјалну укљученост – друштво једнаких могућности”*** прва четири акцеларатора овог развојног правца су директно укључена у приоритете и мјере стратешког документа града Бијељина, а посебно у Стратешком циљу број 1 и Приоритету 1.3. *“Унаприједити доступност и квалитет услуга из области, образовања, социјалне и здравствене заштите”*.

7. ОКВИР ЗА СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА

Сврха успостављања Оквира за спровођење, праћење, извјештавање и вредновање је осигурати праћење и мјерење напретка реализације стратешког документа и повезаних спроведбених докумената, систематичним и континуираним прикупљањем, анализирањем и коришћењем података и индикатора ради предузимања одговарајућих мјера, евентуалних корекција и извјештавања ооствареним резултатима. Из перспективе успостављања адекватног оквира за спровођење, праћење, извјештавање и вредновање Стратегије развоја града Бијељина кључне улоге имају:

- **Градоначелник** – успоставља механизме и дефинише одговорности одсјека, служби и одјељења у погледу имплементације дијелова Стратегије развоја из њихове надлежности, те обезбјеђује њихову координацију;
- **Скупштина града Бијељина** – усваја Стратегију развоја и разматра Извјештај о реализацији Стратегије развоја као документа који је основа за креирање и усвајање других планских докумената Града,
- **Градска управа града Бијељина** – кроз своје организационе јединице (одјељења, службе и одсјеке) учествује у изради и реализацији стратешког документа, односно у изради и операционализацији планова имплементације Стратегије развоја, те других планских докумената Града.
- У оквиру Градске управе посебну улогу има **Одсјек за локални економски развој и европске интеграције** с обзиром да у опису надлежности између осталог има дефинисане послове:
 - обављање послова јединице за управљање развојем града Бијељина, укључујући све сегменте одрживог развоја (економски развој, друштвени развој и заштита животне средине);
 - организовање и спровођење процеса стратешког планирања, путем успостављања и оспособљавања структура за планирање, укључујући мобилизацију свих структура у оквиру Градске управе, као и свих битних актера
 - припрема/ажурирање трогодишњих планова имплементације Стратегије развоја;
 - праћење реализације Стратегије развоја Града и других стратешких планова и програма посебно у дијелу координације активности, прикупљања, праћења и анализе података по свим сегментима развоја, живота и рада у Граду;

Поред тога, Одсјек за локални економски развој и европске интеграције треба да осигура сталну комуникацију са Шефом Кабинета градоначелника и Градоначелником, ради осигурања свих потребних ресурса и доношења неопходних одлука за ефикасно спровођење Стратегије као и да осигура активну координацију са свим одјељењима и другим институцијама и организацијама које учествују у имплементацији програма, пројеката и мјера из Стратегије развоја; као и у процесима израде и спровођења Плана имплементације и одговарајућег финансијског оквира усклађеног са буџетом Града Бијељина, те разраде пројеката из годишњег Плана имплементације.

Како је претходно наведено, ппис послова Одсјека за локални економски развој и европске интеграције подразумева и оперативну координацију укључивања стратешких пројеката и мјера при изради Годишњих планова рада одјељења, на бази Плана имплементације (1+2), те извјештавање у односу на постављени план имплементације и сачињавање интегрисаног годишњег извјештаја.

Сходно наведеним улогама у поступку спровођења, праћења, извјештавања и вредновања Стратегије развоја града Бијељина, у наставку текста налази се преглед основних активности и одговорности у процесу имплементације стратешког документа.

ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ АКТИВНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ У ПРОЦЕСУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ

Основне улоге и одговорности за имплементацију, праћење, вредновање и извјештавање		
Активности ^(*)	Надлежност (ко?)	Рок (оквирно)
Дефинисање приоритета за наредну годину на основу стратешко-програмских докумената и израда/ажурирање Акционог плана за спровођење Стратегије (1+2)	Иницијатор и власник процеса: Одсјек за локални економски развој и европске интеграције Носиоци и учесници у процесу: Начелници надлежних одјељења и служби Градске управе (ГУ) и службеници ГУ	Први квартал текуће године (у складу са роковима из Закона о буџету) и Уредбе о спроведбеним документима
Припрема планова рада одјељења и служби за наредну годину, укључујући пројекте из Стратегије развоја и редовне послове	Иницијатор и власник процеса: Одсјек за локални економски развој и европске интеграције Носиоци и учесници: Начелници надлежних одјељења и служби ГУ и службеници ГУ	01.09. -30.09. текуће године
Припрема обједињеног Средњорочног и Годишњег плана рада Градске управе (за наредну годину)	Иницијатор и власник процеса: Градоначелник Носиоци и учесници у процесу: Кабинет градоначелника, Колегијум начелника	01.10. -31.12. текуће године
Укључивање стратешких пројеката и мјера у план буџета за наредну годину	Иницијатор и власник процеса: Начелник Одјељења за финансије Носиоци и учесници процеса: Колегијум начелника	01-31.10. (први нацрт) 01-30.11. (други нацрт) 01-15.12. (трећи нацрт) текуће године
Усклађивање планова рада одјељења и служби и Годишњег плана рада Градске управе са усвојеним Буџетом за наредну годину	Иницијатор и власник процеса: Начелник Одјељења за финансије Носиоци и учесници процеса: Начелници одјељења и служби ГУ, Колегијум начелника	05 јануар - 15. фебруар наредне године
Усвајање обједињеног Годишњег плана рада Градске управе за наредну годину од стране Скупштине града	Иницијатор и власник процеса: Градоначелник Носиоци и учесници у процесу: Скупштина града	31. март наредне године
Припрема календара за праћење реализације	Иницијатор и власник процеса: Кабинет градоначелника	31. март наредне године

Годишњег плана рада Градске управе	Носиоци и учесници процеса: Начелници одјељења и служби ГУ и службеници ГУ	
Разрада пројеката	Иницијатор и власник процеса: Одсјек за локални економски развој и европске интеграције Носиоци и учесници процеса: Службеници у надлежним одјељењима и службама ГУ	Континуирано
Праћење екстерних извора финансирања	Иницијатор и власник процеса: Одсјек за локални економски развој и европске интеграције Носиоци и учесници процеса: Одјељење за финансије и службеници у оквиру других надлежних одјељења и служби	Континуирано
Праћење реализације Акционог плана за спровођење Стратегије	Иницијатор и власник процеса: Одсјек за локални економски развој и европске интеграције Носиоци и учесници процеса: Службеници у надлежним одјељењима и службама ГУ	Континуирано
Праћење имплементације и израда извјештаја о реализацији средњорочних и годишњих планова рада одјељења и служби	Иницијатор и власник процеса: Начелници одјељења и служби ГУ Носиоци и учесници процеса: Колегијум начелника, Начелници и службеници у одјељењима и службама ГУ	Годишње: До 30. априла (за претходну годину)
Израда Годишњег извјештаја о реализацији Стратегије развоја	Иницијатор и власник процеса: Одсјек за локални економски развој и европске интеграције Носиоци и учесници у процесу: Начелници и службеници одјељења и служби ГУ	До краја текуће године у односу на претходну годину за коју се припрема извјештај
Припрема, разматрање и вредновање извјештаја о реализацији Годишњег плана рада Градске управе	Иницијатор и власник процеса: Градоначелник Носиоци и учесници процеса: Колегијум начелника, Начелници одјељења и служби	До 15. априла текуће године у односу на претходну за коју се припрема извјештај
Усвајање и објављивање Годишњег извјештаја о реализацији Годишњег плана рада Градске управе	Иницијатор и власник процеса: Градоначелник Носиоци и учесници процеса: Скупштина града	Најкасније до 30. априла наредне године у односу на ону за коју се припрема извјештај
Остале важне активности: ▪ Редовно ажурирање веб странице у домену информација које се	Иницијатор и власник процеса: Одсјек за локални економски развој и европске интеграције	Континуирано

односе на развојне активности ▪ Редовни контакти са вишим нивоима власти ▪ Успостављање и унапређење међуопштинске сарадње	Носиоци и учесници: Начелници и службеници одјељења и служби у складу са својим надлежностима и одговорностима	
--	---	--

8. ПРИЛОЗИ

8.1. Сажети приказ стратегије развоја

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОР
1. Стратешки циљ	Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине	Индикатори стратешког циља
		Удио младих (до 30 година старости) у укупној популацији
		Ниво задовољства становника укупним квалитетом живота у Граду Бијељина
		Буџет (КМ)
1.1. Приоритет	1.1. Зауставити негативну тенденцију по питању природног прираштаја и одласка младих	Индикатори приоритета
		Укупан број рођених у односу на број умрлих
		Број уписаних студената на подручју Бијељине
		Буџет (КМ)
1.1.1. Мјера	1.1.1. Мјера пронајитетне политике	Индикатори мјере

		Број позитивних решених захтјева за суфинансирање вантјелесне оплодње
		Број позитивних решених захтјева за субвенцију за новорођенчад
		Испоручени учбеници за ученике који похађају основну школу на подручју Града
		Број позитивних решених захтјева за превоз ученика ОШ и СШ
		Број родитеља који примају субвенцију за једну приватну вртићу
		Број позитивних решених захтјева за куповину прибора за ученике ОШ
		Буџет (КМ)
1.1.2. Мјера	1.1.2. Мјера подршке младима	Индикатор мјере
		Број корисника успостављеног Омладинског центра
		Број одобрених захтјева за куповину/изградњу сеоских кућа купљених од стране младих уз суф
		Буџет (КМ)
1.2. Приоритет	1.2. Осигурати у равнотежи инфраструктурни развој града	

		Број мјесних заједница са исказаним захтјевима за рјешавање инфраструктурних проблема (водовод, канализација, пут) Буџет (КМ)
1.2.1. Мјера	1.2.1. Поддршка изградњи и реконструкцији путне инфраструктуре на подручју града	Индикатор и мјере Дужина реконструисаних улица (у метрима) Дужина изграђених бициклистичких стаза (у метрима) Буџет (КМ)
1.2.2. Мјера	1.2.2. Наставак изградње канализационе и проширење водоводне мреже	Индикатор и мјере Дужина изграђене фекалне канализационе мреже у улицама Д. Туцовића, Радојковића, Живојина Мишића и дио Београдске (у метрима) Дужина изграђене кишне канализационе мреже у улицама Д. Туцовића, Радојковића, Живојина Мишића и дио Београдске (у метрима) Дужина изграђене водоводне мреже (у километрима) Буџет (КМ)

1.3. Приоритет	1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области, образовања, социјалне и здравствене заштите	Индикатори приоритета
		Број образовних установа, основних (централних и подручних) и средњих школских са побољшаним условима рада
		Број реновираних и новоизграђених здравствених установа (амбуланти)
		Број нових и унапријеђених услуга у домену социјалне заштите
		Буџет (КМ)
1.3.1. Мјера	1.3.1. Побољшање услова рада у области образовања	Индикатори мјере
		Број реконструисаних објеката образовања
		Број новоизграђених објеката образовања
		Број корисника Студентског центра
		Број дигитализованих књига
		Број корисника/чланова дигиталне библиотеке
		Број изграђених школских спортских сала
		Буџет (КМ)
1.3.2. Мјера	1.3.2. Подршка практичној примјени инклузије у систему образовања	
		Индикатори мјере

		Број ученика са потешкоћама у развоју који настављају школовање након завшеног основног образовања
		Успостављен Центар за рану интервенцију
		Успостављен једнодневни боравак за дјецу са потешкоћама
		Број наставника / ОШ са унапријеђеним инклузивним наставним процесом
		Број уведених стручних занимања у средњим школама за дјецу са потешкоћама
		Буџет (КМ)
1.3.3. Мјера	1.3.3. Унапређење просторних капацитета из области социјалне и здравствене заштите	Индикатори мјере
		Број реконструисаних здравствених амбуланти
		Број новоизграђених здравствених амбуланти
		Број корисника прихватилишта за дјецу у ризику
		Буџет (КМ)
1.3.4. Мјера	1.3.4. Развој постојећих и успостављање нових услуга у систему социјалне и здравствене заштите	Индикатори мјере
		Број ромских породица са неријешеним статусом

		Бројизграђенихстамбенихјединицазасоцијалнекатегорије
		Бројкорисникаправа/услугестановања у заједнициузподршку
		Бројкорисникаправа/услугенакон 30. годинеживота
		Бројпружалацауслугаперсоналнеасистенцијесадобијеномлиценцом
		Бројкорисникауслугаперсоналнеасистенције
		Буџет (КМ)
1.4. Приоритет	1.4. Унаприједитидоступност и квалитетсадржаја у областикултуре и спорта	Индикаториприоритета
		ПросјечнагодишњаиздвајањаизБуџетаГрадазакултуру и објектекултуре –
		ПросјечнагодишњаиздвајањаизБуџетаГрадазаспорт и спортскуинфраструктуру
		Буџет (КМ)
1.4.1. Мјера	1.4.1. Успостављањенових и развојпостојећихпрограмскихсадржаја у областикултуре	Индикаторимјере
		Бројодржанихкултурнихманифестација у градуБијељина
		Бројпосјета у склопутуристичкепонудекрозповезивањеСемберскогетногвјерскогтуризма

		Успостављен Етно музеј на отвореном
		Буџет (КМ)
1.4.2. Мјера	1.4.2. Иградња и адаптација објеката у области културе	Индикатори мјере
		Број посјетилаца културних програма
		Број организованих културних догађаја у Музеју Семберије
		Број сталних поставки Музеја
		Изграђена спомен кућа Филипа Вишњића
		Број реконструисаних / новоизграђених објеката домова културе
		Буџет (КМ)
1.4.3. Мјера	1.4.3. Изградња и реконструкција спортске инфраструктуре у градским и сеоским подручјима	Индикатори мјере
		Број изграђених мултифункционалних спортских дворана
		Број новоизграђених спортских терена
		Број атлетских стадиона у граду
		Број изграђених базена у граду
		Буџет (КМ)
1.5. Приоритет	1.5. Ојачање капацитета локалне управе и цивилног сектора	Индикатори приоритета

		Број корисника свих дигиталних сервиса Градске управе (web, Facebook, viber апликација)
		Годишња издвајања из Буџета Града за суфинансирање пројеката цивилног сектора
		Буџет (КМ)
1.5.1. Мјера	1.5.1. Побољшање квалитета и доступности информација и дигиталних услуга јавне управе	Индикатори мјере
		Број услуга Градске управе којима се пружају електронским путем путем МИА апликације
		Број корисника електронских услуга Градске управе путем МИА апликације
		Буџет (КМ)
1.5.2. Мјера	1.5.2. Подршка ангажману цивилног сектора	Индикатори мјере
		Број уписаних ОЦД у регистар
		Број подржаних пројеката ОЦД
		Буџет (КМ)
2. Стратешки циљ	Стратешки циљ 2: Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија	Индикатори стратешког циља
		Вриједност стварених укупних прихода - по запосленом

		Остварене инвестиције у нова стална средства
		Удио просјечне нето плате запослених у Бијељини у односу на просјечну нето плату свих запослених у РС
		Буџет (КМ)
2.1. Приоритет	2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања	Индикатори приоритета
		Број регистрованих привредних субјеката
		Број радних мјеста
		Буџет (КМ)
2.1.1. Мјера	2.1.1. Унапређење пословног окружења	Индикатори мјере
		Број компанија код којих ученици ИТ смјерова средње школе похађају пројекат
		Урађена студија изводљивости за успостављање Индустријске зоне 4
		Буџет (КМ)
2.1.2. Мјера	2.1.2. Подршка иновативном развоју привреде	Индикатори мјере
		Број људи који су прошли ИМПАКТ обуку
		Број запослених кроз ИМПАКТ инкубатор пословних идеја

		Подржане и спроведене иницијативе привредног сектора
		Остварени контакти са дијаспором
		Број одржаних обука у ИнЦОР-у
		Број људи који су прошли обуке у ИнЦОР-у
		Буџет (КМ)
2.2. Приоритет	2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма	Индикатори приоритета
		Број регистрованих комерцијалних пољопривредних газдинстава
		Вриједности извоза остварена у прерађивачкој индустрији - милиона КМ
		Евидентирани приходи од боравишних таксе – годишњи просјек у КМ
		Буџет (КМ)
2.2.1. Мјера	2.2.1. Подршка развоју пољопривреде	Индикатори мјере
		Број корисника подстицаја за набавку система „Каппокап“
		Количина откупљене пшенице (у тонама)
		Количина откупљеног поврћа (у тонама)
		Количина откупљеног воћа (у тонама)
		Подигнута нова површина под пластеницима (m ²)
		Број утовљених грлајунади

		Бројутовљенихгрласвиња
		Бројјуница у властитомузгоју
		Бројназимица у властитомузгоју
		Бројприплодниховаца у властитомузгоју
		Бројприплоднихкоза у властитомузгоју
		Бројпчелињихдруштава
		Површинаподзасадимацвијећа (m2)
		Буџет (KM)
2.2.2. Мјера	2.2.2. Обједињавањетуристичкепоне и развојлокалних и регионалнихбрендова	Индикаторимјере
		Бројпријављенихтуристичкихпосјета – годишњипросјек
		Бројподржанихлокалнихпроизвођача у оквируСемберскекуће
		Бројноћења – годишњипросјек
		Буџет (KM)
2.3. Приоритет	2.3. Подстаћиразвој МСП-а и предузетништва	Индикаториприоритета
		Укупанбројрегистрованихпредузетника
		Укупанбројрегистрованихмалих и средњихпредузећа
		Буџет (KM)
2.3.1. Мјера	2.3.1. Подршкаразвојупредузетништва	Индикаторимјере

		Број привредних субјеката који се баве производним и прерађивачким дјелатностима
		Укупан број реализованих програма за запошљавање и самозапошљавање
		Број запослених кроз програме запошљавања
		Број запослених кроз програме самозапошљавања
		Буџет (КМ)
2.3.2. Мјера	2.3.2. Подршка женском и омладинском предузетништву	Индикатор мјере
		Број регистрованих жена предузетница
		Број регистрованих младих предузетника
		Број предузетника и запослених код предузетника
		Буџет (КМ)
		1.050.000
		Индикатор стратешког циља
3. Стратешки циљ	Стратешки циљ 3: Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине у складу са одговорним коришћењем природних ресурса	Удио отпада који се редовно прикупља и адекватно одлаже у односу на укупни производени отпад на подручју града

	и обновљивих извора енергије	Проценат отпадних вода које супречишћене пријепуштања у водотоке
		Удио обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије
		Буџет (КМ)
		26.821.000
		Индикатори приоритета
3.1. Приоритет	3.1. Унаприједити систем управљања отпадом	Укупна количина отпада прикупљеног током године (тона)
		Број дивљих депонија на подручју града
		Локални план управљања отпадом
		Буџет (КМ)
		1.780.000
		Индикатори мјере
Мјера	3.1.1. Унапређење система управљања отпадом	Израђена студија изводљивости и пројектна техничка документација за одржавање депоније
		Број успостављених зелених острва
		Годишња количина прикупљеног амбалажног отпада (тона)
		Годишња количина прикупљеног комуналног отпада (тона)
		Буџет (КМ)
		930.000

		Индикаторимјере
3.1.2. Мјера	3.1.2. Рјешавањепитањаодлагањанекомуналноготпада	Количинаприкупљенихстерилисанихоштрихпредмета (тона)
		Количинаприкупљеногстерилисаногинфективноготпада (тона)
		Системодлагањаанималноготпада
		Бројновихконтејнеразаодвозанималноготпада
		Буџет (КМ)
		850.000
		Индикаториприоритета
3.2. Приоритет	3.2. Смањитифакторенегативногутицајанаквалитетваздуха, воде и тла	Потрошња угља у Топлани за грејну сезону (тона)
		Број прикључака на Градску топлану
		Удио CO2 у ваздуху
		Број дана у години са прекораченим вриједностима за ПМ 10 честице
		Буџет (КМ)
		16.109.000
		Индикаторимјере
3.2.1. Мјера	3.2.1. Унапређењекавалитетаваздуха и тла	Повећањебројасадница у урбаномподручјуграда и у парковима

		Повећање броја укључених екстерних партнера у процес озелењавања града
		Број поклоњених садница од стране екстерних партнера
		Број дрвора
		Завршена биолошка истраживања врста барског система Дринице
		Студија заштите барског система Дринице
		Дијеловитока Дринице проглашени заштићеним подручјем ниже категорије
		Ревитализован стари дрински ток, Дриница и систем бара и језера која оокружују дијелу од Амајлија до Међаша
		Број паркова у граду
		м ² парковских површина у урбаном дијелу града
		Буџет (КМ)
		1.060.000
3.2.2. Мјера	3.2.2. Унапређење одрживе урбане мобилности	Годишњи број превезених путника кроз систем јавног превоза
		Број успостављених градских линија јавног превоза
		Број изграђених паркинга гаража
		Број паркинга мјеста у јавним гаражама
		Дужина изграђених пјешачко-бициклистичких стаза (у метрима)

		Број шеталишта у граду затворених за аутомобилски саобраћај
		Број особа које учествују у EMW активностима
		Буџет (KM)
		15.049.000
		Индикатори приоритета
3.3. Приоритет	3.3. Подићи ниво заштите елементарних непогода	Смањење износа материјалних штета и људских губитака на подручјима града које су погођене последицама елементарних климатских промјена у односу на стање у 2021. години
		Буџет (KM)
		7.122.000
		Индикатори мјере
3.3.1. Мјера	3.3.1. Подизање нивоа институционалне спремности за изазове природних и других катастрофа	Дужина дринског насипа насип (у метрима)
		Увођење прецизнијих, поузданијих и еколошки чистијих ракетано вијих генератора
		Повећање површине под системом за наводњавање (ha)
		Број едукованих радника за пружање интегрисаних услуга из области СРЗ (сектор репродуктивног здравља)
		Број едукованих радника изван система здравствене заштите који пружају услуге (родно засновано насиље)

		Број едукација у сврху упознавања људи о елементарним непогодама и несрећама које се могу десити
		Број особа обучених за управљање Системом за анализу ризика од катастрофа
		Буџет (КМ)
		123.000
		Индикаторимјере
3.3.2. Мјера	3.3.2. Јачање капацитета служби спасавања	Број обучених припадника служби заштите и спасавања
		Број комплета опреме за заштиту и спасавање
		Изграђен и функционалан новинатрогасни дом
		Буџет (КМ)
		6.999.000
		Индикаторимјере
3.4. Приоритет	3.4. Обезбиједити енергетски одржив развој града	Смањење емисије CO2 у односу на емисије у 2004. години (SECAP)
		Процент јавних објеката у којима је уведено концепт енергетске ефикасности кроз субвенције Града
		Буџет (КМ)
		1.810.000
		Индикаторимјере

3.4.1. Мјера	3.4.1. Унапређење енергетске ефикасности	Израђена студија изводљивости – превођење топлане на еколошки прихватљиву енергије
		Нови објекти прикључени на систем даљинског гријања
		Буџет (КМ)
		360.000
		Индикатори мјере
3.4.2. Мјера	3.4.2. Подршка коришћењу обновљивих извора енергије	Број објеката колективног становања који су добиле субвенцију за мјере енергетске ефикасности
		Број стамбених објеката који су добили субвенцију за мјере енергетске ефикасности
		Израђена студија изводљивости за постављање у функцију геотермалних извора енергије за сврху топлотификације града
		Буџет (КМ)
		1.450.000

8.2. Детаљан преглед мјера

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.1. Зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих		
Назив мјере	1.1.1. Мјере пронаталитетне политике		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Планирани сет активности, који је базиран на стратешком документу који се бави питањима пронаталитетне популационе политике града Бијељина, дефинисан је кроз пружање једнократне новчане помоћи брачним и ванбрачним паровима за вантјелесну оплодњу, за новорођенчад, као и подршка ученицима основних и средњих школа и дјеци која бораве у приватним вртићима. С обзиром на то да је у Бијељини, као и у осталим локалним заједницама у Босни и Херцеговини, из године у годину евидентно смањење броја дјеце, Град Бијељина је увео низ мјера и активности кроз које се настоји олакшати дјеци и родитељима. Подручја дјеловања: 1.1.1.1 Суфинансирање вантјелесне оплодње 1.1.1.2 Субвенције за новорођенчад 1.1.1.3 Бесплатни уџбеници за ученике основних школа 1.1.1.4 Субвенције за превоз ученика ОШ и СШ 1.1.1.5 Субвенције за дјецу у приватним вртићима 1.1.1.6 Субвенције за куповину прибора за ученике ОШ		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењем резултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број позитивно ријешених захтјева за суфинансирање вантјелесне оплодње	35	200
	Број позитивно ријешених захтјева за субвенције за новорођенчад	634	3.500
	Испоручени уџбеници за ученике који похађају основне школе на подручју Града Бијељина	3.951	22.800
	Број позитивно ријешених захтјева за превоз ученика ОШ и СШ	954	2.700
	Број родитеља који примају субвенцију чија дјеца иду у приватне вртиће	1.103	1.500
	Број позитивно ријешених захтјева за куповину прибора за ученика ОШ	6.489	36.000

Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Планирани сет активности обухвата кључне мјере које ће осигурати системски приступ који се односи на унапређење пронаталитетне политике у Бијељини. Кроз наведене активности се настоји зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих из града.	
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 1.1.1.1. – 350.000 КМ 2024.– 50.000 КМ 2025-2030. – 300.000 КМ 1.1.1.2. – 2.800.000 КМ 2024.–400.000 КМ 2025-2030. – 2.400.000 КМ 1.1.1.3. – 5.877.868 КМ 2024. –877.868КМ 2025-2030. – 5.000.000 КМ 1.1.1.4. – 7.000.000 КМ 2024. –1.000.000 КМ 2025-2030. – 6.000.000 КМ 1.1.1.5. – 8.200.000 КМ 2024. – 1.200.000 КМ 2025-2030. – 7.000.000 КМ 1.1.1.6. – 2.815.410 КМ 2024.–415.410КМ 2025-2030. – 2.400.000 КМ УКУПНО: 27.043.278 КМ	Екстерни извори: 1.1.1.1. – 0 КМ 1.1.1.2. – 0 КМ 1.1.1.3. – 0 КМ 1.1.1.4. – 0 КМ 1.1.1.5. – 0 КМ 1.1.1.6. – 0 КМ УКУПНО:0 КМ
Укупан буџет за мјеру	27.043.278 КМ	
Период спровођења мјере	2024-2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Градска управа	
Носиоци спровођења мјере	1.1.1.1. Град Бијељина и Комисија именована Рјешењем Градоначелника 1.1.1.2. ГрадБијељина – Одјељење за друштвене дјелатности 1.1.1.3. Град Бијељина – Одјељење за друштвене дјелатности 1.1.1.4. Град Бијељина – Одјељење за друштвене дјелатности 1.1.1.5. Град Бијељина – Одјељење за друштвене дјелатности у сарадњи са приватним предшколским установама 1.1.1.6. Град Бијељина – Одјељење за друштвене дјелатности	
Циљне групе	1.1.1.1. Парови који се боре са стерилитетом и који природним путем не могу да се остваре као родитељи	

	1.1.1.2.Родитељи/старатељи и новорођене бебе 1.1.1.3.Ученици похађају основне школе на подручју Града Бијељина од V до IX разреда и родитељи/старатељи те дјеце 1.1.1.4.Ученици основних и средњих школа, као и родитељи те дјеце 1.1.1.5.Дјеца која похађају приватне вртиће, као и њихови родитељи/старатељи 1.1.1.6.Дјеца која похађају основне школе на подручју града, као и њихови родитељи/старатељи
--	---

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.1. Зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих		
Назив мјере	1.1.2. Мјере подршке младима		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Реализацијом ове мјере значајно ће се унаприједити услови за егзистенцију и социјалну активност младих у граду. 1.1.2.1. Оснивање Омладинског центра у граду ће представљати један од механизма за спровођење омладинске политике. Важност омладинског рада као професије огледа се највише у томе да БиХ и преко двадесет година након ратних збивања пролази кроз транзициони процес који, између осталог, има за посљедицу високу незапосленост младих, одлазак младих из Бијељине као и цијеле БиХ, радикализацију младих по вјерском и етно-националном принципу и друге појаве лоше по животе младих. Због ових појава нужно је јачати омладински сектор како би он укључујући младе у своје активности допринио да они сутра буду грађани који у себи носе универзалне вриједности као што су мултикултурализам, емпатија, мир, друштвени прогрес, равноправност и друге вриједности које у себи носе све културе. 1.1.2.2. Додјела бесповратних средстава за суфинансирање куповине сеоске куће са окућницом на територији Бијељине довешће до смањења миграционих кретања становништва које доводи до депопулације у руралним подручјима. Овом активношћу ће се мотивисати сеоско становништво да остане на селу, а истовремено ће се подстицати млади да се врате на село, рјешавањем стамбеног питања. На тај начин ће се повећати броја становника у селима, смањити се просјечна старост становништва у селима, повећати се стопа наталитета и побољшати демографска структура у селима, а покренуће се и раст привредних активности на селу. Сеоска кућа са окућницом се у смислу Програма додјеле бесповратних средстава за суфинансирање куповине сеоске куће са окућницом на територији Града Бијељина за 2023. годину сматра кућа са економским двориштем, којег налази на истој катастарској парцели као и сеоска кућа и на сусједним парцелама у односу на сеоску кућу. Подручја дјеловања: 1.1.2.1. Формирање омладинског центра 1.1.2.2. Подршка младима приликом куповине кућа на селу		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћење резултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број корисника у постављеног Омладинског центра	0	100
	Број одобрених захјева за куповину/изградњу сеоских кућа купљених од стране младих уз суфинансирање Града	11	70
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу	Формирање Омладинског центра у Бијељини има за циљ оснаживање младих и особа које раде са младима, као и омладинских организација које дјелују на подручју Града Бијељина. Кроз Омладински центар увезаће се омладинске		

приоритета	организације и исте ће се учинити приступачнијим младим особама. Подршком младима кроз додјелу бесповратних средстава за суфинансирање куповине сеоске куће у граду, добићемо: - Већи проценат самозапошљавања, -Останак младих на селу, -Решавање стамбеног питања, -Повећање броја становника на селима и -Смањење просјечне старости становништва на селима Планирани сет активности обухвата кључне мјере које ће осигурати системски приступ који се односи на унапређење квалитета живота младих у граду. Кроз наведене активности се настоји зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих у иностранство.	
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 1.1.2.1. – 100.000 КМ 1.1.2.2. – 900.000 КМ 2024. – 150.000 КМ 2025-2030. – 750.000 КМ УКУПНО: 1.000.000 КМ	Екстерни извори: 1.1.2.1. – 0 КМ 1.1.2.2. – 0 КМ УКУПНО: 0 КМ
Укупан буџет за мјеру	1.000.000 КМ	
Период спровођења мјере	1.1.2.1. 2025-2026. 1.1.2.2. 2024-2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Градска управа	
Носиоци спровођења мјере	1.1.2.1. Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности 1.1.2.2. Град Бијељина – Одјељење за пољопривреду	
Циљне групе	1.1.2.1. Млади, омладинске организације, особе које раде са младима 1.1.2.2. Супружници/ванбрачни партнери, самохрани родитељи и млади пољопривредници који испуњавају све прописане услове за учешће на јавном конкурс	

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.2. Осигурати уравнотежен инфраструктурни развој града		
Назив мјере	1.2.1. Подршка изградњи и реконструкцији путне инфраструктуре на подручју града		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Планирани сет активности дефинисан је кроз реконструкцију улица у граду која ће подразумијевати радове на изградњи коловоза, зелених површина, тротоара, бицикличких стаза, паркинг мјеста, јавне расвјете, саобраћајне сигнализације, кишне канализације и водоводне мреже. Пошто је у Бијељини евидентан пораст броја аутомобилана коловозима, константно се ради на унапређењу путне инфраструктуре како би се створили алтернативни правци, а истовремено и смањиле саобраћајне гужве у граду. Изградњом дионице ауто-пута Рача-Бијељина на квалитетан начин ће се повезати Семберија са Републиком Србијом, а као дио шире мреже ауто-путева омогућиће боље повезивање мреже ауто-путева унутар Босне и Херцеговине. Подручја дјеловања: 1.2.1.1. Реконструкција Рачанске улице, Димитрија Туцовића и дио Београдске и Ж. Мишића 1.2.1.2. Наставак реконструкције улице Стефана Дечанског		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Дужина реконструисаних улица (у метрима) Дужина изграђених бицикличких стаза (у метрима)	440 440	5.490 5.000
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом наведених активности унаприједиће се путна инфраструктура, а истовремено ће се омогућити безбједније кретање возила, пјешака и бициклиста. Све наведено јесте показатељ да ће се у значајној мјери подићи ниво услуге вршења свих видова саобраћаја. Поред наведеног, изградњом водоводне мреже и кишне сигнализације обезбиједиће се квалитетније и поузданије снабдијевање водом, али ће се и унаприједити услови за здравље становника у том дијелу града. Изградњом дионице ауто-пута Рача-Бијељина ће се додатно растеретити град и околна насеља од транзитног саобраћаја, убрзаће прелазак границе, те ће пружити нове могућности за развој привреде и предузетништва.		
Индикативна финансијска	Буџет града:	Екстерни извори:	

конструкција са изворима финансирања	1.2.1.1. – 0 КМ	1.2.1.1.– 10.000.000 КМ (кредитна средства)
	1.2.1.2. – 0 КМ	1.2.1.2. – 6.000.000 КМ (кредитна средства)
	УКУПНО: 0 КМ	УКУПНО:16.000.000 КМ
Укупан буџет за мјеру	16.000.000 КМ	
Период спровођења мјере	1.2.1.1. 2025-2028.	
	1.2.1.2.2025-2028.	
	1.2.1.3.2024-2025.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	1.2.1.1. Град Бијељина 1.2.1.2. Град Бијељина 1.2.1.3. Влада Републике Српске и Влада Републике Србије	
Носиоци спровођења мјере	1.2.1.1. Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, фирме са којима ће Град закључити уговор о извођењу наведених инфраструктурних радова 1.2.1.2. Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, фирме са којима ће Град закључити уговор о извођењу наведених инфраструктурних радова	
Циљне групе	1.2.1.1. Становници наведених улица, али и свиграђани којисекрећунаведенимулицама, билокаопутници, пјешациилибициклисти. 1.2.1.2. Становници наведених улица, али и сви грађани који се крећу наведеним улицама, било као путници, пјешаци или бициклисти. 1.2.1.3. Становници Србије и Босне и Херцеговине, као и сви остали међународни путници који ће користити ауто-пут Бијељина-Рача.	

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.2. Осигурати уравнотежен инфраструктурни развој града		
Назив мјере	1.2.2. Наставак изградње канализационе и проширење водоводне мреже		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања *	Овом мјером предвиђа се наставак планирања и изградње канализационе система прикупљања и пречишћавања отпадних вода у урбаном дијелу Бијељине/ Димитрија Туцовића, улица Живојина Мишића, Рачанска и дио Београдске улице. Поред наведеног врши се изградња водоводних мрежа у мјесним заједницама у којима не постоји изграђен водоводна мрежа. У складу са важећом законском регулативом учешће мјесне заједнице/грађана је 20% а локална заједница 80%. Захваљујући изграђеном водоводном систему побољшање квалитета живота становништва у мјесним заједницама у којима су изграђене водоводне мреже. За учешће у поступку суфинансирања изградње водоводних мрежа неопходно је рјешавање имовинскоправних односа на парцелама преко којих је предвиђена њихова изградња, у складу са парцелом појавом власништво (власништво јединице локалне самоуправе) и то представља предуслов за одобравање финансијских средстава Подручја дјеловања: 1.2.2.1. Изградња канализационе мреже у улицама Д. Туцовића, Рачанска, Ж. Мишића и дио Београдске 1.2.2.2. Суфинансирање изградње водоводних мрежа на подручју града		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикатор иза праћење резултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Дужина изграђене фекалне канализационе мреже у улицама Д. Туцовића, Рачанска улица, Живојина Мишића и дио Београдске (у метрима)	0	7.629,7
	Дужина изграђене кишне канализационе мреже у улицама Д. Туцовића, Рачанска улица, Живојина Мишића и дио Београдске (у метрима)	0	5.329,9
	Дужина изграђене водоводне мреже (у километрима)	0	21
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Овом мјером побољшава се квалитет живота становника на начин да се обезбјеђују бољи хигијенски услови, стављају се ван функције постојеће септичке јаме, штити се квалитет подземних вода које су извор питке воде на подручју Семберије, и повећава се број становника прикључених на канализациони систем. Поред наведеног, изградњом водоводне мреже обезбиједиће се квалитетније и поузданије снабдијевање водом, али ће се и унаприједити услови за здравље становника у мјесним заједницама.		

Индикатив на финансијск а конструкц ија са изворима финансира ња	Буџет града: 1.2.2.1. – 7.439.665, 96 КМ (кредитна средства) 1.2.2.2. – 1.050.000,00 КМ УКУПНО: 8.489.665,00КМ	Екстерни извори: 1.2.2.1. – 0 КМ 1.2.2.2. – 0 КМ УКУПНО: 0 КМ
Укупан буџет за мјеру	8.489.665,00КМ	
Период спровођењ а мјере	1.2.2.1.2025–2030. 1.2.2.2. 2024–2030.	
Институциј а одговорна за координац ију спровођењ а мјере	Градска управа	
Носиоци спровођењ а мјере	Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине	
Циљне групе	1.2.2.1. Становници Града Бијељина, са посебним обухватом становника који живе у Рачанској улици, Димитрија Туцовића и Београдском саприпадајућим улицама 1.2.2.2. Учествовање становништва мјесних заједница у којима није изграђена водоводна мрежа	

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота Бијељине		
Приоритет	1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области образовања и социјалне заштите		
Назив мјере	1.3.1. Побољшање услова рада у области образовања		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Имплементацијом активности у склопу наведене мјере побољшаће се услови рада у области образовања. 1.3.1.1. Реконструкцијом и изградњом објеката предшколског васпитања и образовања, основних и средњих школа у значајној мјери ће се унаприједити услови за школовање дјеце на подручју цијеле Бијељине. 1.3.1.2. Изградњом Студентског центра нису обухваћене само потребе за стамбеним простором корисника, него су планирани и многи други садржаји који доприносе развоју и унапређењу школства. Осмишљен је савремени објекат са преко 300 смјештајних јединица намјењених студентима и професорима, као и гостима који ће учествовати на различитим манифестацијама које ће се у наредном периоду организовати у граду. 1.3.1.3. Успостављањем дигиталне библиотеке намјера је да се креира централизована дигитална платформа која ће омогућити приступ дигиталним копијама књига, часописа, истраживачких радова и других образовних материјала из свих библиотека унутар града Бијељина. 1.3.1.4. Реализацијом изградње школских спортских сала биће унапријеђени услови за реализацију физичког васпитања и спортско-рекреативних активности у школама. Подручја дјеловања: 1.3.1.1. Реконструкција и изградња објеката предшколског васпитања и образовања, основних и средњих школа 1.3.1.2. Изградња Студентског центра 1.3.1.3. Успостављање дигиталне библиотеке 1.3.1.4. Изградња школских спортских сала		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењем резултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број реконструисаних објеката образовања	2	25
	Број новоизграђених објеката образовања	0	1
	Број корисника Студентског центра	0	300
	Број дигитализованих књига	304	1.000
	Број корисника/чланова дигиталне библиотеке	0	>1.000

	Број изграђених школских спортских сала	13	16
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Планирани сет активности обухвата кључне активности, које ће осигурати системски приступ у унапређењу услова рада у области образовања. Поред тога, улагањем у изградњу школских спортских сала ће се обезбиједити услови за спортско-рекреативне активности за све грађане.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 1.3.1.1 –7.200.000 КМ 2024. - 1.200.000 КМ 2025-2030. - 6.000.000 КМ	Екстерни извори: 1.3.1.1 –0 КМ	
	1.3.1.2 – 20.448.000 КМ 2024. - 50.000 КМ 2025-2030. - 20.398.000 КМ (Град Бијељина и екстерни извори који у овом тренутку нису познати)	1.3.1.2 –0 КМ	
	1.3.1.3 –241.400 КМ	1.3.1.3 – 0 КМ	
	1.3.1.4 – 2.550.000 КМ 2024. - 50.000 КМ 2025-2030. - 2.500.000 КМ	1.3.1.4 – 3.500.000КМ	
	УКУПНО:30.439.400 КМ	УКУПНО: 3.500.000КМ	
	Укупан биџет за мјеру	33.939.400 КМ	
Период спровођења мјере	1.3.1.1.2024-2030. 1.3.1.2. 2024-2029. 1.3.1.3. 2024-2029. 1.3.1.4. 2024-2030.		
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина		
Носиоци спровођења мјере	1.3.1.1.Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности 1.3.1.2. Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности 1.3.1.3. Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности, ЈУ Народна библиотека „Филип Вишњић“ 1.3.1.4. Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности		
Циљне групе	1.3.1.1.Дјеца, наставно особље, родитељи дјеце 1.3.1.2. Студенти, ученици, наставноособље, остали корисници Студентског центра 1.3.1.3. Сви грађани 1.3.1.4. Дјеца, наставно особље и остали грађани		

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота Бијељине		
Приоритет	1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области образовања и социјалне заштите		
Назив мјере	1.3.2. Подршка практичној примјени инклузије у систему образовања		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Планирани сет активности дефинисан је кроз консултације са родитељима дјеце са потешкоћама/релевантним удружењима грађана, дефектолозима, психолозима и педагозима 12 основних и 5 средњих школа. Број дјеце са потешкоћама на подручју града Бијељина се из године у годину повећава, а тренутни капацитети релевантних установа / школа нису довољни да задовоље објективне потребе, наставно особље није довољно обучено да ради квалитетну инклузивну наставу, а за дјецу која заврше основну школу не постоји довољан број одговарајућих занимања која би могли да упишу након завршене основне школе. Такође, на подручју града Бијељина не постоји могућност цјелодневног боравака за дјецу/младе особе са потешкоћама, што представља огроман проблем за родитеље и дјецу, јер су принуђени чак и на одсељавање у градове у којима постоји наведени вид подршке (нпр. Нови Сад, Сребреник, Дервента, итд). Подручја дјеловања: 1.3.2.1. Унапређење средњошколског образовања за дјецу са потешкоћама 1.3.2.2. Успостављање цјелодневног боравака за дјецу са потешкоћама, дјецу у ризику и на маргинама друштва 1.3.2.3. Успостављање центра за рану интервенцију за дјецуса потешкоћама – Центар за рани раст и развој дјеце предшколског и основношколског узраста 1.3.2.4. Пројекат „Моја прва прилика“ – системска подршка унапређењу инклузивне наставе и изградња инклузивног игралишта		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број ученика са потешкоћама у развоју који настављају школовање након завшеног основног образовања (полазна вриједност је број уписаних ученика у школску 2023/24. годину)	48%12/25	85%
	Успостављен Центар за рану интервенцију	0	1
	Успостављен цјелодневни боравак за дјецу са потешкоћама	0	1
	Број наставника / ОШ са унапријеђеним инклузивним наст. процесом	0/0	96/12
Развојни ефекат и допринос мјере	Број уведених стручних занимања у средњим школама за дјецу са потешкоћама у развоју	3	6
	Планирани сет активности обухвата кључне активности, које ће осигурати систематичан, интегрисани приступ у рјешавању статуса дјеце са		

остварењу приоритета	потешкоћама у развоју на подручју града Бијељина, а дефинисан је кроз консултације са родитељима дјеце са потешкоћама/релевантним удружењима грађана, дефектолозима, психолозима и педагозима 12 основних и 5 средњих школа. Реализацијом планираних активности ће се омогућити адекватно дјеловање од најраније фазе, како би се могла пружити релевантна подршка сваком дјетету од почетка његовог школовања. ОШ ће имати потпуније информације о здравственом стању дјеце при упису у први разред, тј. постојању евентуалних потешкоћа у развоју и моћи адекватно да припремају наставни процес, односно индивидуалне наставне програме, и пруже релевантну подршку сваком дјетету у складу са његовим специфичностима.	
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 1.3.2.1 – 80 000 КМ 1.3.2.2 – 500.000 КМ 1.3.2.3 – 30.000 КМ 1.3.2.4 – 36.332 КМ УКУПНО: 646.332 КМ	Екстерни извори: 1.3.2.1 – 300 000 КМ (Град и Мин. соц. заштите), 600 000 КМ (донатори) 1.3.2.2 – 500.000 КМ (донатори) 1.3.2.3 – 30.000 (Мин. соц.заштите) 1.3.2.4 – 59.142 КМ (Влада Шведске) УКУПНО: 1.489.142 КМ
Укупан биуџет за мјеру	2.135.474 КМ	
Период спровођења мјере	2024-2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Градска управа	
Носиоци спровођења мјере	1.3.2.1. Градска управа, Средње школе са подручја града Бијељина, Министарство просвјете и културе, Министарство здравља и социјалне заштите, Центар за социјални рад 1.3.2.2. Градска управа, УГ „Бијељинска дјеца сунцокрети“, Министарство здравља и социјалне заштите, Центар за социјални рад 1.3.2.3. Градска управа, Центар за социјални рад, Дом здравља Бијељина, предшколске установе и основне школе са подручја града, Министарство просвјете и културе (предшколско и основно образовање) 1.3.2.4.Градска управа, Центар за социјални рад, основне школе са подручја града Бијељина	
Циљне групе	1.3.2.1. Ученици са потешкоћама у развоју који су ОШ завршили по нивоима, односно по НПП за васпитање и образовање ученика са превазивним развојним поремећајима, по НПП за васпитање и образовање ученика са умјереним и тежим оштећењем у интелектуалном функционисању као и ученици који су се школовали по НПП за васпитање и образовање ученика са лаким оштећењем у интелектуалном функционисању и по НПП за васпитање и образовање ученика са оштећењима слуха 1.3.2.2.Дјеца и млади са потешкоћама у развоју, дјеца у ризику и на маргинама друштва 1.3.2.3. Дјеца предшколског узраса, дјеца основних школа са подручја града Бијељина 1.3.2.4. Дјеца основних школа са подручја града Бијељина, наставно особље основних школа које ради инклузивну наставу, стручни сарадници ОШ	

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота Бијељине		
Приоритет	1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области образовања и социјалне заштите		
Назив мјере	1.3.3. Унапређење просторних капацитета из области социјалне и здравствене заштите		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	У оквиру реализације ове мјере планирана је реконструкција дотрајалих здравствених амбуланти у руралним подручјима: Бањица, Ченгић, Главичице и Модран, изградња амбуланте у Дворовима и изградња објекта прихватилишта за дјецу у ризику са пратећим садржајима и услугама из области социјалне и здравствене заштите. Подручја дјеловања: 1.3.3.1. Реконструкција и изградња амбуланти на подручју града (МЗ Дворови, Ченгић, Бањица, Модран, Главичице) 1.3.3.2. Изградња прихватилишта за дјецу у ризику		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број реконструисаних здравствених амбуланти	6	15
	Број новоизграђених здравствених амбуланти	0	1
	Број корисника прихватилишта за дјецу у ризику	0	20
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Побољшање примарне и здравствене заштите за грађане, бољи услови за рад здравственим радницима, модернизација објеката. Реализацијом изградње прихватилишта за дјецу у ризику унаприједиће се услуга збрињавања и смјештаја дјеце из дефинисане циљне групе узраста од 3 до 18 година. У прихватилишту ће се спроводити дијагностичко-опсервациони третмани као и пружање неопходних мјера заштите. Смјештај ће бити организован по принципу 24-часовне бриге о дјечи. Биће примјењиване и следеће мјере: - Здравствено – хигијенске - Васпитно образовне - Психосоцијалне - Задовољење егзистенцијалних потреба		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 1.3.3.1. 700.000 КМ 2024: 100.000,00 КМ 2025-2030: 600.000,00 КМ 1.3.3.2. 540.000 КМ 2024: 150.000 КМ 2025: 390.000 КМ	Екстерни извори: 1.3.3.1. 0 КМ 1.3.3.2. 200.000 КМ 2024: 200.000 КМ (CARITAS) УКУПНО: 200.000 КМ	

	УКУПНО: 1.240.000 КМ	
УКУПАН БУЏЕТ ЗА МЈЕРУ	1.440.000 КМ	
Период спровођења мјере	1.3.3.1. 2024-2030. 1.3.3.2. 2024-2025.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Градска управа	
Носиоци спровођења мјере	1.3.3.1. Градска управа, Одјељење за друштвене дјелатности 1.3.3.2. Градска управа, Одјељење за друштвене дјелатности	
Циљне групе	1.3.3.1. Пацијенти, здравствени радници	
	1.3.3.2. Дјеца у ризику	

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота Бијељине		
Приоритет	1.3. Унаприједити доступност и квалитет услуга из области образовања и социјалне заштите		
Назив мјере	1.3.4. Развој постојећих и успостављање нових услуга у систему социјалне и здравствене заштите		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	1.3.4.1. Изградња 3 стамбене јединице за Роме који живе у бесправно саграђеним стамбеним јединицама и/или неусловним стамбеним јединицама и/или породице са статусом бескућника (подстанари). 1.3.4.2. Право на услугу становања у заједници уз подршку остварују пунољетне особе са менталним потешкоћама. Услуга подрзумијева живот у заједници организован по принципу да особе живе самостално у стамбеним јединицама уз подршку асистената. 1.3.4.3. Уводи се право на помоћ родитељу/његоватељу након 30. године живота корисника. Право на помоћ остварује родитељ лица са потешкоћама у развоју након 30. године живота и односи се на лица која имају трајно оштећење због којих је потпуно зависно од помоћи и њега другог лица при задовољењу основних животних потреба. 1.3.4.4. Персонална асистенција је једна од услуга подршке за живот у заједници пунољетним и пословно способним особама са инвалидитетом (удаљем тексту: ОСИ), којесу у могућности да доносе одлуке, којесу признате од стране правног система. Услуга персонална асистенција је једна од основних предуслова самосталног живота. Подручја дјеловања: 1.3.4.1. Унапређење система социјалног становања 1.3.4.2. Деинституционализација особа са менталним потешкоћама 1.3.4.3. Проширење права за родитеље-његоватеље дјеце са потешкоћама након навршене 30. године 1.3.4.4. Успостављање услуге персонална асистенција		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаторизација праћењезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број ромских породица са неријешеним стамбеним статусом	22	12
	Број изграђених стамбених јединица за социјалне категорије	30	40
	Број корисника права/услуге становања у заједници уз подршку	0	9
	Број корисника права/услуге након 30. године живота	0	50
	Број пружалаца услуга персонална асистенција са добијеном лиценцом	0	1

	Број корисникауслуга персоналне асистенције	0	10
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	1.3.4.1. Побољшани услови живота Рома у Бијељини. Рјешењем стамбеног питања за 3 ромске породице стварају се битни предуслови за њихово образовање и запошљавање. 1.3.4.2. - Деинституционализација и превенција смјештаја у установу - Корисник остаје у локалној заједници - Хуманији приступ збрињавању лица са менталним потешкоћама - Јачање локалних организација као пружалаца услуга - Запошљавање нових лица (као директни пружаоци услуга) 1.3.4.3. Материјална подршка породици са циљем задовољавања потреба лица са најтежим обликом потешкоћа у развоју 1.3.4.4. Омогућити пуно и ефективно уживање права и слобода вишеструко дискриминираних особа с инвалидитетом, на једнаким основама с другима.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 1.3.4.1. 700.000 КМ 2024. - 100.000 КМ 2025-2030. - 600.000 КМ 1.3.4.2. 700.000 КМ Град 2024. - 70.000 КМ ЦСР 2024. - 30.000 КМ Град 2025-2030. - 420.000 КМ ЦСР 2025-2030. - 180.000 КМ 1.3.4.3. 80.000 КМ ЦСР 2024. - 80.000 КМ 1.3.4.4. 140.000 КМ ЦСР 2024. - 20.000 КМ ЦСР 2025-2030. - 120.000 КМ УКУПНО: 1.620.000 КМ	Екстерни извори: 1.3.4.1. 633.000 КМ 2024. - 133.000 КМ (донација) 2025-2027. - 500.000 КМ (донација) 1.3.4.2. 0 КМ 1.3.4.3. 0 КМ 1.3.4.4. 0 КМ УКУПНО: 633.000 КМ	
УКУПНО БУЏЕТ ЗА МЈЕРУ	2.253.000 КМ		
Период спровођења мјере	2024–2030.		
Институција одговорна за координациј у спровођења мјере	Градска управа		
Носиоци спровођења мјере	1.3.4.1 - Градска управа, Одјељење за друштвене дјелатности 1.3.4.2 - Градска управа, Одјељење за друштвене дјелатности, ЈУ Центар за социјални рад и Градска организација Црвеног крста Бијељина 1.3.4.3. ЈУ Центар за социјални рад Бијељина 1.3.4.4. Одјељење за друштвене дјелатности Градске управе Бијељинапреко Центра за		

	социјални рад БијељинаУдружење из реда особа са инвалидитетом
Циљне групе	1.3.4.1. Ромска популација која живи у неусловним стамбеним јединицама 1.3.4.2. Пунољетне особе са менталним потешкоћама 1.3.4.3. Лица са трајним потешкоћама преко 30 година старости, родитељи/његоватељи 1.3.4.4. Тешко покретне особе на подручју Града Бијељина

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.4. Унаприједити доступност и квалитет садржаја у области културе и спорта		
Назив мјере	1.4.1. Успостављање нових и развој програмских садржаја у области културе		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Реализацијом ове мјере континуирано ће се радити на дизању свијести грађана о значају културе у граду. 1.4.1.1. У наредном периоду реализоваће се културни садржаја у организацији града и установа културе: Дани комедије, Дјечији позоришни фестивал „Чупава бајка“, многобројне позоришне представе, Вишњићеви дани, Пантелински дани, Мајске музичке свечаности, Зимски корзо, Бијељински бал „Дучићеви и Магини сати“, Знањем, пјесмом и игром кроз Семберију, Љетне вечери Јања, Фестивал дјечије музике „Дјеца пјевају Семберији“, Ноћ музеја, Бародром, Дани дјечије културе, Фестивал луткарства „LUTVID FEST“. 1.4.1.2. Активности у Семберском етно домаћинству спроводе се у циљу очувања објеката традиционалне сеоске архитектуре у Семберији. Уз ангажовање стручњака грађевинске, музејске, правне и економске струке и носилаца пројекта урађени су идејни пројекат израде домаћинства, стручни елаборат израде домаћинства, економско-финансијска студија израде и одрживости домаћинства, реконструкција и заштита одабраних објеката према планираном изгледу домаћинства. Подручја дјеловања: 1.4.1.1. Културни садржаји у организацији града и установа културе 1.4.1.2. Проширење етно садржаја на подручју града (Семберско етно домаћинство)		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број одржаних културних манифестација у граду Бијељина	14	20
	Број посјета у склопу туристичке понуде кроз повезивање Семберског етно-домаћинства и вјерског туризма	400	5.000
	Успостављен Етно музеј на отвореном	0	1
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Успостављањем нових и развојем постојећих програмских садржаја у значајној мјери ће се унаприједити свијест грађана о значају културе. Реализацијом ове мјере допринеће се обогаћивању туристичке понуде у граду, што ће имати и позитиван утицај на развој привреде у Бијељини.		

Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Буџет града: 1.4.1.1. –2.800.000 КМ 2024. - 400.000 КМ 2025-2030. - 2.400.000 КМ 1.4.1.2. –70.000 КМ 2024. - 10.000 КМ 2025-2030. - 60.000 КМ УКУПНО: 2.870.000КМ	Екстерни извори: 1.4.1.1. –0 КМ 1.4.1.2. –20.000 КМ 2025-2030. - 20.000 КМ УКУПНО: 20.000КМ
Укупан буџет за мјеру	2.890.000КМ	
Период спровођења мјере	2024 - 2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	1.4.1.1. –Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности и установе културе са подручја Бијељине 1.4.1.2. –Град Бијељина, Коло српских сестара „Св. Ангелина српска“, Српска православна црква и ЈУ „Музеј Семберије“	
Циљне групе	1.4.1.1. –Сви грађани, туристи 1.4.1.2. –Заинтересовани појединци и групе, туристи, носиоци и учесници активности, истраживачи, медији и остали грађани	

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине
Приоритет	1.4. Унаприједити доступност и квалитет садржаја у области културе и спорта
Назив мјере	1.4.2. Иградња и адаптација објеката у области културе
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Реализацијом ове мјере континуирано ће се радити на дизању свијести грађана о значају културе у граду. 1.4.2.1.Изградња амфитеатра знатно би допринијела побољшању културне и туристичке понуде у граду, као и јачању капацитета културног сектора, те унапријеђењу друштвеног живота града.Поменути амфитеатар би требало да има јавни карактер намијењен примарно посјетиоцима музеја, који ће ова установа културе користити за програмске садржаје који се могу одвијати на отвореном: драмске и музичке комаде, радионице, панеле, предавања, видео и филмске пројекције, али и за коришћење за друге потребе ван радног времена музеја од стране спољних корисника. 1.4.2.2. Изградња нове сталне поставке Музеја подразумијеваће учешће локалних музејских стручњака за сваку од релевантних области (археологија, историја, етнологија) уз могућу консултантску помоћ етаблираних појединаца из сродних установа и области, заштиту одабраних експоната – конзервација и рестаурација, сарадњу са архитекатима-дизајнерима који ће визуелизовати основну идеју, набавку или израду адекватног изложбеног мобилијара, као и оперативне тимове извођача радова различитог профила (у зависности од финалног плана поставке). 1.4.2.3.Реконструкцијом куће Магдалене Николић Живановић, прве бијељинске пјесникиње у којој је становао и Јован Дучић, извршиће се уређење простора на коме се налазе руинирани остаци Магине куће, и то у форми спомен-парка са реконструкцијом једног зида – имитације оригиналног прочеља некадашње грађевине. 1.4.2.4.Паркћирилицеби, поредубичајенопарковскогмобилијара,садржаојединственеклупеубликуотворенихкњигаиуилустрацијамапознатихСрбаињиховимцитатимаојезикуиписму, информативнетаблоеоисторијићирилицеииустровануазбукузапрвоупознавањедјецесарпскимписмом.УоквируПаркаћирилицеће налазитииигралиштеприлагођенозаигрунајмлађихсаисписанимсловимааазбуке. Оваквадестинацијабивиднообогатилакултурно-туристичкупонудуБијељине. 1.4.2.5. С обзиром на то да се у граду традиционално одржава манифестација "Вишњићевидани" у оквиру којој се редовно полагају вијенцина спомен-плочу Филипу Вишњићу на мјесту гдје је била кућа/брвнара гдје је Филип Вишњић живио 20 година, неопходно је изградити реплику те куће и уредити околни амбијент. Изглед куће и окупације ће се максимално приближити оригинално изгледу објекта заснованог на свједочанствима и доказима. Унутрашњост објекта могуће је уредити у формимеморијално-галеријског простора. 1.4.2.6.Реализацијом активности везаних за изградњу и реконструкцију домова културе у мјесним заједницама Батковић, Трњаци, Балатун, В. Обарска, Суво Поље, Загони и евентуално још неким мјесним заједницама ће се побољшати квалитет друштвеног живота у селу, односно, повећати број корисника културних садржаја на подручју Града Бијељина. Подручја дјеловања: 1.4.2.1. Изградња амфитеатра на отвореном 1.4.2.2. Изградња нове сталне поставке Музеја

	1.4.2.3. Изградња спомен парка Магдалене Живановић 1.4.2.4. Изградња Парка ћирилице 1.4.2.5. Изградња спомен куће Филипа Вишњића у Међашима 1.4.2.6. Изградња и реконструкција домова културе у мјесним заједницама		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикатор иза праћењере зултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број посјетилаца културних програма	5.938	12.000
		30	120
	Број организованих културних догађаја у Музеју Семберије	1	2
	Број сталних поставки Музеја	0	1
	Изграђена спомен кућа Филипа Вишњића		
	Број реконструисаних / новоизграђених објеката домова културе	25	46
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом ове мјере допринијеће се побољшању опсега и разноликости културне и туристичке понуде у граду, ширењу приступа и учествовања у култури, јачању капацитета културног сектора и развоју публике.		
Индикатив на финансијска констуркциј а са изворима финансира ња	Буџет града:	Екстерни извори:	
	1.4.2.1. 200.000 КМ	1.4.2.1. 50.000 КМ	
	1.4.2.2. 220.000 КМ	1.4.2.2. 380.000 КМ (пројектни грантови и остала донаторска средства)	
	1.4.2.3. 60.000 КМ	1.4.2.3. 0 КМ	
	1.4.2.4. 230.000 КМ	1.4.2.4. 0 КМ	
	1.4.2.5. 110.000 КМ 2024. - 10.000 КМ 2025-2027. - 100.000 КМ	1.4.2.5. 0 КМ	
	1.4.2.6. 1.350.000 КМ 2024. - 550.000 КМ 2025-2030. - 800.000 КМ	1.4.2.6. 0 КМ	
	УКУПНО: 2.170.000 КМ	УКУПНО: 430.000 КМ	

Укупан буџет за мјеру	2.600.000KM
Период спровођењ а мјере	1.4.2.1.2024 - 2030. 1.4.2.2.2024 - 2030. 1.4.2.3.2025 - 2029. 1.4.2.4.2025 - 2027. 1.4.2.5.2024 - 2027. 1.4.2.6.2024 - 2030.
Институциј а одговорна за координац ију спровођењ а мјере	Град Бијељина
Носиоци спровођењ а мјере	1.4.2.1.Град Бијељина и ЈУ “Музеј Семберије” 1.4.2.2.Град Бијељина и ЈУ “Музеј Семберије” 1.4.2.3.Град Бијељина и удружења из области културе 1.4.2.4.Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности 1.4.2.5.Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности 1.4.2.6.Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности и Одсјек за послове мјесних заједница
Циљне групе	1.4.2.1.Посјетиоци музеја, умјетници и креативни радници, туристи, културне организације и умјетничке групе, медији 1.4.2.2.Грађани Бијељине и околине, формална и неформална удружења грађана и појединци као носиоци локалних културних активности, истраживачи, медији, туристи 1.4.2.3.Становници Бијељине, туристи, удружења грађана из области културе, установе културе 1.4.2.4.Грађани Бијељине и околине, установе културе, формална и неформална удружења грађана и појединци као носиоци локалних културних активности, истраживачи, медији, туристи 1.4.2.5.Грађани Бијељине и околине, установе културе, формална и неформална удружења грађана и појединци као носиоци локалних културних активности, истраживачи, медији, туристи 1.4.2.6.Становници мјесних заједница, остали грађани

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.4. Унаприједити доступност и квалитет садржаја у области културе и спорта		
Назив мјере	1.4.3. Изградња и реконструкција спортске инфраструктуре у градским и сеоским подручјима		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Имплементацијом активности у склопу ове мјере допринијеће се промоцији и развоју спорта како у убраним, тако и у роралним дијеловима града. Овим активностима ће се допринијети повећању броја спортских манифестација у граду, али ће спорстким клубовима у граду олакшати функционисање јер ће се на тај начин обезбиједити додатни простор за њихове свакодневне тренинге. Поред тога, улагањем у спортске терене и дјечија игралишта ће се подстаћи дјеца, омладина, али и остали грађани да се у већој мјери баве спортским активностима што ће у значајној мјери унаприједити њихове психо-физичке и моторичке способности. Подручја дјеловања: 1.4.3.1. Изградња мултифункционалне спортске дворане (Градски стадион) 1.4.3.2. Изградња и реконструкција спортских терена и дјечијих игралишта 1.4.3.3. Изградња атлетског стадиона 1.4.3.4. Изградња градског затвореног базена		
Кључни стратешки пројекти	Изградња мултифункционалне спортске дворане (Градски стадион)		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број изграђених мултифункционалних спортских дворана	0	1
	Број новоизграђених спортских терена	0	7
	Број атлетских стадиона у граду	0	1
	Број изграђених базена у граду	0	1
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом ове мјере у Бијељини ће се створити предуслови за унапређење спортско-културне понуде града, а истовремено ће се повећати број корисника спортско-рекреативних активности.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 1.4.3.1. - 7.010.217,23 КМ 2024. - 882.000 КМ 2025-2029. - 6.128.217,23 КМ	Екстерни извори: 1.4.3.1. - 0 КМ	

	1.4.3.2. - 1.450.000 KM 2024. - 450.000 KM 2025-2029. - 1.000.000 KM 1.4.3.3. - 50.000 KM (I фаза) 1.4.3.4. - 20.000 KM (I фаза) УКУПНО: 8.530.217,23 KM	1.4.3.2. - 0 KM 1.4.3.3. - 0 KM 1.4.3.4. - 0 KM УКУПНО: 0 KM
Укупан буџет за мјеру	8.530.217,23KM	
Период спровођења мјере	1.4.3.1. 2024 - 2029. 1.4.3.2. 2024 - 2029. 1.4.3.3. 2024 - 2030. 1.4.3.4. 2024 - 2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	Градска управа Града Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности	
Циљне групе	1.4.3.1. Становници Бијељине, спортски радници, спортисти, рекреативци, туристи 1.4.3.2. Дјеца и остали грађани 1.4.3.3. Становници Бијељине, спортски радници, спортисти, рекреативци 1.4.3.4. Становници Бијељине, спортски радници, спортисти, рекреативци, туристи	

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.5. Ојачати капацитете локалне управе и цивилног сектора		
Назив мјере	1.5.1. Побољшање квалитета и доступности информација и дигиталних услуга јавне управе		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Дигиталнокаостандард – осигуратиграђанимаипословнимсубјектимамогућностдигиталнеинтеракцијесајавномуправом, акосенатоодлуче, ускладуса „Начелимауспмјереностинакорисникаприобликовањуипружањудигиталнихјавнихуслуга“. Услугаморабитидоступнаједноставнијиибржиначин, свимаподједнакимусловима, ууниверзалномдизајнуинтернетстраницаиуосигуранувјеродостојност. Грађанеипословнесубјектетребамотивисатинакоришћењеидигиталнихуслугаинформисањемо доступнимдигиталнимјавнимуслугамаиосигуравањемњиховебољедоступностикрозинтернет страницеимобилнеапликације, истицањемпредностикоришћењатаквихуслугазакориснике, кориштењемперсонализованихипроактивнихуслуга, могућношћуелектронскогприступаи механизму управнезаштитеипритужби. Дигиталнатрансформацијајавнеуправедобијасвевишеназначају, авезанајезеефикаснијепружањеуслугаграђанимаиправнимлицима. Ефикаснијепружањеуслугаграђанимапретпостављаувођењеелектронскихуслугакојеусебиукључујуиелектронскопотписивањеистих. Неопходноједасепрвоомогућидаграђанииправналицаелектронски, поднесусвојезахтјевезареализацијуодређенеуслуге, идасетајелектронскизахтјевдајеелектронскипрослеђујенадаљуюобрадуодређенихрјешења. Додатниквалитетјепотписивањеелектронскимпотписомзахтјеваиосталихдокуменатаукључујућиирјешења. Зареализацијунаведенимјерепотребнојеомогућитиновесервисее-управекојићеомогућитиграђанимадасвојезахтјевепошаљуелектронскимпутемипримерјешенаелектронскиузкоришћењеидигиталногпотписа. Такође, кроз реализоване активности у склопу ове мјере ће се објединити списак свих активних удружења грађана са подручја Града Бијељина на једном мјесту у виду јединственог регистра, укључујући и спортска удружења. Кроз процес дигитализације ГУ омогућиће се онлајн унос података о новим ОЦД и успоставиће се платформа за њихово умрежавање, успостављање партнерстава и реализацију пројеката уз подршку Градске управе. Подручја дјеловања: 1.5.1.1. Изградња дигиталне инфраструктуре 1.5.1.2. Јачање дигиталних капацитета, дигиталне инфраструктуре људи		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћење резултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	БројуслугаГрадскеуправекојесепружајуелектронскимпутемпутемМИАапл	2	50

	икације Број корисника електронских услуга Градске управе путем МИА апликације	1.300	10.000
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом овомејредопринијеће сетехничким претпоставкама за ефикасније пружање услуга и комуникацију локалне самоуправе са грађанима и правним лицима. Грађани и правна лица ће стећи веће повјерење у транспарентност рада локалне управе. Такође, осигураће се приступ информацијама за грађане и ОЦД који желе да се информишу о удружењима која дјелују на подручју Града Бијељина. Јачање ОЦД кроз платформу за умрежавање, партнерства и пружање подршке за реализацију пројеката од значаја за развој Града.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Буџет града: 1.5.1.1. – 350.000 КМ 1.5.1.2. – 440.000 КМ УКУПНО: 790.000 КМ	Екстерни извори: 1.5.1.1. – 350.000 КМ 1.5.1.2. – 440.000 КМ УКУПНО: 790.000 КМ	
Укупан буџет за мјеру	1.580.000 КМ		
Период спровођења мјере	1.5.1.1. – 2025 - 2030. 1.5.1.2. – 2025 - 2030.		
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина		
Носиоци спровођења мјере	1.5.1.1. – Влада Републике Српске, Град Бијељина (Одјељење за општу управу и Одсјек за ИТ), Агенција за ИКТ Републике Српске, Међународни донатори 1.5.1.2. – Влада Републике Српске, Град Бијељина (Одсјек за ИТ и Одјељење за општу управу), Агенција за ИКТ Републике Српске, Међународни донатори		
Циљне групе	1.5.1.1. – Запослени у локалној самоуправи, јавна предузећа, грађани и правна лица 1.5.1.2. – Запослени у локалној самоуправи, јавна предузећа, грађани и правна лица		

Веза са стратешким циљем	Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине		
Приоритет	1.5.Ојачати капацитете локалне управе и цивилног сектора		
Назив мјере	1.5.2. Подршка ангажману цивилног сектора		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Објединити списак свих активних удружења грађана са подручја Града Бијељина на једном мјесту у виду јединственог регистра, укључујући и спортска удружења. Омогућити кроз процес дигитализације ГУ онлајн унос података о новим ОЦД и успоставити платформу за њихово умрежавање, успостављање партнерстава за што квалитетнију реализацију пројеката од значаја за развој града. Омогућити интензивнији ангажман ОЦД кроз пружање подршке реализацији друштвено корисних пројеката. Подручја дјеловања: 1.5.2.1 Умрежавање ОЦД кроз унапређење јединственог регистра удружења грађана и партнерске пројекте 1.5.2.2. Подршка реализацији пројектних активности ОЦД		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број уписаних ОЦД у регистар	88	120
	Број подржаних пројеката ОЦД	59	400
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом овомејредопринијеће се успостављању једноставнијег и бржег приступа информацијама за грађане и ОЦД који желе да се информишу о удружењима која дјелују на подручју Града Бијељина. Јачање ОЦД кроз платформу за умрежавање и пружање могућности за увезивање и партнерства, допринијеће ефикаснијој и квалитетнијој реализацији пројеката од значаја за развој Града. Значајан је број ОЦД на подручју града Бијеиљна, које могу у доброј мјери допринијети развоју града кроз реализацију пројеката од значаја за развој. Стога је потребно издвајати средства на годишњем нивоу за јавне позиве за пројекте ОЦД, како би се у партнерству радило на унапређењу капацитета ОЦД и развоју града.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет Града 2024: 200.000 КМ Буџет града 2025-2030: 1.200.000 КМ		
Укупан буџет за мјеру	1.400.000 КМ		
Период спровођења мјере	1.5.2.1. – 2025 - 2026. 1.5.2.2. – 2025 - 2030.		
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина		

Носиоци спровођења мјере	1.5.2.1. – Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности, Одсјек за ИТ 1.5.2.2. – Град Бијељина - Одјељење за друштвене дјелатности
Циљне групе	Организације цивилног друштва, остали грађани

Веза са стратешким циљем	Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија
Приоритет	Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања
Назив мјере	2.1.1. Унапређење пословног окружења
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Кроз континуирано привлачење страних и домаћих инвеститора, успостављање нових индустријских зона, али и усклађивањем система образовања са потребама привреде, у граду ће истовремено доћи до унапређења пословног окружења. 2.1.1.1. Интезивним привлачењем инвеститора, односно привредника из земље и иностранства чијим би се доласком развијала привреда у граду, обезбиједиће се већи број радних мјеста, смањиће се број одлазака квалитетних радних кадрова у иностранство, што ће довести до пораста животног стандарда становништва. Неопходно је сагледати које гране у привреди су интересантне потенцијалним инвеститорима, исте упоредити са глобалним нивоом, те се на основу тога ускладити расположивост потенцијала које Бијељина може понудити инвеститорима у складу са циљевима привредног развоја града, али и цијеле БиХ. Неопходно је, такође, искористити повољан географски положај Бијељине и близину границе са Србијом и Хрватском, што може представљати један од кључних фактора развоја града, чиме би се промовисао и истакао потенцијал за спољнотрговинску сарадњу. 2.1.1.2. Бијељина у претходном периоду има изражену динамику економских активности, број новорегистрованих привредних субјеката је од 2020. године константно већи од броја одјављених/затворених предузећа, а расте и укупни спољнотрговински промет. Посматрано по дјелатностима, највеће учешће у броју активних предузећа имају трговинска предузећа и предузећа из сектора прерађивачке индустрије. Модел развоја пословне инфраструктуре кроз успостављање пословних зона показао се добрим с обзиром на број пословних субјеката који раде у три уређене пословне зоне и број људи који је у тим пословним субјектима запослен. 2.1.1.3. Промоцијом и унапређењем образовања у складу са потребама привреде спроводе се активности на смањењу раскорака између средњошколског система образовања и потреба тржишта рада. Образовање се за сада јако споро прилагођава краткорочним, а поготово дугорочним потребама тржишта рада и углавном се то остварује путем формирања пролазних образовних програма као и потребним дошколовавањима и преквалификацијама, те ће из тог разлога у наредном периоду фокус бити на унапређењу и модернизацији наставног процеса, односно квалитета образовања. Подручја дјеловања: 2.1.1.1. Привлачење страних и домаћих инвеститора 2.1.1.2. Успостављање Индустријске зоне 4 2.1.1.3. Промоција и унапређење образовања у складу са потребама привреде – пројекат SDG2 BiH („Шанса за ИТ почетак“)

Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број привредних субјеката	1.100	1.300
	Број радних мјеста	24.900	25.500
	Број компанија код којих ученици ИТ смјерова средње школе похађају практичну наставу	0	5
	Урађена студија изводљивости за успостављање Индустијске зоне 4	0	1
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	2.1.1.1. Реализацијом ове активности допринеће се отварању нових радних мјеста, бољем животном стандарду грађана на подручју Бијељине, кроз веће плате радницима запосленим у привредном сектору, чиме ће град постати један од конкурентнијих градова у Републици Српској, у односу на остале јединице локалне самоуправе.		
	2.1.1.2. Имајући у виду да су три постојеће индустријске зоне попуњене, изградњом нове пословно-индустријске зоне 4 ће се створити повољнија пословна клима за привлачење нових инвеститора/привредника, те изградити повјерење и унаприједити партнерство јавног и приватног сектора. Како би се у потпуности постигао жељени развојни ефекат изградњом нове индустријске зоне, неопходно је урадити студију изводљивости.		
	2.1.1.3. Реализацијом ове активности даће се додатни импулс развоју средњег образовања на подручју града кроз стварање просторних и материјалних услова за ученике средњих школа и јачању наставних капацитета професора како би ученици били раме уз раме са својим вршњацима из ове области широм Европе. Ученици ће стећи додатна знања и потребне вјештине у складу са стандардима занимања и потребама тржишта рада кроз модификован НПП, похађање практичне наставе код послодаваца.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 2.1.1.1. – 300.000 КМ	Екстерни извори: 2.1.1.1. – 0 КМ	
	2.1.1.2. – 60.000 КМ (Израда студије изводљивости)	2.1.1.2. – 0 КМ	
	2.1.1.3. – 28.278 КМ	2.1.1.3. – 60.090 КМ (Влада Шведске кроз УНДП у БиХ)	
	УКУПНО: 388.278 КМ	УКУПНО: 60.090 КМ	
Укупан буџет за мјеру	448.368 КМ		

Период спровођења мјере	2.1.1.1. - 2024 - 2030. 2.1.1.2. - 2025 - 2026. 2.1.1.3. - 2024 - 2025.
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина
Носиоци спровођења мјере	2.1.1.1. Град Бијељина 2.1.1.2. Град Бијељина - Одјељење за СКП и заштиту животне средине и Одјељење за просторно уређење 2.1.1.3. Град Бијељина
Циљне групе	2.1.1.1. Град Бијељина, Привредна комора Републике Српске, Развојна агенција Града Бијељина 2.1.1.2. Потенцијални инвеститори – домаћи и инострани привредници 2.1.1.3. Град Бијељина, средње школе и приватне компаније са подручја града

Веза са стратешким циљем	Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија		
Приоритет	Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања		
Назив мјере	2.1.2. Подршка иновативном развоју привреде		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Кроз примјену стручних знања и нових технологија, као и подршком улагања у иновације и економију знања, у граду ће се реализацијом ове мјере значајно активирати инвестициони потенцијали и истовремено привреда у Бијељини дићи на виши ниво. 2.1.2.1. Ова активност има за циљ запошљавање нових радника, samozapošljavanje и повећање броја укупно запослених радника. У склопумјерепредвиђенајереализација сљедећихактивности: - О Предузетничка обука фокусирана на развој пословног плана и пословног модела те јачање предузетничких вјештина, приликом чега учесници обуке имају континуирану стручну и менторску подршку тренера у изради задатака и финалној изради пословног плана и пословног модела. - О Припрема и реализација презентације пословних идеја пред стручном комисијом за оцјену пословних планова и пословних модела. - О Додјела бесповратне финансијске подршке за најбоље позитивно оцјењене пословне идеје на подручју Града Бијељина, у складу са расположивим финансијским средствима за подршку предузетницима. - О Стручна и менторска подршка у даљем расту и развоју бизниса у складу са процијењеним потребама 2.1.2.2. Активност има за циљ јачање сектора МСП и предузетништва кроз партнерски однос са Градом, путем заједничких наступа, активности, као и унапређење сарадње са дијаспором. Како би се наведено реализовали, планирана је активна сарадња са представницима секторских удружења привредника и са Привредном комором кроз које би се, између осталог, подржале иницијативе приватног сектора. Наопходно је, такође, унапређење комуникације са дијаспором, представништвима РС у иностранству и економска дипломатија. 2.1.2.3. У циљу што успјешнијег остваривања функције, ИнЦОР је отворен за партнерства са различитим институцијама и организацијама из привредног и друштвеног сектора. Посебан акценат је на сарадњи са ИТ компанијама, факултетима и другим образовним институцијама, организацијама цивилног друштва, релевантним министарствима, потенцијалним донаторима, домаћим и страним развојним агенцијама и другим субјектима са којима сарадња може допринијети бољем функционисању ИнЦОР-а. Подручја дјеловања: 2.1.2.1. ИМПАКТ инкубатор пословних идеја 2.1.2.2. Комуникација, сарадња и подршка МСП и предузетништву, успостављање привредне сарадње са дијаспором 2.1.2.3. Подршка привреди на путу дигиталне трансформације - ИнЦОР		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза	Индикатори	Полазне	Циљне

праћењерезултата мјере		вриједности**	вриједности***
	Број људи који су прошли ИМПАКТ обуку	100	250
	Број запослених кроз ИМПАКТ инкубатор пословних идеја	40	90
	Подржане и спроведене иницијативе привредног сектора	0	3
	Остварени контакти са дијаспором	0	5
	Број одржаних обука у ИнЦОР-у	6	20
	Број људи који су прошли обуке у ИнЦОР-у	102	310
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализација ове мјере ће подстаћи развој предузетништва на подручју Града Бијељина, отварање нових радних мјеста, унапређење пословног окружења и повећање продуктивности код предузетника.		
	На тај начин ће се стварати повољнија пословна клима, те изградити повјерење и унаприједити партнерство јавног и приватног сектора		
	Кроз активности које ће бити реализоване у ИнЦОР-у даће се допринос конкурентности, предузетничком окружењу и одрживом привредном развоју Бијељине, подстицањем развоја малог и средњег предузетништва и отварањем нових радних мјеста.		
	Град Бијељина за период 2024-2030 година: 490.000,00 КМ Град Бијељина 350.000,00 КМ фондација ИМПАКТ 140.000, 00 КМ		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 2.1.2.1. – 350.000 КМ 2024. - 50.000 КМ 2025-2030. - 300.000 КМ	Екстерни извори: 2.1.2.1. – 140.000 КМ 2024. - 20.000 КМ (ИМПАКТ фондација) 2025-2030. - 120.000 КМ (ИМПАКТ ф.)	
	2.1.2.2. – 20.000 КМ	2.1.2.2. – 0 КМ	
	2.1.2.3. – 70.000 КМ 2024. - 10.000 КМ 2025-2030. - 60.000 КМ	2.1.2.3. – 0 КМ	
	УКУПНО: 440.000 КМ	УКУПНО: 140.000 КМ	
Укупан буџет за мјеру	580.000 КМ		
Период спровођења мјере	2.1.2.1. - 2024 - 2030. 2.1.2.2. - 2025 - 2030. 2.1.2.3. - 2024 - 2030.		

Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина
Носиоци спровођења мјере	2.1.2.1. Град Бијељина, фондација ИМПАКТ Сарајево, ФПЕ, Завод за запошљавање 2.1.2.2. Град Бијељина, Подручна привреда комора 2.1.2.3. Град Бијељина - Одсјек за ЛЕР и ЕИ
Циљне групе	2.1.2.1. Запослена лица, незапослена лица, власници постојећих бизниса, организације цивилног друштва, социјална предузећа 2.1.2.2. Приватни сектор, удружења привредника и предузетника, дијаспора, остали грађани 2.1.2.3. Запослена лица, незапослена лица, власници постојећих бизниса, организације цивилног друштва, остали грађани

Веза са стратешким циљем	Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија		
Приоритет	2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма		
Назив мјере	2.2.1. Подршка развоју пољопривреде		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Семберија, а тиме и подручје града Бијељине и аймак континенталног климатског подручја. Пошто мразевипочињу крајем октобра, а трају најдуже до половине априла, ово подручје је подесно за гајење пољопривредних култура карактеристичних за ово подручје. Укупна температура периода од марта до октобра прелази 3.400 степени Целзијуса, што је довољно за развој свих важних култура. Поред повољне климе, најзначајнији ресурс за успјешну пољопривредну производњу је квалитетно земљиште. Из наведених разлога, из градског буџета се издвајају значајна средства за развој пољопривреде у цијелој Семберији, а приоритет је, прије свега на набавци система за наводњавање, подршци производњи и откупу житарица, поврћа и воћа, као и подршка узгоју сточарства. Подручја дјеловања: 2.2.1.1. Подршка набавци система за наводњавање 2.2.1.2. Подршка организованом откупу пшенице, поврћа и воћа 2.2.1.3. Подршка пластеничкој производњи 2.2.1.4. Подршка сточарству 2.2.1.5. Подршка подизању нових засада воћа и цвијећа		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број корисника подстицаја за набавку система „Кап по кап“	50	300
	Количина откупљене пшенице (у тонама)	20.000	140.000
	Количина откупљеног поврћа (у тонама)	3.500	24.500
	Количина откупљеног воћа (у тонама)	100	700
	Подигнуте нове површине под пластеницима (m ²)	3.000	21.000
	Број утовљених грла јунади	1.800	10.000
	Број утовљених грла свиња	3.000	17.500
		500	3.500

	Број јуница у властитом узгоју	500	3.500
	Број назимица у властитом узгоју	500	3.500
	Број приплодних оваца у властитом узгоју	50	350
	Број приплодних коза у властитом узгоју	12.000	70.000
	Број пчелињих друштава	2.000	7.000
	Површина под засадима цвијећа (m ²)		
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Евидентно је да је на селу све мањи број пољопривредника и да млађи теже да свој живот и каријеру усмјере на град. Разлог томе су и тешки услови за пољопривреднике и неразумијевање институција којима би опстанак пољопривреде на селу требало да буде приоритет. Како би се то промијенило, из градског буџета се из године у годину издвајају све већа средства за подстицаје у области пољопривреде. Реализацијом наведене мјере значајно ће се допринијети подизању пољопривреде у Семберији на један виши ниво, а истовремено ће домаћи пољопривредни произвођачи имати прилику да, кроз различите подстицаје, прошире своју производњу.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Буџет града: 2.2.1.1. – 350.000 КМ 2024. - 50.000 КМ 2025-2030. - 300.000 КМ 2.2.1.2. – 5.600.000 КМ За пшеницу: 2024. - 600.000 КМ 2025-2030. - 3.600.000 КМ За воће и поврће: 2024. - 200.000 КМ 2025-2030. 1.200.000 КМ 2.2.1.3. – 350.000 КМ 2024. - 50.000 КМ 2025-2030. - 300.000 КМ 2.2.1.4. – 4.900.000 КМ 2024. - 700.000 КМ 2025-2030. - 4.200.000 КМ 2.2.1.5. – 50.000 КМ 2024. - 10.000 КМ 2025-2030. - 40.000 КМ УКУПНО: 11.450.000 КМ	Екстерни извори: 2.2.1.1. – 0 КМ 2.2.1.2. – 0 КМ 2.2.1.3. – 0 КМ 2.2.1.4. – 0 КМ 2.2.1.5. – 0 КМ УКУПНО: 0 КМ	
Укупан буџет за мјеру	11.450.000 КМ		
Период спровођења	2024-2030.		

мјере	
Институција одговорна за координаци ју спровођења мјере	Град Бијељина
Носиоци спровођења мјере	2.2.1.1. – Град Бијељина, Аграрни фонд Града Бијељина 2.2.1.2. –Град Бијељина, Аграрни фонд Града Бијељина 2.2.1.3.– Град Бијељина, Аграрни фонд Града Бијељина 2.2.1.4.–Град Бијељина, Аграрни фонд Града Бијељина 2.2.1.5. –Град Бијељина, Аграрни фонд Града Бијељина
Циљне групе	2.2.1.1. –Пољопривредни произвођачи са подручја Бијељине, регистровани пољопривредни произвођачи млађи од 40 година и остали регистровани пољопривредни произвођачи 2.2.1.2. –Пољопривредни произвођачи са подручја Бијељине, регистровани пољопривредни произвођачи млађи од 40 година и остали регистровани пољопривредни произвођачи 2.2.1.3.–Пољопривредни произвођачи са подручја Бијељине, регистровани пољопривредни произвођачи млађи од 40 година и остали регистровани пољопривредни произвођачи 2.2.1.4.–Пољопривредни произвођачи са подручја Града Бијељина, регистровани пчелари 2.2.1.5. –Пољопривредни произвођачи са подручја Града Бијељина, регистровани пољопривредни произвођачи, регистровани произвођачи цвијећа

Веза са стратешким циљем	Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија		
Приоритет	2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма		
Назив мјере	2.2.2. Обједињавање туристичке понуде и развој локалних и регионалних брендова		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Евидентно је да у Бијељину из године у годину долази све већи број туриста. Међутим, туристички потенцијали града нису ни упола искоришћени и из тог разлога ће се у склопу ове мјере реализовати низ активности којима ће се у град привући још већи број туриста. У наредном периоду се настоји обезбиједити додатни простор за промоцију туристичке понуде која до сад није била актуелна, па ће се радити на стварању адекватних услова за презентацију и продају аутентичних производа са подручја Семберије и то кроз формирање Семберске куће. Поред наведеног, проширена туристичка понуда ће подразумевати вишедневни боравак туриста у граду који ће имати прилику да се упознају са културно-историјским наслеђем града, вјерским туризмом, као и природним потенцијалима. Подручја дјеловања: 2.2.2.1. - Успостављање семберске куће 2.2.2.2. - Унапређење туристичке понуде града		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број пријављених туристких посјета – годишњи просјек	45.000	52.000
	Број подржаних локалних произвођача у оквиру Семберске куће	0	20
	Број ноћења – годишњи просјек	88.738	100.000
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализација ове мјере допринијеће бољој туристичкој понуди града Бијељина те унапређењу у управљању туристички, потенцијалима града. Провођењем мјера побољшања туристичке понуде стварају се услови за угоднији туристички амбијент и могућност проширења продаје смјештајних капацитета, продаје аутентичних занатских и других производа те отварање нових радних мјеста. Туризам и прилив туриста директно и индиректно утиче и на бројне друге привредне дјелатности од којих би могла бити вишеструка корист за становништво и привреду.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 2.2.2.1. – 200.000 КМ 2024. - 80.000 КМ 2025-2030. - 120.000 КМ	Екстерни извори: 2.2.2.1. – 0 КМ	

	2.2.2.2. – 140.000 KM 2024. - 20.000 KM 2025-2030. - 120.000 KM УКУПНО:340.000 KM	2.2.2.2. – 0 KM УКУПНО: 0 KM
Укупан буџет за мјеру	340.000 KM	
Период спровођења мјере	2024 - 2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	2.2.2.1. – Град Бијељина, Туристичка организација Града Бијељина 2.2.2.2. – Град Бијељина, Туристичка организација Града Бијељина	
Циљне групе	2.2.2.1. – Туристи, произвођачи локалних аутентичних производа, остали грађани 2.2.2.2. – Туристи, остали грађани	

Веза са стратешким циљем	Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија		
Приоритет	2.3. Подстаћи развој МСП-а и предузетништва		
Назив мјере	2.3.1. Подршка развоју предузетништва у граду		
Опис мјере са оквирним подручјим а дјеловања*	Реализацијом наведене мјере подстицаће се локални економски развој, с циљем одржавања и повећања пословне конкурентности малих и средњих предузећа. Поред наведеног, пружиће се подршка предузетницима у циљу опстанка и унапређења њиховог пословања. У склопу мјере предвиђена је реализација активности као што су: ○ подршка запошљавању и samozapoшљавању с акцентом унапређења и развоја предузетништва, ○ подршка развоју социјалног предузетништва, ○ подршка с акцентом унапређења и развоја повећања запослености и ○ набавка основних средстава, која се односе на увођење нове или побољшање постојеће технологије, као и улагања у нематеријална средства: ISO стандарди, HACCP, CE знак и пословни софтвери. Подручја дјеловања: 2.3.1.1. Развој постојећих МСП 2.3.1.2. Подршка запошљавању и samozapoшљавању		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности* *	Циљне вриједности** *
	Број подржаних привредних субјеката који се баве производним и прерађивачким дјелатностима	6	30
	Укупан број реализованих програма за запошљавање и samozapoшљавање	3	21
	Број запослених кроз програме за запошљавање	0	100
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Број запослених кроз програме samozapoшљавања	67	200
	Реализацијом активности унутар ове мјере ће се подстаћи развој конкурентности на подручју града, која је неопходна као одговор на изазове тржишта и пословног окружења, а доћи ће и до увођења нових технологија и софтверских рјешења. Поред наведеног, кроз програме запошљавања и samozapoшљавања ће доћи до отварања нових радних мјеста, унапређења пословног амбијента, као и повећања обима економске активности и предузетништва. Све наведено је		

	предуслов за побољшање животног стандарда грађана Бијељине.	
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 2.3.1.1. –1.050.000 КМ 2024. - 150.000 КМ 2025-2030. - 900.000 КМ 2.3.1.2. – 2.000.000 КМ УКУПНО: 3.050.000КМ	Екстерни извори: 2.3.1.1. –0 КМ 2.3.1.2. – 0 КМ УКУПНО: 0КМ
Укупан буџет за мјеру	3.050.000КМ	
Период спровођења мјере	2024 - 2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	2.3.1.1. – ГрадБијељина, Развојна агенција Града Бијељина 2.3.1.2. –ГрадБијељина, Развојна агенција Града Бијељина	
Циљне групе	2.3.1.1. –Привредна друштва из области производне и прерађивачке дјелатности која послују најмање двије године 2.3.1.2. –Мала и средња предузећа, предузетници, незапослена лица	

Веза са стратешким циљем	Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија		
Приоритет	2.3. Подстаћи развој МСП-а и предузетништва		
Назив мјере	2.3.2. Подршка женском и омладинском предузетништву		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Реализацијом наведене мјере створиће се основа за економски развој града и квалитетнији живот грађана, а основни циљ јесте пружање подршке женама предузетницама и младима да нађу начин за опстанак у пословању или да га унаприједе. Подстицање локалног економског развоја реализоваће се подршком оснивању нових привредних субјеката, повећањем броја регистрованих дјелатности и броја запослених. На тај начин ће се истовремено и подстаћи конкурентност међу предузетницима у граду. Такође, како би се жене подстакле да се баве предузетништвом, у граду се сад већ традиционално организује Сајам женског предузетништва у којем учествују искључиво жене које су покренуле сопствене бизнисе. У склопу мјере предвиђена је реализација сљедећих активности и пројеката: - О Подршка оснивању нових привредних субјеката из области производних, прерађивачких и услужних дјелатности - О Подршка с акцентом унапређења и развоја повећане запослености – запошљавање адекватне радне снаге која је неопходна за раст конкурентности предузетништва - О набавка основних средстава са циљем увођења нове или побољшања постојеће технологије, као и улагања у нематеријална средства - О предузетничке обуке Подручја дјеловања: 2.3.2.1. Подршка женском предузетништву 2.3.2.2. Подршка младим предузетницима - оснивање нових МСП и предузетника		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број регистрованих жена предузетница	816	850
	Број регистрованих младих предузетника	63	160
	Број предузетника и запослених код предузетника	3.508	3.710
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализација ове мјере ће подстаћи развој женског предузетништва и предузетништва код младих на подручју Града Бијељина. Као резултат константног улагања у предузетништво кроз додјеле подстицаја доћи ће до веће видљивости жена и младих на тришту, повећања запослености, као и		

	укључености жена и младих у пословне процесе.	
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Буџет града: 2.3.2.1. – 350.000 КМ 2024. - 50.000 КМ 2025-2030. - 300.000 КМ 2.3.2.2. –700.000 КМ 2024. - 100.000 КМ 2025-2030. - 600.000 КМ УКУПНО: 1.050.000 КМ	Екстерни извори: 2.3.2.1. –0 КМ 2.3.2.2. –0 КМ УКУПНО: 0 КМ
Укупан буџет за мјеру	1.050.000 КМ	
Период спровођења мјере	2024 - 2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	2.3.2.1. –Град Бијељина, Развојна агенција Града Бијељина 2.3.2.2. –Град Бијељина, Развојна агенција Града Бијељина	
Циљне групе	2.3.2.1. –Привредни субјекти чији је оснивач и законски заступник жена и који према класификацији дјелатности обављају дјелатности из области; производње, прераде, угоститељства и услуга 2.3.2.2. – Млади до 35 година који имају предузетнички дух са циљем покретања сопственог бизниса	

Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије		
Приоритет	3.1. Унаприједити систем управљања отпадом		
Назив мјере	3.1.1. Унапређење система управљања комуналним отпадом		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Унапређењем система управљања комуналног отпада у граду ће се истовремено у великој мјери унаприједити и квалитет земљишта, али и ваздуха. 3.1.1.1. Имајући у виду да регионална депонија која је сада у функцији има ограничен капацитет, неодрживост, технологију којој је потребно унапређење, потребно је дефинисати будући, одржив начин функционисања депоније која ће бити у складу са европским/еколошким стандардима. 3.1.1.2. Увођење поступка раздвајања отпада подразумијева сљедеће активности: - О доношење Локалног плана за управљање отпадом - О увођење примарне селекције амбалажног и осталог отпада на мјестима гдје настаје отпад, - О прилагођавање и опремање даваоца услуга за извршавање свих активности који се јављају у примарној селекцији комуналног отпада, - О успостављање зелених острва гдје би се поставиле посебне посуде за одвојено сакупљање разних врста амбалажног отпада, - О одређивање и опремање локација на јавним површинама гдје би се поставили аутоматизовани апарати, тзв. рецикоматина којима би се вршио откуп и уједно селекција одређене врсте амбалажног отпада , - О увођење секундарне селекције у смислу успостављања рециклажних дворишта и посебних простора предвиђених за одлагање селектованог отпада, - О информисање и едуковање становништва на подизању нивоа свјести и одговорности према еколошком стању средине у којој живимо и 3.1.1.3. Трајно санирање дивљих депонија подразумијева израду катастра дивљих депонија којима садржи сљедеће: - О идентификација катастарске парцеле, власништво, површина, структура отпада, количина отпада, описи ознака и приступног пута. - О обезбјеђење и заштита очистићених парцела путем привођења парцела на мјени, спречавање физичког приступа, промјена имовинско-правног статуса, трајни активан видеонадзор и сарадња са удружењима грађана, мјесним заједницама и другим релевантним институцијама. Засваку дивљу депонију или више њих ће се изградити пројекат санације. Подручја дјеловања: 3.1.1.1. Формирање одрживе депоније 3.1.1.2. Увођење поступка раздвајања (селекције) отпада 3.1.1.3. Трајно санирање дивљих депонија		
Кључни стратешки пројекти	ДА		
Индикаториза праћење резултата	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***

мјере	Израђена студија изводљивости и пројектно техничка документација за одрживо рјешење депоније	0	1
	Број успостављених зелених острва	0	12
	Годишња количина прикупљеног амбалажног отпада (тона)	214	250
	Годишња количина прикупљеног комуналног отпада (тона)	25.834	26.000
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом ове мјере ће се значајно допринијети унапређењу заштите животне средине, у смислу рјешавања питања одлагања, селекције и прераде отпада по савременим еколошким стандардима.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Буџет града: 3.1.1.1. – 250.000 КМ 2025. - 50.000 КМ израда студије изводљив. 2026-2027. - 200.000 КМ израда прој-тех. документ. 3.1.1.2. – 500.000 КМ 3.1.1.3. – 180.000 КМ УКУПНО: 930.000 КМ	Екстерни извори: 3.1.1.1. – 0 КМ 3.1.1.2. – 0 КМ 3.1.1.3. – 120.000 КМ УКУПНО: 120.000 КМ	
Укупан буџет за мјеру	1.050.000 КМ		
Период спровођења мјере	3.1.1.1. 2025 - 2027. 3.1.1.2. 2025-2030. 3.1.1.3. 2025-2030.		
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина		
Носиоци спровођења мјере	3.1.1.1. Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине и Кабинет градоначелника 3.1.1.2. Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине и Одјељење комуналне полиције, даваоци услуга одвоза и депоновања комуналног отпада 3.1.1.3. Град Бијељина - Одјељење комуналне полиције		
Циљне групе	3.1.1.1. Привреда, индивидуални и колективни стамбено-пословни објекти 3.1.1.2. Сви грађани и субјекти укључени у мјере		

	3.1.1.3. Сви грађани		
Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије		
Приоритет	3.1. Унаприједити систем управљања отпадом		
Назив мјере	3.1.2. Рјешавање питања одлагања некомуналног отпада		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Евидентно је да значајан проблем у граду представља некомунални отпад (инфективни и анимални) за који није успостављен адекватан систем одлагања. Реализацијом ове мјере ријешено би се проблем збрињавања ове врсте отпада. Највеће количине таквог отпада данас завршавају на дивљим депонијама, њивама, шумарцима, луговима, каналима, шибљу, водотоковима и слично, што представља еколошку и санитарно-здравствену опасност јер је такав отпадни материјал један од већих извора зараза. Постоји више начина збрињавања ових врста отпада. Кад је ријеч о анималном отпаду, прописи који су на снази у Републици Српској, дозвољавају формирање јама гробница и сточних гробља. Формирањем јама гробница и сточних гробља ријешено би се проблем одлагања анималног отпада на цјелокупном подручју града Бијељине. Пошто се на селу производи највећи број анималног отпада, поставили би се контејнери у који би се отпад одлагао, а које би након тога задужено предузеће одвозило на јаму гробницу. Како би се инфективни отпад адекватно збринуо, неопходно је изградити постројење за прераду/стерилизацију овог отпада и оштрих предмета са одговарајућим капацитетом за све здравствене установе са регије Бијељина. Поред тога, неопходно је радити на јачању капацитета и подизању свијести надлежних инспекција и запослених у здравственим установама. Како би се ријешено проблем збрињавања инфективног отпада, предвиђена је реализација сљедећих активности: - О Обезбиједити просторне капацитете за смјештај стерилизатора, обезбиједити транспортно ауто са АДР дозволом; - О Обезбиједити стерилизатор довољног капацитета за стерилизацију оштрих предмета и инфективног отпада; - О Обезбиједити Дозволу надлежног Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију; - О Извршити едукацију надлежних инспектора, запослених у здравственим установама као и радника који ће радити са постројењем; Подручја дјеловања: 3.1.2.1. Одлагање инфективног отпада 3.1.2.2. Одлагање анималног отпада		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***

мјере	Количина прикупљених стерилисаних оштрих предмета (у тонама)	0	2
	Количина прикупљеног стерилисаног инфективног отпада (у тонама)	0	20
	Успостављен систем одлагања анималног отпада	0	1
	Број нових контејнера за одвоз анималног отпада	0	10
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализација ове мјере ће ријешити проблем неадекватног одлагања анималног и инфективног отпада који данас завршава на дивљим депонијама, њивама, водотоковима што представља еколошку и санитарно-здравствену опасност.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 3.1.2.1. – 250.000 КМ 2025. - 150.000 КМ 2026-2030. - 100.000 КМ 3.1.2.2. – 600.000 КМ УКУПНО: 850.000 КМ	Екстерни извори: 3.1.2.1. – 0 КМ 3.1.2.2. – 0 КМ УКУПНО: 0 КМ	
Укупан буџет за мјеру	850.000 КМ		
Период спровођења мјере	2025 - 2030.		
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина		
Носиоци спровођења мјере	3.1.2.1. –Град Бијељина, здравствене установе са подручја Бијељине, АД Комуналац или неко друго предузеће са којим Град Бијељина потпише уговор, Комунална полиција 3.1.2.2. –Град Бијељина, АД Комуналац или неко друго предузеће са којим Град Бијељина потпише уговор, Комунална полиција, Одјељење за инспекцијске послове		
Циљне групе	3.1.2.1. –Све здравствене установе на територији Бијељине, сви грађани 3.1.2.2. –Произвођачи анималног отпада, сви грађани		

Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије		
Приоритет	3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла		
Назив мјере	3.2.1. Унапређење квалитета ваздуха и тла		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Мјера Green Bijeljina има за циљ стварање предуслова за одрживи еколошки развој. У складу са стратешким одређењем да до 2030. године Бијељина постане ГРАД БУДУЋНОСТИ, Градска управа Града Бијељина је у току 2021. године започела дугогорочну кампању озелењавања града и урбаних подручја под слоганом „Озеленимо Бијељину заједно“, у оквиру стратешког концепта „green Bijeljina“. У склопу концепта Green Bijeljina сваке године планирано је озелењавање урбаних подручја града и садња дрвореда како би се подигла свијест грађана и како би се креирао љепши простор за живот свих грађана. Озелењавање урбаних подручја ће се радити у сарадњи са различитим партнерима из јавног и приватног сектора а крајњи циљ је подићи еколошку свијест грађана и креирање еколошке свијести код најмлађих суграђана. Мјера успостављања заштићених подручја дефинисана је са циљем смањења фактора негативних, антропогених утицаја човјека на квалитет воде, ваздуха и земљишта првенствено кроз успостављање нових заштићених подручја на територији града Бијељина. У склопу мјере, као оквирно подручје дјеловања, планирано је са наставком активности на ревитализацији старог дринског тока "Дринице-баре Стараче" у процесу успостављања заштићеног барског подручја и проглашења Еко-визитор центра "Језера" за Посјетилачки центар заштићеног подручја. Предвиђене су следеће активности: - О Завршити биолошка истраживања врста, која се изводе у барском систему Дринице од 2019. године, са пописом птица станарица и птица мочварица. - О Формирати Посјетилачки центар као образовно, истраживачки и туристички центар са фокусом на посматрање птица. - О Израдити Студију заштите барског система "Дринице". - О Искористити право ЈЛС о проглашењу заштићеног подручја са нижом категоријом заштите, Ревитализовати читав ток Дринице, од Амајлија до уливања назад у Дрину код Балатуне, до сада је урађено око 2 километра тока Дринице уз Еко визитор центар. Изградњом нове зелене оазе- инклузивног парка у насељу Кнез Иво од Семберије прилагођеног за дјецу са потешкоћама у развоју. Изградња парка са справама и опремом која је прилагођена дјецы са потешкоћама у развоју али и осталој дјецы. Инклузивни парк ће представљати једну од највећих зелених површина у урбаном дијелу града. Подручја дјеловања: 3.2.1.1. Изградња нових дрвореда и зелених оаза у оквиру стратешког концепта „Green Bijeljina“ 3.2.1.2. Успостављање заштићених подручја 3.2.1.3. Изградња нове зелене оазе – инклузивног парка у граду		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза	Индикатори	Полазне	Циљне

праћењерезултата мјере			вриједности**	вриједности***
	Повећање броја садница у урбаном подручју града и у парковима		4.087	9.000
	Повећање број укључених екстерних партнера у процес озелењавања града		8	33
	Број поклоњених садница од стране екстерних партнера		250	750
	Број дрвореда		57	72
	Завршена биолошка истраживања врста барског система Дринице		0	1
	Студија заштите барског система Дринице		0	1
	Дијелови тока Дринице проглашени заштићеним подручјем ниже категорије.		0	1
	Ревитализован стари дрински ток, Дриница и систем бара и језера које га окружују, у дијелу од Амајлија до Међаша		0	1
	Број паркова у граду		1	2
м2 парковских површина у урбаном дијелу града		41.122	55.122	
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом ових мјераутицаће се на унапређење еколошког развоја града Бијељина те смањењу количине загађења са којим се град Бијељина бори протеклих 20 година. Константним дугорочним озелењавањем смањују се негативни утицаји на квалитет ваздуха, воде и тла те град постаје еколошки прихватљиво мјесто за живот свих својих грађана.			
	Успостављање заштићених подручја ће допринјети очувању квалитета воде, земље и ваздуха, унаприједити богатство биодиверзита подручја доношењем одлуке о заштити, ревитализовати дијелове дринских обала и Дринице уништених негативним утицајем човјека а такође ће позитивно дјеловати и на развој еко туризма као развојног ефекта ове мјере.			
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 3.2.1.1. – 240.000 КМ	Екстерни извори: 3.2.1.1. – 0 КМ		
	3.2.1.2. – 100.000 КМ	3.2.1.2. – 200.000 КМ		

	3.2.1.3. – 720.000 KM(I фаза) УКУПНО: 1.060.000 KM	3.2.1.3. – 0 KM УКУПНО: 200.000KM
Укупан буџет за мјеру	1.260.000 KM	
Период спровођења мјере	2024 - 2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	3.2.1.1. –Град Бијељина, Одсјек за локални економски развој и европске интеграције, Одјељење за стамбено комуналне послове и заштиту животне средине 3.2.1.2. –Град Бијељина, Еколошко удружење „Еко пут“, Комунална полиција, Одјељење за стамбено комуналне послове и заштиту животне средине 3.2.1.3.–Град Бијељина, Одјељење за друштвене дјелатности, Одјељење за стамбено комуналне послове и заштиту животне средине	
Циљне групе	3.2.1.1. Грађани, јавне установе, удружења грађана, привредни субјекти 3.2.1.2. Локално становништво; упућено и обавјештено о бенефитима којепружа заштићено подручје за развој сеоског туризма и узгоја здравехране.ОЦД на локалном и регионалном нивоу (млади, студенти, истраживачи, еколози итд). 3.2.1.3. Дјеца, сви грађани	

Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије		
Приоритет	3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла		
Назив мјере	3.2.2. Унапређење одрживе урбане мобилности		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Ова мјера има за циљ да, кроз унапређење одрживе урбане мобилности, смањи факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха. 3.2.2.1. Формирањем организованог, сигурног и приступачног система јавног превоза (градског и приградског) на територији града смањиће се потреба за коришћењем приватних аутомобила, а истовремено ће доћи до повећања доступности и удољењу потреба за слободним кретањем свих категорија грађана. Формирањем система јавног превоза остварује се, прије свега, следеће: повећање броја превезених путника, повећање безбједности у саобраћају и смањење негативног утицаја на животну средину. 3.2.2.2. Изградњом јавних паркинг гаража обезбиједиће се око 500 нових паркинг мјеста у граду, чиме ће се у значајној мјери растеретити коловоз у самом центру града. Реализацијом ове активности створиће се могућности за активне начине кретања као што су вожња бицикла, ролера као и шетња. 3.2.2.3. Изградњом пјешачко-бициклистичких стаза створиће се услови за упражњавање активних начина кретања, прије свега пјешачење и вожња бицикла. На тај начин ће се у великој мјери утицати на побољшање квалитета ваздуха и у руралним и у урбаним дијеловима града. 3.2.2.4. Организовањем Европске седмице мобилности подстичу се градови на увођење и промовисање активних начина кретања и алтернативних превозних средстава. Активности које се реализују подразумијевају низ програма и пројеката којима се стварају предуслови за одрживи привредни, друштвени и еколошки развој. У склопу ове манифестације, као оквирно подручје дјеловања, предвиђена је реализација следећих пројеката и активности: - О повећање броја грађана који користе алтернативна превозна средства која утичу на смањење загађења ваздуха - О дизање свијести грађана о предностима активног начина кретања кроз активности које се реализују у склопу EMW - О смањење саобраћаја у ужем центру града Подручја дјеловања: 3.2.2.1. Успостављање јавног превоза 3.2.2.2. Изградња јавних паркинг гаража 3.2.2.3. Изградња бициклистичких и пјешачких стаза 3.2.2.4. Европска седмица мобилности		
Кључни стратешки пројекти	Изградња мреже бициклистичких стаза		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Годишњи број превезених путника кроз систем јавног превоза	500.000	1.000.000

	Број успостављених градских линија јавног превоза Број изграђених паркинг гаража и паркинг мјеста у јавним гаражама Дужина изграђених пјешачко-бициклических стаза (у метрима) Број шеталишта у граду затворених за аутомобилски саобраћај Број особа које учествују у ЕМВ активностима	0 0/0 8.620 3 3.300	3 2/500 16.300 6 10.300
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом активности унутар ове мјере у значајној мјери ће се утицати на смањење фактора негативног утицаја на квалитет ваздуха. Спровођењем мјере ће се подстаћи употреба система јавног градског и приградског превоза. Истовремено ће се, изградњом јавних гаража и уклањањем паркинг мјеста у центру града и изградњом пјешачко-бициклических стаза у граду, већи број суграђана одредити на активне начине кретања као што су пјешачење и бициклизам. Имплементацијом ове мјере промовисаће се мобилност међу грађанима, посебно у сегменту немоторизованог саобраћаја и кретања, што ће значајно допринијети смањењу емисије гасова стаклене баште, буке и загушења. Учесталим промотивним активностима које се односе на предности активних начина кретања повећаће се квалитет ваздуха, чиме ће Бијељина постати прихватљивије мјесто за живот.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Буџет града: 3.2.2.1. – 10.000.000 КМ 2024. – 2.000.000 КМ 2025-2030. – 8.000.000 КМ 3.2.2.2. – 0 КМ 3.2.2.3. – 5.000.000 КМ (кредитна средства уколико не буде донације од стране републичких институција) 3.2.2.4. – 49.000 КМ 2024. – 7.000 КМ 2025-2030. – 42.000 КМ УКУПНО: 15.049.000 КМ	Екстерни извори: 3.2.2.1. – 0 КМ 3.2.2.2. – 10.000.000 КМ 3.2.2.3. – 0 КМ 3.2.2.4. – 35.000 КМ 2024. – 5.000 КМ 2025-2030. – 30.000 КМ УКУПНО: 10.035.000 КМ	
Укупан буџет за мјеру	25.084.000 КМ		
Период спровођења			

мјере	3.2.2.1. 2025-2030. 3.2.2.2. 2025-2030. 3.2.2.3. 2025-2030. 3.2.2.4. 2024-2030.
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина
Носиоци спровођења мјере	3.2.2.1. –Градска управа - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, компанија са којом ће Град потписати уговор о успостављају градских и приградских линија 3.2.2.2. – Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, компаније са којима ће Град потписати уговор о спровођењу радова на изградњи јавних гаража 3.2.2.3. – Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, компанија са којом ће Град потписати уговор о спровођењу радова на изградњи пјешачко-бициклических стаза 3.2.2.4. – Град Бијељина - Одсјек за локални економски развој и европске интеграције
Циљне групе	3.2.2.1. – све категорије грађана (ђаци (основна школа, средња школа, студенти), запослена лица, незапослена лица, пензионери, особе са инвалидитетом...), туристи 3.2.2.2. – сви грађани који путничким аутомобилом долазе у урбану градску зону 3.2.2.3. – сви становници који своја кретања могу обављати бициклом или пјешке 3.2.2.4. – грађани, удружења грађана, јавне установе, привредни субјекти...

Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије
Приоритет	3.3. Подићи ниво заштите од елементарних непогода
Назив мјере	3.3.1. Подизање нивоа институционалне спремности за изазове природних и других катастрофа
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Изградњом Дринског насипа (потез од уставе у Јањи па узводно до ушћа ријеке Јање у Дрину) биће дат значајан допринос успостављању одрживог система заштите од поплава на подручју Бијељине. Модернизацијом противградног система и противградне заштите постићи ће се већа ефикасност услуга у циљу заштите не само пољопривредне производње него и осталих материјалних добара. Овом активношћу значајно ће се утицати на заштиту пољопривредних култура усљед појава олује и штете на електро-водовима, објектима, као и изазивање неприлика у саобраћају, штета на возилима и повреде људи. Такође, увођењем система за наводњавање ће се обезбиједити влажност тла, што ће бити искористиво у различитим топографским условима, а поред тога ће се у великој мјери унаприједити пољопривредна производња и пружити заштита од суша. Унапређењем спремности локалног система здравствене заштите, социјалне заштите и образовања на изазове природних и других катастрофа сачуваће се и унаприједити здравље становништва, те омогућити континуирано пружање здравствених услуга у свим околностима укључујући ванредне ситуације са посебним нагласком на рањиву популацију (труднице, породиље, дјеца и друге). Усклађивањем просторно-планске документације са налазима из Процјене угрожености града омогућиће се јединици локалне самоуправе бржа рачунарска анализа и израда просторних процјена ризика кроз комбинацију научних података о опасностима и података о коришћењу земљишта и осјетљивости. Квалитетна израда процјене потребе институције за заштитом од природних и других несрећа представља облик припреме и учешћа носилаца послова и задатака заштите и спасавања у одговору на различите врсте несрећа. Израда овакве процјене подразумијева активности као што су успостављање међународних обавеза и сарадња у спровођењу заштите и спасавања, дефинисање надлежности институција у области заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, као и доношење и усклађивање планова и програма заштите и спасавања од природних и других несрећа. Локална платформа за смањење ризика од катастрофа дјелује као покретач за спровођење заједничке визије смањења ризика од катастрофа, локалног процеса процјене ризика и израду и спровођење локалних стратегија и акционих планова за смањење ризика од катастрофа. Осигурањем одрживости Платформе обезбиједиће се редовно унапређивање и коришћење Система за анализу ризика од катастрофа – DRAS и прикупљање историјских података о штетама и губицима, али ће се осигурати и континуирани рад DesInventar Sendai оператера. Подручја дјеловања:

	3.3.1.1. Изградња дринског насипа 3.3.1.2. Противградна опрема и системи наводњавања 3.3.1.3. Унапређење спремности локалног система здравствене заштите, социјалне заштите и образовања на изазове природних и других катастрофа 3.3.1.4. Просторно-планска документација усклађена са налазима из Процјене угрожености Града Бијељина 3.3.1.5. Израда процјене потреба институција за заштитом од природних и других несрећа 3.3.1.6. Осигурати одрживост мултисекторске локалне Платформе за смањење ризика од катастрофа		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Дужина дринског насипа насип (у метрима)	0	2.816,80
	Увођење прецизнијих, поузданијих и еколошки чистијих ракета новијих генерација	0	12
	Повећање површине под системом за наводњавање (ha)	2.478,7	10.492
	Број едукованих радника за пружање интегрисаних услуга из области СРЗ (сексуално и репродуктивно здравље)	3	6
	Број едукованих радника изван система здравствене заштите који пружају услуге у области РЗН (родно засновано насиље)	7	14
	Број едукација у сврху упознавања људи о елементарним непогодама и несрећама које се могу десити	10	30
	Број особа обучених за управљање Системом за анализу ризика од катастрофа – DRAS	3	10
	Центар за социјални рад има израђену и усвојену процјену ризика и план заштите и спасавања	0	1
	Број школских објеката са примијењеним моделом отпорних школа на ванредне ситуације	1	5
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом ове мјере у великој мјери ће се подићи ниво заштите од елементарних непогода, са посебним акцентом на унапређење институционалне спремности за изазове природних и других катастрофа.		

Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 3.3.1.1. – 0 КМ 3.3.1.2. – 87.000 КМ Противградна опрема: 2024-2026. - 15.000 КМ Систем за наводњавање: 2024-2026. - 72.000 КМ 3.3.1.3. – 10.000 КМ 3.3.1.4. – 10.000 КМ 3.3.1.5. – 10.000 КМ 3.3.1.6. – 6.000 КМ УКУПНО: 123.000 КМ	Екстерни извори: 3.3.1.1. – 1.940.607,77 КМ 3.3.1.2. – 0 КМ 3.3.1.3. – 0 КМ 3.3.1.4. – 0 КМ 3.3.1.5. – 0 КМ 3.3.1.6. – 0 КМ УКУПНО: 1.940.607,77 КМ
Укупан буџет за мјеру	2.063.607,77 КМ	
Период спровођења мјере	Буџет Града за период 2024-2026. година: Укупно: 87.000 КМ - противградна опрема: 15.000 КМ систем за наводњавање: 72.000 КМ 3.3.1.1.– 2024-2025. 3.3.1.2.– 2024-2026. 3.3.1.3.– 2024-2026. 3.3.1.4.– 2024-2026. 3.3.1.5. – 2024-2026. 3.3.1.6.– 2024-2026.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	3.3.1.1.– ЈУ „Воде РС“ 3.3.1.2.– Град Бијељина, ЈП „Противградна превентива Републике Српске“, Завод за водопривреду 3.3.1.3.–Град Бијељина, Дом здравља Бијељина, Центар за социјални рад 3.3.1.4. – Град Бијељина, Одјељење за борачко-инвалидску и цивилну	

	заштиту 3.3.1.5. – Град Бијељина, Одјељење за борачко-инвалидску и цивилну заштиту 3.3.1.6. – Град Бијељина, Одјељење за борачко-инвалидску и цивилну заштиту
Циљне групе	3.3.1.1.– Сви грађани 3.3.1.2.–Пољопривредна произвођачи, остали грађани 3.3.1.3.–Радници у систему здравствене заштите, радници из сродних области вансистема здравствене заштите, дјеца, рањиве категорије, остали грађани 3.3.1.4.– Припадници јединица из области цивилне заштите, представници НВО сектора, остали грађани 3.3.1.5. – Ученици и службеници у школама на подручју града, службеници у јавним институцијама, остали грађани 3.3.1.6.–Чланови локалне ДРР платформе, остали грађани

Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије		
Приоритет	3.3. Подићи ниво заштите од елементарних непогода		
Назив мјере	3.3.2. Јачање капацитета служби спасавања		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Јачањем ресурсних капацитета структуре цивилне заштите и спасавања настоји се побољшати отпорност и превентивно дјеловање на елементарну и другу несрећу, као и повећање способности заштите и спасавања људи и материјалних добара у подручјима која су погођена елементарним непогодама и другим несрећама. Наведена мјера дефинисана је са циљем да се све структуре цивилне заштите обуче и оспособе за благовремено и ефикасно извршење мјера и задатака заштите и спасавања на подручју града са тежиштем на обуци специјализованих јединица цивилне заштите. Поред константних обука и практичних вјежби за спасиоце, план је да се унаприједи материјално-техничка опремљеност су кроз набавку и опремање структура цивилне заштите са одговарајућим материјално-техничким средствима и опремом ради предузимања одговарајућих мјера у акцијама заштите и спасавања. Ова мјера обухвата јачање структура цивилне заштите и на тај начин повећава спремност јединица цивилне заштите за адекватно и у најкраћем року одговора на појаву природних и других опасности и на тај начин ће смањити њихов негативни утицај на животе, имовину, као и смањење репрезентативних ризика чиме се ствара повољније окружење. Битно је навести да је подручје града током цијеле године потенцијално угрожено од пожара, те да су исти у љетном периоду учестилији на обрадивим површинама због високих температура и непажљивог третирања земљишта од стране појединаца, док су у зимском периоду учестили пожари у затвореном простору (стамбеним зградама, привредним и индустриским објектима). У циљу унапређења нивоа заштите и спасавања од пожара и других елементарних непогода на подручју Бијељинеспроводи се активностина измјештању и изградњи новог ватрогасног дома који ће се налазити на адекватној локацији, те ће бити опремљен свом неопходном опремом за рад. Подручја дјеловања: 3.3.2.1. Јачање људских капацитета ЦЗ и спасавања 3.3.2.2. Унапређење материјално техничке опремљености службе ЦЗ и спасавања 3.3.2.3. Изградња ватрогасног дома		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број обучених припадника служби заштите и спасавања	85	130

	Комплети опреме за заштиту и спасавање	2	28
	Изграђен и функционалан нови ватрогасни дом	0	1
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом ове мјере у значајној мјери ће се ојачати капацитети служби спасавања у свим сегментима.		
	Кроз спроведене активности ће се допринијети бољој обучености снага заштите и спасавања те побољшати превентивно дјеловање на елементарне непогоде и друге несреће, брже и ефикасније интервенције спасавања из угрожених подручја.		
	Спровођењем специјалистичких обука за употребу и примјену савремене опреме повећава се ниво отпорности на елементарну непогоду и другу несрећу, те бољи и ефикасан одговор на исту.		
	Кроз унапређење опремљености служби цивилне заштите и спасавања дефинисана је са циљем јачања капацитета структура цивилне заштите и тако омогућава квалитетније превентивно дјеловање и одговор на појаву реперезентативних ризика узрокованих природним и другим опасностима.		
	И на крају, изградњом ватрогасног дома ће се пониди на виши нивоомогућност заштите и помоћи становништву са подручја града, а у случају пожара, поплава или других елементарних непогода.		
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града:	Екстерни извори:	
	3.3.2.1.– 34.000 КМ	3.3.2.1.– 0 КМ	
	3.3.2.2.– 265.000 КМ	3.3.2.2.– 0 КМ	
	3.3.2.3.– 6.700.000 КМ 2024. - 700.000 КМ 2025-2030. - 6.000.000 КМ	3.3.2.3.– 0 КМ	
	УКУПНО: 6.999.000 КМ	УКУПНО: 0 КМ	
Укупан буџет за мјеру	6.999.000 КМ		
Период спровођења мјере	3.3.2.1.2024 - 2026.		
	3.3.2.2. 2024 - 2026.		
	3.3.2.3. 2024 - 2030.		
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина		

Носиоци спровођења мјере	3.3.2.1.–Град Бијељина, Одјељење за борачко-инвалидску и цивилну заштиту 3.3.2.2.–Град Бијељина, Одјељење за борачко-инвалидску и цивилну заштиту 3.3.2.3.–Град Бијељина, Територијална ватрогасно-спасилачка јединица
Циљне групе	3.3.2.1.–Припадници градских специјализованих јединица цивилне заштите, Савјет Мјесних заједница, остали грађани 3.3.2.2.–Припадници градских специјализованих јединица цивилне заштите, остали грађани 3.3.2.3.–Припадници Територијално ватрогасне-спасилачке јединице, остали грађани

Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије		
Приоритет	3.4. Обезбиједити енергетски одржив развој града		
Назив мјере	3.4.1. Унапређење енергетске ефикасности		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	3.4.1.1. Развојем система даљинског гријања, односно изградњом топловода за прикључење јавних и приватних објеката на систем даљинског гријања ће се допринијети енергетској ефикасности у граду. Предвиђено је да се на овакав систем гријања прикључе објекти Основног суда и музичке школе „Стеван Мокрањац“. Прегледом концентрација мјерених загађујућих супстанци у ваздуху, долази се до закључка да квалитет ваздуха у највећој мјери зависи од гријања из локалних ложишта и саобраћаја. У градској зони, поред рада Градске топлане, евидентирана су и друга ложишта у пословним субјектима, као и у стамбеним зградама који нису прикључени на градску топлану, односно систем даљинског гријања. Развојем система даљинског гријања, стимулисањем правних и физичких лица да пређу на градску топлану у многоме би се побољшао квалитет ваздуха током зимских мјесеци на подручју градске зоне у Бијељини. 3.4.1.2. Прегледом концентрација мјерених загађујућих супстанци у ваздуху, долази се до закључка да квалитет ваздуха у највећој мјери зависи од гријања из локалних ложишта и саобраћаја. У околини локације "Топлана", поред рада Градске топлане, евидентирана су и друга ложишта у предузећима, као и у стамбеним зградама који нису прикључени на Градску топлану, односно централни систем гријања. Увођењем друге врсте енергента у рад Градске топлане (у односу на угаљ који се сада користи), те развојем даљинског система гријања, стимулисања физичких лица да пређу на друге енергенте у односу на угаљ који се највише користи, у многоме би се побољшао квалитет ваздуха током зимских мјесеци на подручју градске зоне у Бијељини. Подручја дјеловања: 3.4.1.1. Изградња топловода за прикључење јавних објеката на систем даљинског гријања 3.4.1.2. Пребацивање градске топлане на еколошки прихватљиве изворе енергије		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Израђена студија изводљивости – превођење топлане на еколошки прихватљиве изворе енергије	0	1
	Нови објекти прикључени на систем даљинског гријања	0	20
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	3.4.1.1. Изградњом топловода за прикључење јавних објеката на систем даљинског гријања доприноси се смањењу штетних емисија у ваздух у ужем језгу града Бијељина.		

	3.4.1.2. Увођењем новог енергента у рад Градске топлане, те стимулисањем правних и физичких лица да пређу на друге енергенте у односу на угаљ који се највише користи још више би се побољшао квалитет ваздуха током зимских мјесеци на подручју градске зоне у Бијељини. Израда студије изводљивости за стављање у функцију геотермалних извора у сврху топлификације града је предуслов за квалитетан и одржив прелазак на обновљиве изворе енергије.	
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 3.4.1.1.–300.000КМ 3.4.1.2.–60.000КМ УКУПНО: 360.000 КМ	Екстерна средства: 3.4.1.1.–0 КМ 3.4.1.2.–0 КМ УКУПНО: 0 КМ
Укупан буџет за мјеру	360.000 КМ	
Период спровођења мјере	3.4.1.1. 2024 -2026. 3.4.1.2. 2025 - 2027.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	Град Бијељина	
Носиоци спровођења мјере	Град Бијељина - Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине	
Циљне групе	3.4.1.1. –Јавно предузеће Градска топлана, службеници и странке у Основном суду, наставни кадар, остали радници и ученици у ЈУ Музичка школа „Стеван Мокрањац“, остали грађани 3.4.1.2. – Власници стамбених објеката, регистроване заједнице етажних власника и остали грађани	

Веза са стратешким циљем	Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије		
Приоритет	3.4. Обезбиједити енергетски одржив развој града		
Назив мјере	3.4.2. Подршка коришћењу обновљивих извора енергије		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	3.4.2.1. Субвенционисањем промјене енергента новим енергентом из обновљивих извора путем јавног конкурса за стамбене објекте и заједнице етажних власника, омогућава се замјена постојећих облика гријања и прелази се на економичнији и еколошки прихватљивији облик гријања. 3.4.2.2. Евентуалном топлификацијом Бијељине коришћењем геотермалних извора би била омогућена коришћењем постојећих бушотина које се налазе у близини града или отварањем нових. Неопходно је да Град Бијељина изврши одговарајуће анализе и испитивања и да изради Студију коришћења геотермалних извора на подручју града Бијељина као први корак који ће одредити мапу активности које ће се реализовати након завршетка поменуте студије. Подручја дјеловања: 3.4.2.1. Подршка објектима колективног становања и домаћинствима у замјени система гријања на еколошки и енергетски прихватљиве системе 3.4.2.2. Стављање у функцију геотермалних извора у сврху топлификације града		
Кључни стратешки пројекти	-		
Индикаториза праћењерезултата мјере	Индикатори	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Број објеката колективног становања који су добили субвенцију за мјере енергетске ефикасности	3	24
	Број стамбених објеката који су добили субвенцију за мјере енергетске ефикасности	19	152
	Израђена студија изводљивости за стављање у функцију геотермалних извора у сврху топлификације града	0	1
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	3.4.2.1. Подршка објектима колективног становања и домаћинствима доприносиће се смањењу загађености ваздуха, уштеде власницима стамбених објеката и станова који се укључе у овај модел суфинансирања. 3.4.2.2. Реализацијом ове активности би се почели користити геотермални извори као енергент за топлификацију града и као нови енергент, чиме би се унаприједила енергетска ефикасност, затим смањило загађење и допринијело унапријеђењу заштите животне средине мањом употребом фосилних горива. Наведена активност би се реализовала путем јавно-приватног партнерства или концесије имајући у виду вриједност		

	улагања у опрему и изградњу објеката потребних за реализацију ове мјере.	
Индикативна финансијска констуркција са изворима финансирања	Буџет града: 3.4.2.1. –1.190.000 КМ 3.4.2.2. –260.000КМ 2024. - 60.000 КМ израда студије изводљив. 2025-2027. - 200.000 КМ израда прој-тех. документ. УКУПНО: 1.450.000КМ	Буџет града: 3.4.2.1. –0 КМ 3.4.2.2. –0 КМ УКУПНО: 0 КМ
Укупан буџет за мјеру	1.450.000КМ	
Период спровођења мјере	2024 - 2030.	
Институција одговорна за координацију спровођења мјере	3.4.2.1.Град Бијељина 3.4.2.2. Град Бијељина и приватни партнери	
Носиоци спровођења мјере	3.4.2.1. –Град Бијељина -Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине 3.4.2.2. –Град Бијељина -Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине и Кабинет градоначелника	
Циљне групе	3.4.2.1. – Власници стамбених објеката, регистроване заједнице етажних власника и остали грађани 3.4.2.2. –Привреда, индивидуални и колективни стамбено-пословни објекти и остали грађани	